

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nowej Soli

RAPORT

STANU BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE WSCHOWSKIM W ROKU 2025.

Szanowni Państwo,

Po raz kolejny przekazujemy Państwu raport o stanie bezpieczeństwa sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej w powiecie wschowskim.

Głównym celem Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higienicznym w różnych obszarach życia oraz zapobieganie chorobom.

W raporcie zamieszczone są dane dotyczące zdrowia publicznego mieszkańców powiatu pozyskane w wyniku kontroli, badań laboratoryjnych, zgłoszeń zachorowań na choroby zakaźne dokonywanych przez lekarzy oraz wywiadów epidemiologicznych.

Do zakresu działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej należą obszary mające bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo zdrowotne społeczeństwa m.in. w zakresie bezpieczeństwa żywności, wody pitnej, suplementów diety, chemikaliów, kosmetyków, produktów biobójczych, warunków pracy, wypoczynku, nauczania a także udzielania świadczeń zdrowotnych. Ważnym aspektem naszego działania jest również działalność edukacyjna mająca na celu kreowanie postaw prozdrowotnych wykonywana przez pracowników Promocji Zdrowia.

W wyniku powyższych działań oceniamy stan sanitarno- epidemiologiczny powiatu oraz porównujemy go do wskaźników z poprzednich lat.

Należy uznać, że od naszych działań zależy kondycja zdrowotna mieszkańców jak również stan sanitarny nadzorowanych obiektów.

Poniższe opracowanie przedstawia to w sposób szczegółowy.

Z poważaniem

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

Maria Małgorzata Szablowska

Spis treści

1. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie wschowskim nadzorowanym przez PSSE w Nowej Soli w 2025 r.....	4
1.1. Zakażenia krwiopochodne i choroby przenoszone drogą płciową.....	4
1.2. Zachorowania szerzące się drogą pokarmową.	6
1.3. Zachorowania, przeciwko którym prowadzone są szczepienia ochronne.....	8
1.4. Grupa chorób odzwierzęcych	11
1.5. Inne jednostki chorobowe podlegające obowiązkowi zgłoszenia i objęte sprawozdaniami	12
1.6. Podsumowanie.....	15
2. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą.....	17
2.1. Szpitale	18
2.1.1. Nowy Szpital we Wschowie ul. Ks. A. Kostki 33	18
2.1.2. Podmioty wykonujące działalność leczniczą w rodzaju ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	20
2.2. Podsumowanie.....	21
3. Realizacja szczepień ochronnych obowiązkowych i zalecanych w powiecie wschowskim	22
3.1. Szczepienia obowiązkowe	22
3.2. Szczepienia zalecane	25
3.3. Kontrole przeprowadzone w związku z Narodowym Programem Kontroli kart uodpornienia	25
3.4. Podsumowanie.....	26
4. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych.....	27
4.1. Stan sanitarno-techniczny budynków	28
4.2. Warunki do utrzymania higieny osobistej	28
4.3. Higiena procesu nauczania	29
4.4. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego	31
4.5. Opieka medyczna	31
4.6. Dożywianie uczniów.....	32
4.7. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży.....	32
4.8. Podsumowanie.....	33
5. Nadzór nad jakością wody do spożycia, wody w kąpieliskach i basenach	36
5.1. Wstęp - jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	36
5.2. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia.....	38
5.3. Monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	39
5.3.1. Braki przydatności wody – zanieczyszczenia mikrobiologiczne	41

5.3.2.	Warunkowa przydatność wody do spożycia.....	42
5.3.3.	Monitoring substancji promieniotwórczych w wodzie	43
5.3.4.	Stan infrastruktury wodociągowej	43
5.3.5.	Nadzór nad ciepłą wodą.	44
5.4.	Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpiel.....	45
5.5.	Nadzór nad pływalniami	47
5.6.	Podmioty działalności leczniczej	48
5.7.	Podsumowanie.....	48
6.	Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	50
6.1.	Stan sanitarny zakładów: fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej oraz innych zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej	50
6.2.	Stan sanitarny obiektów, w których świadczone były usługi hotelarskie (hotele, motele, pensjonaty, kempingi, domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe i pola biwakowe oraz inne objekty).....	52
6.3.	Stan sanitarny obiektów pomocy społecznej (domy pomocy społecznej, noclegownie oraz placówki zapewniające całodobową opiekę)	54
6.4.	Stan sanitarno-techniczny dworców autobusowych, dworców i stacji kolejowych oraz środków transportu publicznego	55
6.5.	Stan sanitarno-techniczny cmentarzy, domów przedpogrzebowych	55
6.6.	Stan sanitarno-techniczny terenów rekreacyjnych	56
6.7.	Stan sanitarno-techniczny innych obiektów użyteczności publicznej	58
6.8.	Działania kontrolne związane z interwencjami.....	58
6.9.	Podsumowanie.....	59
7.	Nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia	59
7.1.	Obiekty objęte nadzorem w 2025 roku	60
7.2.	System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt RASFF, pomocy administracyjnej AAC oraz na rzecz przeciwdziałania fałszowaniu żywności.	62
7.3.	Jakość zdrowotna żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.	63
7.4.	Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością.	64
7.5.	Produkcja pierwotna, sprzedaż bezpośrednia i rolniczy handel detaliczny.....	64
7.6.	Nadzór nad wprowadzaną do obrotu żywnością prozdrowotną.	65
7.7.	Ocena sposobu żywienia.....	65
7.8.	Podsumowanie.....	67
8.	Warunki higieniczno-sanitarne środowiska pracy	68
8.1.	Charakterystyka nadzorowanych zakładów pracy	68

8.2.	Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego.....	69
8.3.	Nadzór nad czynnikami biologicznymi	73
8.4.	Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi, mutagennymi i reprotoksycznymi w środowisku pracy.....	74
8.5.	Choroby zawodowe w powiecie wschowskim	76
8.6.	Nadzór nad chemikaliami.....	78
8.7.	Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi	79
8.8.	Nadzór nad produktami biobójczymi.....	80
8.9.	Nadzór nad detergentami	82
8.10.	Nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3	83
8.11.	Nadzór nad produktami kosmetycznymi	86
8.12.	Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne	87
8.13.	Podsumowanie	90
9.	Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	93
9.1.	Zakres wykonywanych zadań.....	93
9.2.	Stanowiska zajęte w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	94
9.3.	Stanowiska zajęte w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko	95
9.4.	Opinie dot. projektów	97
9.5.	Liczba kontroli	97
9.6.	Uzgodnienia warunków zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego	98
9.7.	Decyzje płatnicze	100
9.8.	Inne zagadnienia	100
10.	Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej	103
10.1.	Profilaktyka nadwagi i otyłości	103
10.2.	Profilaktyka uzależnień.....	104
10.3.	Wojewódzki program „Z higieną za Pan brat”	106
10.4.	Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów	106
10.5.	Kampania edukacyjna „Bezpieczne i zdrowe wakacje”	109
10.6.	Działania w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych	110
10.7.	Podsumowanie	110

1. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie wschowskim nadzorowanym przez PSSE w Nowej Soli w 2025 r.

Powiat wschowski o powierzchni 624 km² tworzą trzy gminy tj. Sława, Wschowa i Szlichtyngowa, z liczbą mieszkańców – 36884 osób (stan na 30 czerwca 2025 r.).

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych przeprowadzono na podstawie analizy przypadków zachorowań zgłaszanych przez lekarzy w związku z ustawowym obowiązkiem zgłaszania zachorowań na niektóre choroby zakaźne oraz sytuacji epidemiologicznej kraju opracowanej przez Zakład Epidemiologii Chorób Zakaźnych i Nadzoru PZH, Departament Przeciwepidemiczny i Ochrony Sanitarnej Granic GIS za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.

W celu zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne wdrażane jest postępowanie przeciwepidemiczne, profilaktyczne, w tym nadzór nad szczepieniami ochronnymi.

Prowadzona jest systematycznie działalność informacyjno-edukacyjna skierowana do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.

Szczegółowe wielkości zachorowań na choroby zakaźne oraz zapadalność podano w przeliczeniu na 100.000 mieszkańców, w porównaniu do roku 2024.

1.1. Zakażenia krwiopochodne i choroby przenoszone drogą płciową.

Wirusowe zapalenie wątroby typu B (wzw typu B)

Wirusowe zapalenie wątroby typu B wywołuje wirus HBV. Do zakażenia dochodzi najczęściej drogą naruszenia ciągłości tkanek, które może być związane z zabiegiem medycznym. Możliwe są pozamedyczne drogi zakażenia takie jak: zabiegi kosmetyczne, fryzjerskie, tatuaże, a także droga kontaktów seksualnych.

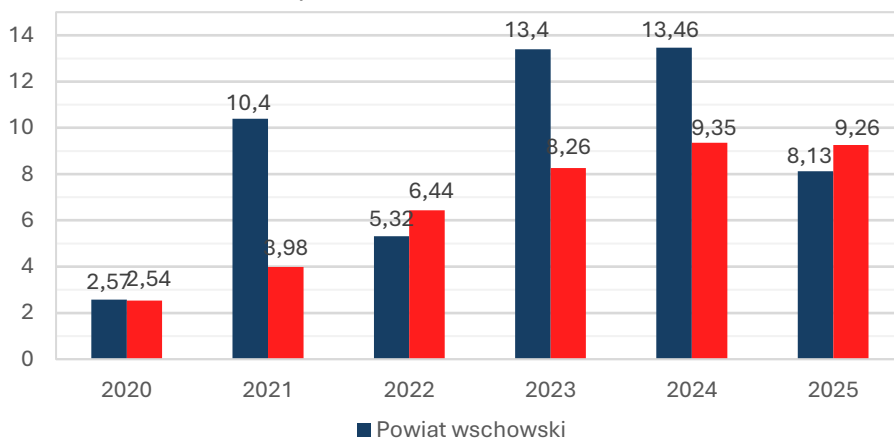
Wykrycie zachorowania w fazie przewlekłej uniemożliwia ustalenie okoliczności zakażenia, do którego mogło dojść wiele lat wcześniej. Źródłem infekcji mogły być zabiegi naruszające ciągłość tkanki (m.in. medyczne), którym osoby zakażone były poddawane w przeszłości.

W 2025 r. zarejestrowano nieznaczny spadek zachorowań na WZW typu B do 3 przypadków (zap.8,13) z 5 zachorowań (zap. 13,46) w 2024 r.

W Polsce odnotowano nieznaczny spadek zachorowań: z 3513 przypadków w roku 2024 do 3464 w roku sprawozdawczym.

Sytuację epidemiologiczną WZW typu B przedstawiono na wykresie nr 1.

Wykres nr 1. Zapadalność na WZW typu B w powiecie wschowskim w porównaniu do Polski w latach 2020-2025 r.

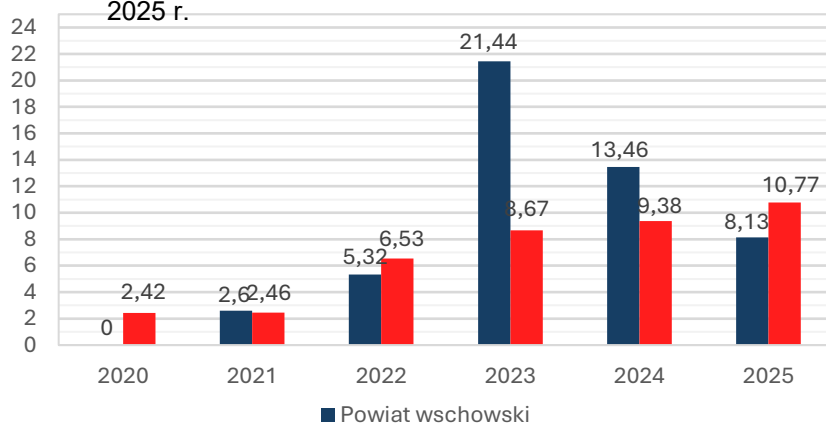

Wirusowe zapalenie wątroby typu C (WZW typu C)

W 2025 r. zgłoszono 3 zachorowania na WZW C (zap. 8,13). W 2024 r. zarejestrowano 5 przypadków WZW C (zap.13,46).

W Polsce w roku 2025r. odnotowano wzrost zachorowań na WZW typu C do 4087 (zap. 10,77) z 3575 przypadków (9,52) w roku 2024.

Wykres nr 2. Zapadalność na WZW typu C w powiecie wschowskim w porównaniu do Polski w latach 2020-2025 r.

Zakażenia wirusem HIV oraz AIDS – zespół nabytego upośledzenia odporności.

Na terenie powiatu wschowskiego w roku 2025 i 2024 nie zarejestrowano żadnego przypadku nowo wykrytego zakażenia HIV. Nie zgłoszono zachorowań na AIDS.

W 2025 r. w Polsce wzrosła liczba nowo wykrytych zakażeń wirusem HIV w porównaniu do 2024 r. Odnotowano 2755 zakażeń (zap. 7,37), przy 2256 przypadkach (zap. 6,01) zarejestrowanych w ubiegłym roku.

Choroby przenoszone drogą płciową

W 2025 roku nie odnotowano żadnego przypadku choroby płciowej, natomiast w roku 2024 zgłoszono 2 przypadki kiły oraz 3 przypadki rzeżączki.

W Polsce w 2025r w porównani z rokiem 2024 odnotowano wzrost liczby przypadków kiły i rzeżączki.

1.2. Zachorowania szerzące się drogą pokarmową.

Salmonelloza

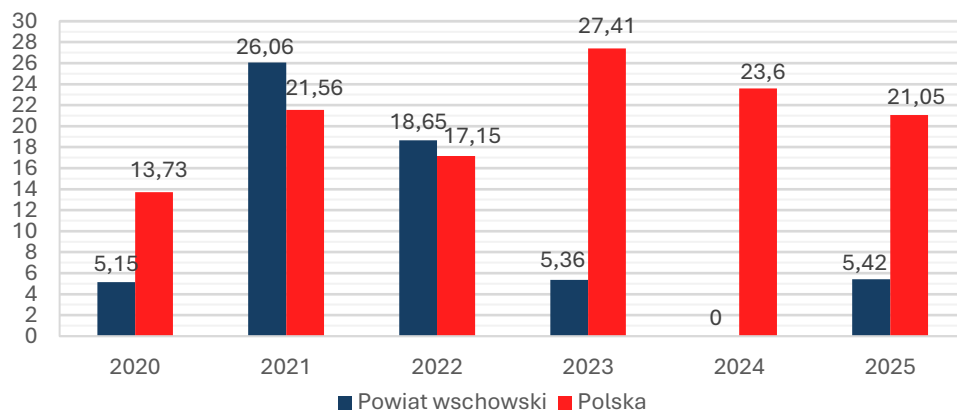
W roku 2025 zgłoszono łącznie 3 pojedyncze zachorowania na Salmonellozę (zap. 5,42), które były przyczyną zatrucia pokarmowego oraz posocznicy.

W 2024 r. nie zgłoszono przypadków zachorowań wywołanych pałeczkami Salmonella spp.

W Polsce w roku 2025 odnotowano spadek zachorowań wywołanych pałeczką Salmonella do 8368 (zap.22,37) z 9359 zakażeń (zap. 24,92) wykazanych w roku 2024.

Ilość pojedynczych zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami Salmonella, wyrażona wskaźnikiem zapadalności, w ostatnich latach przedstawia wykres nr 3.

Wykres nr 3. Zapadalność na zatrucia pokarmowe wywołane pał.
Salmonella w powiecie wschowskim i w Polsce w latach 2020-2025 r.

WZW A

W 2025r. w powiecie wschowskim zarejestrowano jeden przypadek wirusowego zapalenia wątroby typu A. Zachorowanie dotyczyło 27 letniego mężczyzny, który z tego powodu był hospitalizowany w oddziale zakaźnym. Podczas wywiadu epidemiologicznego ustalono osoby z kontaktu współzamieszkujące z chorym (2 dorosłych, 3 dzieci). Osoby z kontaktu objęte zostały nadzorem lekarskim. W celu uniknięcia dalszej transmisji zakażeń osoby z kontaktu zostały zaszczepione I dawką szczepionki p/WZW. Zaplanowano również kolejne szczepienie II dawką preparatu.

Inne bakteryjne zakażenia jelitowe

W powiecie wschowskim w 2025 r. i 2024 zarejestrowano po 2 przypadki zachorowań przebiegających z objawami żołądkowo-jelitowymi. wywołane przez pałeczki *Campylobacter*.

W 2025r. odnotowano niewielki wzrost zachorowań wywołanych przez *Clostridioides difficile* - zarejestrowano 5 przypadków przy 9 zakażeniach w roku 2024.

Wirusowe zakażenia jelitowe

W 2025 r. odnotowano wzrost zachorowań wywołanych przez rotawirusy – 23 zakażenia (zap. 62,35) przy 12 zachorowaniach (zap. 32,5) w roku 2024.

Zakażenia wywołane przez norowirusy w 2025r. i 2024r. utrzymywały się na podobnym niskim poziomie – odpowiednio 5 i 7 zakażeń.

Biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe

Biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w 2025r i 2024r. zgłoszono na tym samym poziomie tj. po 115 zakażeń.

W roku 2025 i 2024 nie zarejestrowano przypadków zachorowania na dur brzuszny, dur rzekomy ani zatruc wywołanych enterotoksyną gronkowcową.

1.3. Zachorowania, przeciwko którym prowadzone są szczepienia ochronne

W grupie chorób, przeciwko którym stosuje się uodpornienie, podobnie jak rok wcześniej, nie zgłoszono żadnego zachorowania na błonicę, tężec i odrę.

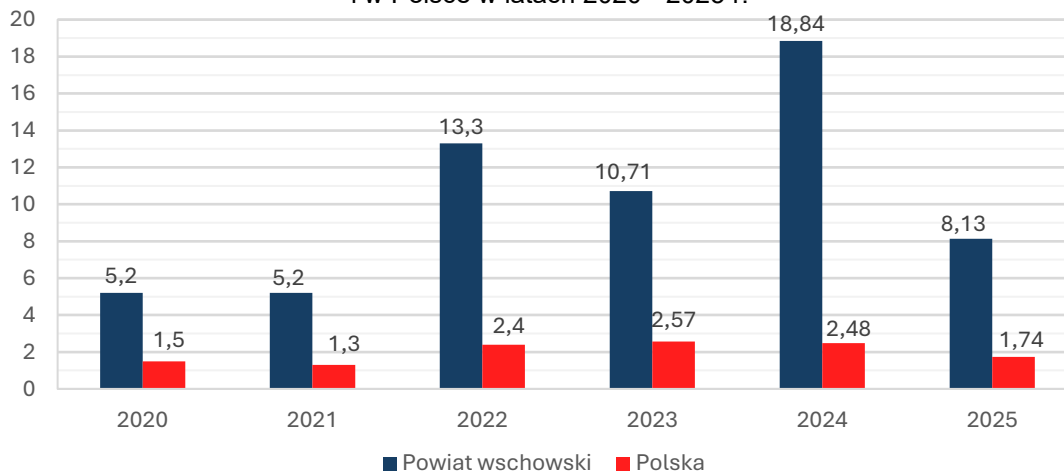
W 2025r. odnotowano spadek liczby przypadków zachorowań na krztusiec. Zarejestrowano 6 przypadków przy 20 zakażeniach zarejestrowanych w 2024 r. Wzrost zakażeń w roku 2024 związany był z obserwowaną w całym kraju epidemią wyrównawczą krztuśca, która występuje cyklicznie co 3-5 lat i związana jest z wygasaniem odporności poszczepiennej populacji.

W 2025r. odnotowano 3 przypadki zachorowań na nagminne zapalenie przyusznic przy 7 przypadkach zgłoszonych w roku 2024.

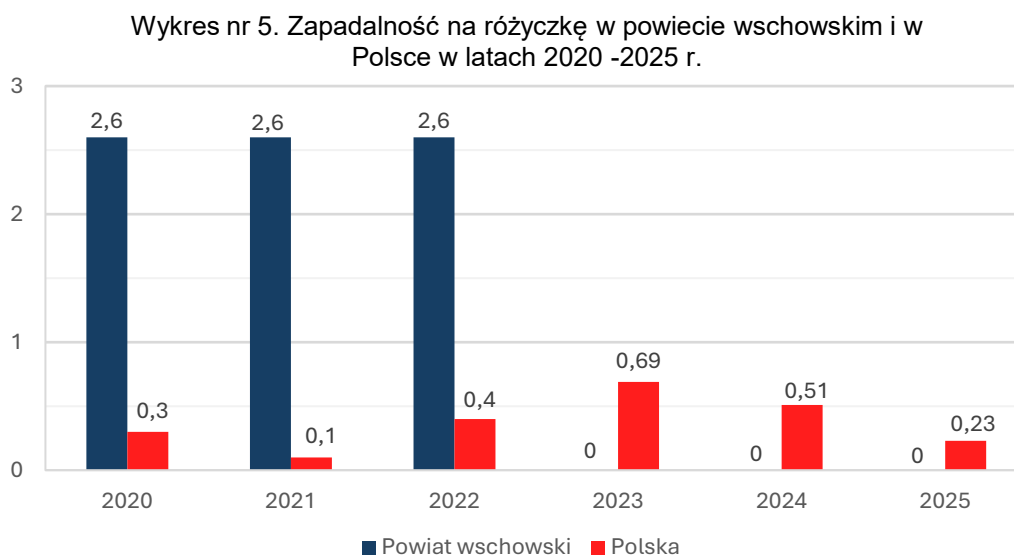
W Polsce w 2025r. liczba zachorowań na świnkę uległa spadkowi do 651 (zap. 1,74) z 931 zachorowań (zap. 2,28) w roku 2024.

Porównanie wskaźnika zapadalności na nagminne zapalenie przyusznic w powiecie wschowskim i w Polsce na przestrzeni ostatnich lat przedstawiono na wykresie nr 4.

Wykres nr 4. Zapadalność na świnkę w powiecie wschowskim i w Polsce w latach 2020 - 2025 r.

W Polsce w 2025 r. nastąpił spadek zachorowań. Odnotowano 85 przypadków (zap. 0,23) różyczki przy 193 przypadkach (zap. 0,51) w roku 2024.

Ospa wietrzna

Ospa wietrzna należy do najbardziej zakaźnych chorób wieku dziecięcego. Najwięcej zachorowań odnotowuje się u dzieci przebywających w środowisku szkolnym i w przedszkolach.

Wirus ospy wywołuje zachorowania nawet u 90% osób mających kontakt z chorym. Szczepienia przeciwko ospie należą do szczepień zalecanych, których koszt pokrywają pacjenci.

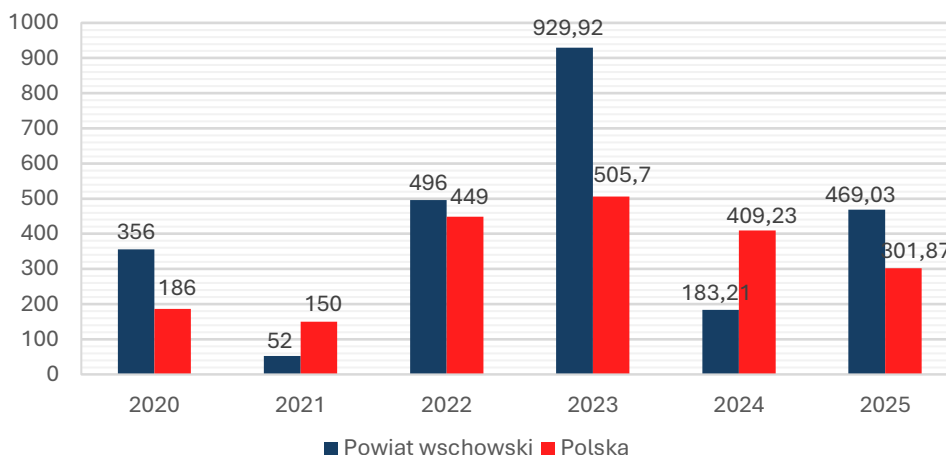
W Programie Szczepień Ochronnych uwzględniono bezpłatne szczepienia przeciwko ospie wietrznej tylko dla ściśle określonej populacji, dzieci ze wskazaniami lekarskimi oraz dzieci przebywających w żłobkach.

W 2025r. odnotowano wzrost liczby zachorowań na ospę wietrzną do 173 przypadków z 68 zakażeń zarejestrowanych w roku 2024.

W Polsce w 2025r nastąpił spadek zachorowań - zgłoszono 112907 (zap. 301,87) przypadków, w porównaniu z rokiem poprzednim, w którym zgłoszono 153719 zachorowań (zap. 409,23).

Wskaźnik zapadalności na ospę wietrzną w powiecie wschowskim i w Polsce przedstawia wykres nr 6.

Wykres nr 6. Zapadalność na ospę wietrzną w powiecie wschowskim i w Polsce w latach 2020 - 2025 r.

Grypa

W roku 2025 r. w powiecie wschowskim odnotowano wzrost zachorowań na grypę (potwierdzone testem molekularnym PCR oraz testem antygenowym) do 385 przypadków zachorowań ze 100 zakażeń w roku 2024.

W Polsce w 2025r. odnotowano wzrost zachorowań do 7831 (zap. 20,94) w porównaniu z 5905 przypadkami (zap. 15,72) zgłoszonymi w roku 2024.

Światowa Organizacja Zdrowia zaleca szczepienia ochronne przeciwko grypie jako najskuteczniejszy środek nie tylko zapobiegający zachorowaniom, ale również powikłaniom.

Zakażenia wirusem RSV

W roku 2025 odnotowano 20 przypadków zakażeń wywołanych wirusem RSV przy 13 przypadkach w roku 2024. Wirus ten jest bardzo zakaźny, atakuje górne i dolne drogi oddechowe, głównie u dzieci w wieku do 5 lat. Zakażenia RSV pojawiają się sezonowo najczęściej jesienią i zimą.

W Polsce w 2025 r. zarejestrowano znaczący wzrost przypadków zakażeń wywołanych RSV do 95670 (zap. 255,79), w porównaniu z rokiem 2024 – 41648 przypadków (zap. 110.87).

1.4. Grupa chorób odzwierzęcych

Choroba z Lyme – borelioza

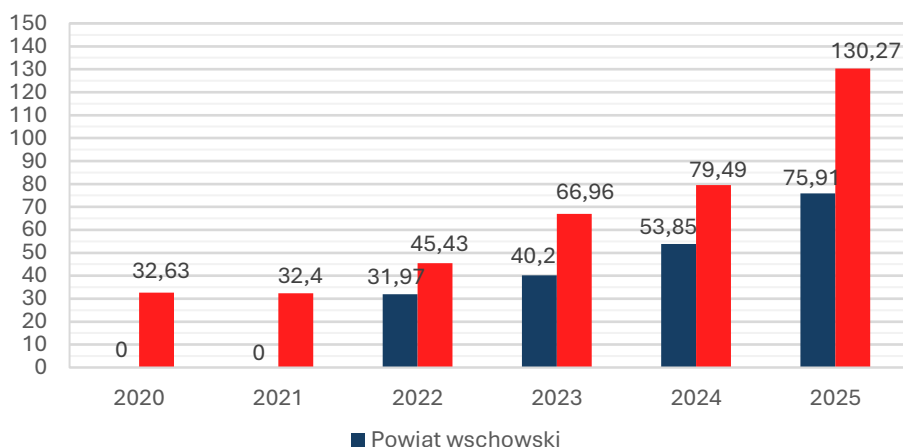
Borelioza jest wieloukładową chorobą zakaźną wywołaną przez krętki *Borrelia burgdorferi*. Jest to zakażenie odzwierzęce, przenoszone głównie przez kleszcze.

W 2025 r. zarejestrowano 28 przypadków boreliozy (zap. 75,91) przy 20 przypadkach w 2024r. (zap. 53,85)

W Polsce w 2025r. odnotowano wzrost zachorowań na boreliozę do 48725 przypadków (zap. 130,27) z 29860 przypadków (zap. 79,49) w roku 2024.

Porównanie zapadalności na boreliozę w powiecie wschowskim i w Polsce na przestrzeni ostatnich lat obrazuje wykres nr 7.

Wykres nr 7. Zapadalność na boreliozę w powiecie wschowskim i w Polsce w latach 2020-2025 r.

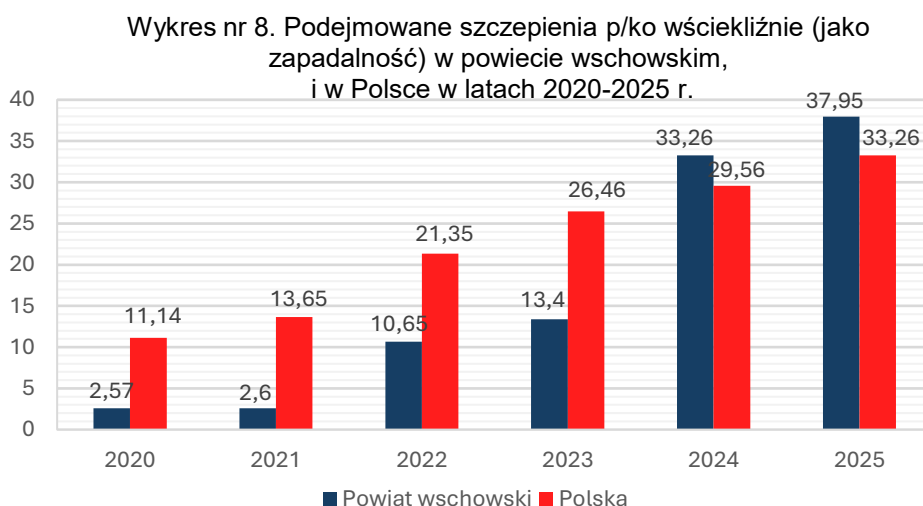
Styczność i narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień

Wścieklizna jest chorobą odzwierzęcą wywołaną przez wirus neurotropowy, przenoszony na człowieka w następstwie pogryzienia bądź zanieczyszczenia uszkodzonej skóry lub błony śluzowej śliną zakażonych zwierząt. U ludzi wirus ten atakuje układ nerwowy, co objawia się ostrym zapaleniem mózgu i rdzenia kręgowego, które niemal zawsze prowadzi do śmierci. Głównym rezerwuarem wirusa są zwierzęta dzikie i domowe (tj.: psy, wilki, lisy, kojoty, psy dingo, nietoperze, a także wiewiórki i koty). Jedynym sposobem zapobiegania śmiertelnym skutkom zakażenia, jest jak najwcześniejsze wdrożenie szczepień p/wściekliznie, a w szczególnych przypadkach zastosowanie również surowicy.

Decyzja lekarza o podjęciu szczepień p/wściekliznie zawsze jest poprzedzona wnikliwym wywiadem epidemiologicznym. W przypadku braku możliwości poddania zwierzęcia przyżyciowej obserwacji weterynaryjnej lub przeprowadzenia badań wirusologicznej tkanki nerwowej, wykluczających wściekliznę, wdrażane są szczepienia.

W 2025r. roku do szczepień przeciwko wściekliznie zakwalifikowano 14 osób, w roku 2024 było to 7 osób. W pozostałych przypadkach pogryzień przeprowadzono weterynaryjną przyżyciową obserwację zwierząt, w wyniku której wykluczono wściekliznę.

Wykonywane szczepienia przeciwko wściekliznie (wyrażone wskaźnikiem zapadalności) u osób narażonych, zamieszkałych w powiecie wschowskim w porównaniu do kraju przedstawia wykres nr 8.

Listerioza

W roku 2025 zgłoszono pojedynczy przypadek listeriozy, natomiast w 2024r. nie odnotowano takich zakażeń.

1.5. Inne jednostki chorobowe podlegające obowiązkowi zgłoszenia i objęte sprawozdaniami

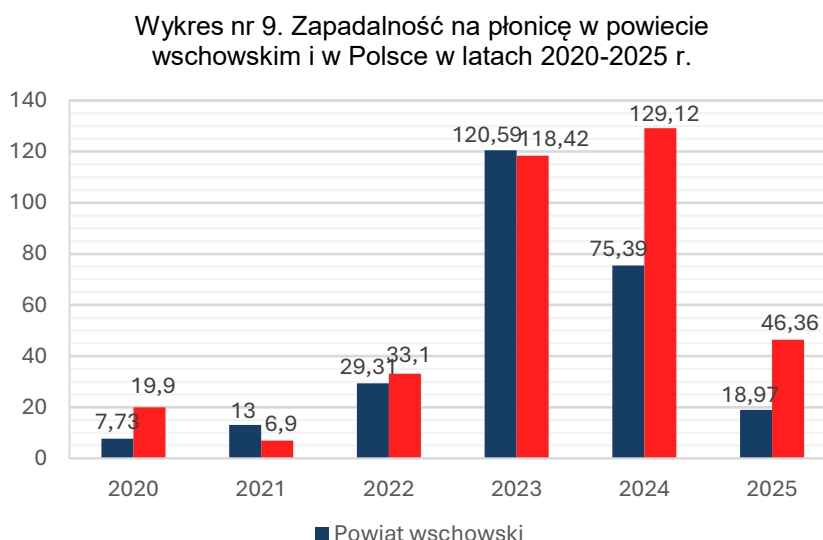
Płonica (szkarlatyna)

Analiza sytuacji epidemiologicznej płonicy została przeprowadzona na podstawie indywidualnych zgłoszeń zachorowań nadsyłanych przez lekarzy lecznictwa otwartego.

W 2025r odnotowano spadek zachorowań na płonicę do 7 przypadków (zap. 18,97) z 28 zakażeń (zap. 75,39) zgłoszonych w roku 2024.

W Polsce w 2025r. również nastąpił spadek zachorowań do 17338 (zap. 46,36) z 48503 zachorowań w roku 2024.

Sytuację epidemiologiczną w zakresie płonicy przedstawiono na wykresie nr 9.

Legioneloza

Legioneloza - choroba legionistów to choroba zakaźna, której najczęstszą postacią jest zapalenie płuc o ciężkim przebiegu. Czynnikiem etiologicznym wywołującym chorobę są bakterie *Legionella pneumophila*, a głównym źródłem zakażenia jest zakażona woda inhalowana w postaci aerozolu wodno-powietrznego. Do zakażenia może dojść poprzez prysznice, wanny z hydromasażem, nawilżacze powietrza, aerozole, fontanny.

W powiecie wschowskim w poprzednich latach nie odnotowano przypadków Legionelozy.

W roku 2025 zarejestrowano 1 prawdopodobny przypadek gorączki Pontiac. Zachorowanie dotyczyło 7 letniego chłopca z chorobą nowotworową hospitalizowanego w oddziale onkologii i hematologii szpitala uniwersyteckiego w Zielonej Górze. Zachorowanie zgłoszono na podstawie dodatniego wyniku badania PCR z nosogardzieli, przy ujemnym badaniu antygenu *Legionella pneumophila*. W związku z zachorowaniem pobrane zostały do badań próbki wody z wodociągu

publicznego oraz z wewnętrznej instalacji ciepłej wody szpitala. W obu przypadkach uzyskano wyniki prawidłowe.

W roku 2024 nie odnotowano zachorowań wywołanych przez legionellę.

W Polsce w 2025r. odnotowano niewielki wzrost liczby zachorowań na legionellozę - 507 przypadków (zap. 1,36), w porównaniu z rokiem 2024 – 454 przypadki (zap. 0,65).

Róża

Róża jest jedną z chorób wywoływanych przez inwazyjne szczepy paciorkowców należących do rodzaju *Streptococcus pyogenes*. W 2025 r. zgłoszono 7 (zap. 18,97) przypadków tej choroby – jedna osoba wymagała hospitalizacji. W 2024 r. w powiecie wschowskim zgłoszono 11 przypadków (zap. 29,69) róży, w tym 3 osoby wymagały hospitalizacji.

W Polsce w 2025r. odnotowano spadek zachorowań - zgłoszono 5665 przypadków zakażenia *Streptococcus pyogenes* (zap. 15,15), a w roku 2024 - 6021 przypadków (zap. 16,03).

Gruźlica

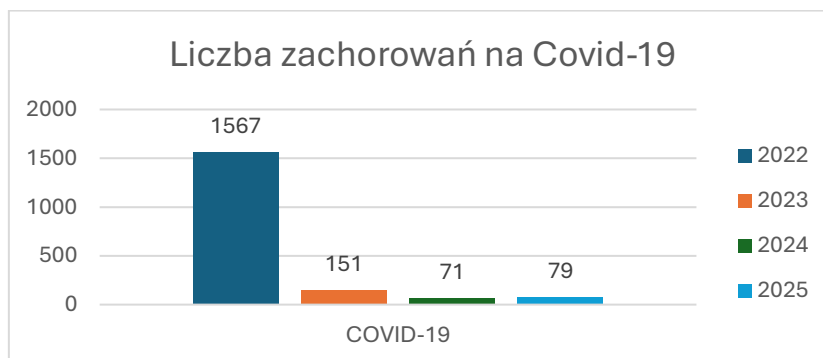
Zwalczanie gruźlicy realizowane jest przez wyodrębniony specjalistyczny pion chorób płuc i gruźlicy we współpracy z podstawową opieką zdrowotną. Lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, którzy wstępnie rozpoznają gruźlicę u pacjentów, realizują także opiekę środowiskową. Nadzorowanym leczeniem chorych zajmują się specjalistyczne poradnie, do których pacjenci są kierowani przez lekarzy POZ.

W roku 2025r i 2024 zgłoszono podobną liczbę zachorowań na gruźlicę odpowiednio 3 i 4 zachorowania. Osoby z kontaktu z zakażonymi objęte zostały nadzorem lekarskim.

Zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych chorzy na gruźlicę podlegają obowiązkowemu leczeniu, a osoby ze styczności z chorymi na gruźlicę w okresie prątkowania, podlegają nadzorowi epidemiologicznemu, badaniom klinicznym i badaniom diagnostycznym.

SARS CoV-2

Maleje liczba zachorowań na Covid-19. W roku 2025 i 2024 zarejestrowano kolejno 79 i 71 przypadków Covid-19, z których 13 było hospitalizowanych. Zgonów z powodu SARS-CoV-2 nie zgłaszano.

1.6. Podsumowanie

W roku 2025 zgłoszono pojedyncze przypadki zachorowań wywołane pałeczkami *Salmonella* spp. przy braku takich zakażeń w 2024r.

W roku 2025 i 2024 nie odnotowano zbiorowych zatruc pokarmowych.

W roku 2025r. w porównaniu z rokiem 2024 wzrosła liczba wirusowych zakażeń jelitowych wywołanych przez rotawirusy.

W roku 2025 i 2024 liczba zgłoszonych bakteryjnych zakażeń jelitowych utrzymywała się na podobnym poziomie. Czynnikiem etiologicznymi zakażeń były bakterie z rodzaju *Clostridioides difficile* oraz *Campylobacter*.

W grupie chorób zakaźnych przenoszonych drogą krwi w powiecie wschowskim, w porównaniu do roku 2024 odnotowano nieznaczny spadek liczby nowych przypadków WZW typu B i WZW typu C.

Na terenie powiatu wschowskiego w roku 2025 r. nie zarejestrowano nowo wykrytych zakażeń wywołanych wirusem HIV oraz zachorowań na AIDS.

Na niskim poziomie utrzymywały się zachorowania, przeciwko którym prowadzona jest powszechna profilaktyka szczepienna. Nie zanotowano żadnego zachorowania na odrę i błonicę.

W analizowanym roku spadła liczba zachorowań na krztusiec w porównaniu do roku 2024.

W roku 2025 r. w powiecie wschowskim wzrosła 4-krotnie liczba zachorowań na grypę w porównaniu z rokiem 2024. Zakażenia zostały potwierdzone testami PCR oraz testami antygenowymi. W związku z utrzymującą się tendencją wzrostową

zachorowań na grypę szczepienia ochronne przeciwko grypie, zalecane są jako najskuteczniejszy środek nie tylko zapobiegający zachorowaniom, ale również powikłaniom.

W 2025r. odnotowano spadek zachorowań na płonicę w porównaniu z rokiem 2024. Zgodnie z definicją stosowaną dla celów epidemiologicznych były to przypadki możliwe, rozpoznane przez lekarza jako płonica na podstawie objawów klinicznych, bez potwierdzenia laboratoryjnego.

W 2025r. w porównaniu do roku 2024 nieznacznie spadła liczba zgłoszonych przypadków inwazyjnych zakażeń wywołanych przez *Streptococcus pyogenes*

W 2025r. w porównaniu z rokiem 2024 odnotowano wzrost zachorowań na ospę wietrzną.

W 2025r. i 2024 liczba zachorowań na Covid-19 utrzymywała się na podobnym poziomie.

Zmniejszenie liczby niektórych zachorowań na choroby zakaźne w 2025 r. (dotyczy m.in. krztuśca) w porównaniu z rokiem 2024 może być związane z wygaszaniem wcześniejszej fali epidemicznej, wzrostem odporności populacyjnej oraz intensyfikacją działań profilaktycznych, w szczególności szczepień ochronnych.

Wzrost liczby zachorowań na choroby zakaźne w 2025 r. (dotyczy to grypy) w porównaniu z rokiem 2024 związany jest z sezonowością występowania tej choroby. Natomiast w przypadkach zachorowań na boreliozę może wynikać przede wszystkim ze zwiększonej wykrywalności zakażeń, związanej z intensyfikacją badań diagnostycznych oraz rozpoznawaniem wcześniej nierozpoznanych, przewlekłych zakażeń.

Przedstawiona ocena epidemiologiczna w powiecie wschowskim z całą pewnością nie obrazuje rzeczywistej sytuacji epidemiologicznej co jest związane z niską zgłaszalnością przez lekarzy POZ zachorowań na choroby zakaźne. Pisma monitorujące wysyłane do placówek nie przynoszą oczekiwanych efektów.

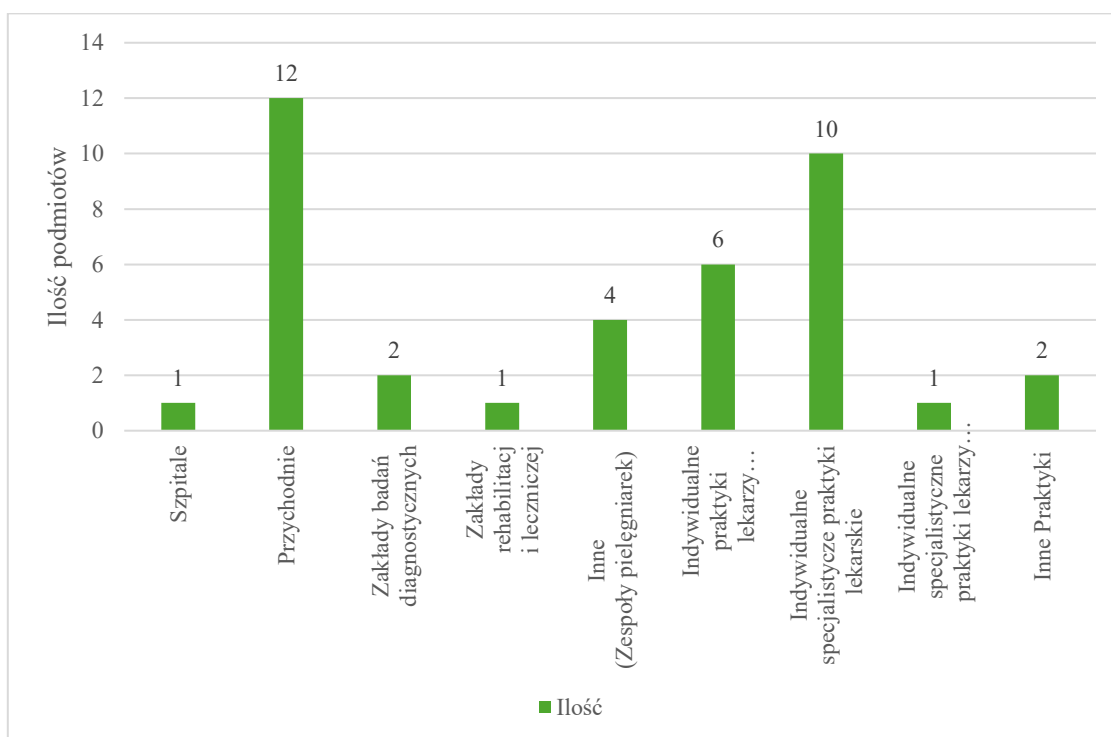
Rozdział 1.

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie wschowskim nadzorowanym przez PSSE w Nowej Soli w 2025r. sporządziła: Iwona Korotyszewska

2. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

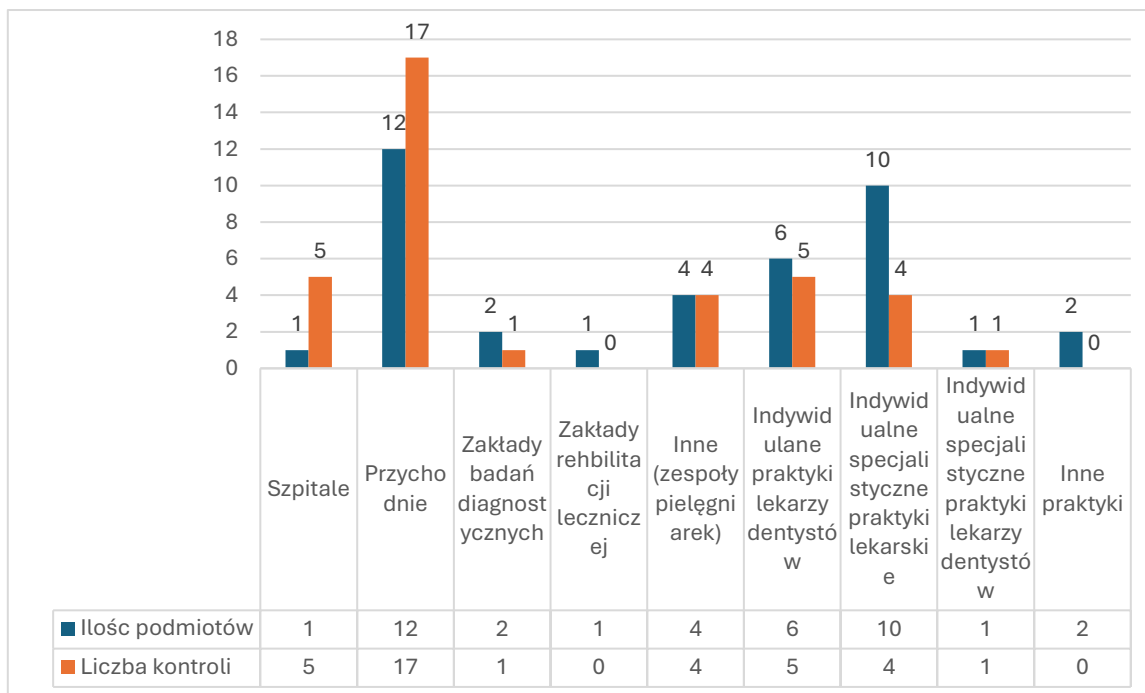
Na terenie powiatu wschowskiego funkcjonuje ogółem 39 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w tym 1 szpital - Nowy Szpital we Wschowie.

Podmioty wykonujące działalność leczniczą	Stan na 31.12.2025 r.
Szpital	1
Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice	12
Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne	2
Zakłady rehabilitacji leczniczej	1
Inne (zespoły pielęgniarek)	4
indywidualne praktyki lekarzy dentyków	6
Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie	10
Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentyków	1
Inne praktyki	2
OGÓŁEM	39

Rys. 1. Ilość obiektów z podziałem na rodzaj działalności

W skali powiatu wschowskiego największą liczbę z nadzorowanych podmiotów leczniczych stanowią podmioty wykonujące działalność w rodzaju ambulatoryjne świadczenia zdrowotne – 19 obiektów.

Rys. 2. Zestawienie ilości podmiotów do ilości wykonanych kontroli

W 2025 r. przeprowadzono ogółem 36 kontroli placówek będących pod nadzorem tj. wykonano: 5 kontroli w szpitalu, 22 kontrole w lecznictwie ambulatoryjnym oraz 9 kontroli w indywidualnych i Specjalistycznych praktykach lekarskich.

2.1. Szpitale

2.1.1. Nowy Szpital we Wschowie ul. Ks. A. Kostki 33

Rys. 3. Dawny szpital joannitów obecnie Nowy Szpital

Źródło: online: https://polska-org.pl/foto/3398/Nowy_Szpital_ul_Kostki_Andrzeja_ks_Wschowa_3398810.jpg

Szpital zlokalizowany jest w ponad stuletnim zabytkowym budynku. W strukturach Nowego Szpitala we Wschowie funkcjonują oddziały: chirurgiczny, chorób wewnętrznych, , zespół bloku operacyjnego, pracownia endoskopowa, stacja dializ,

hospicjum stacjonarne, zakład opiekuńczo-leczniczy oraz zakład rehabilitacji leczniczej.

W 2025 r. w szpitalu przeprowadzono 5 kontroli w tym: 1 kontrolę kompleksową, 2 kontrole tematyczne (zakażenia szpitalne, zgłaszanie pogryzień do PSSE) 1 kontrolę w związku z wystąpieniem ogniska epidemicznego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym oraz 1 kontrolę sprawdzającą wykonanie obowiązków zawartych w decyzji PPIS.

Zakres tematyczny kontroli kompleksowych prowadzonych przez pion Epidemiologii obejmował: ocenę stanu sanitarno-higienicznego i technicznego pomieszczeń oddziałów i działów szpitalnych, wdrożenie i przestrzeganie procedur higienicznych zapobiegających zakażeniom, ocenę zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, ocenę działalności Zespołu d.s. Zakażeń Szpitalnych, ocenę realizacji szczepień ochronnych w wybranych komórkach szpitali.

W 2025 r. nie wydawano decyzji administracyjnych.

Stan techniczny większości kontrolowanych w 2025 r. oddziałów był dobry. Wyjątek stanowią oddziały, w których toczy się wdrożone w 2017 i w 2018 roku postępowanie administracyjne.

Postępowanie to dotyczy dostosowanie pomieszczeń zakładu opiekuńczo-leczniczego i oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii.

W oddziale anestezjologii i intensywnej terapii - decyzja dotyczy zapewnienia właściwej izolatki dostępnej z traktu komunikacji oddziału. Na wniosek strony termin realizacji powyższego obowiązku przesunięty został do końca 2026 r.

Natomiast w zakładzie opiekuńczo-leczniczym decyzja dotyczy stanu złego stanu technicznego pomieszczeń m. innymi zapewnienie właściwej szerokości drzwi, zapewnienie umywalk do mycia rąk w pokojach pensjonariuszy.

W 2025 r. przeprowadzony został remont jednej części zakładu, natomiast remont pozostałych pomieszczeń został zaplanowany na rok 2026.

W związku z powyższym PPIS w Nowej Soli przesunął termin realizacji powyższych obowiązków w zakładzie opiekuńczo leczniczym do 30 kwietnia 2026 r.

Ponadto kontrole wykazały, że w szpitalu opracowano i wdrożono procedury postępowania zapobiegające szerzeniu się zakażeń. Nie stwierdzono uchybień w zakresie przestrzegania zasad aseptyki, dekontaminacji powierzchni i sprzętu.

W 2025 r. zespół do spraw zakażeń szpitalnych zgłosił 1 ognisko grypy A w zakładzie opiekuńczo-leczniczym.

Działalność Zespołu do spraw Zakażeń Szpitalnych w 2025 r. oceniono pozytywnie.

2.1.2. Podmioty wykonujące działalność leczniczą w rodzaju ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

W 2025 r. w ewidencji PSSE na terenie powiatu wschowskiego znajdowało się 19 podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju ambulatoryjne świadczenia zdrowotne w tym: 12 stanowią przychodnie i poradnie, 1 zakład rehabilitacji, 2 zakłady badań diagnostycznych i medycznych laboratoriów diagnostycznych, 4 inne (hospicja, zespoły pielęgniarek, transport medyczny) oraz 17 indywidualnych specjalistycznych praktyki lekarskich i 2 praktyki fizjoterapii.

W 2025 r. w tej grupie obiektów wykonano ogółem 31 kontroli.

Stan sanitarno-techniczny wszystkich ocenianych w 2025r. obiektów jest dobry.

Nie wydano decyzji administracyjnej ani też nie nałożono żadnego mandatu karnego.

W trakcie przeprowadzanych kontroli w 2025 r. w poradniach stomatologicznych i w gabinetach indywidualnych praktyk stomatologicznych wydawano głównie zalecenia dotyczące częstotliwości przeprowadzanych biologicznej kontroli skuteczności sterylizacji oraz wprowadzenie kontroli sprawności technicznej autoklawu.

We wszystkich skontrolowanych placówkach opracowano, zaktualizowano i wdrożono procedury higieniczne zapobiegające szerzeniu się zakażeń.

Kontrole przeprowadzone w w/w obiektach nie wykazały również uchybień w zakresie postępowania z odpadami medycznymi.

2.2. Podsumowanie

Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych w 2025 r. oddziałów w Nowym Szpitalu we Wschowie był dobry. Wyjątek stanowią oddziały, w których toczy się wdrożone wcześniej postępowanie administracyjne –dotyczy to Oddziału Intensywnej Terapii i zakładu opiekuńczo-leczniczego.

W ocenianym szpitalu nie stwierdzono uchybień w zakresie aseptyki i dezynfekcji, przestrzegane są procedury zapobiegające zakażeniom.

Działalność Zespołu ds. Zakażeń Szpitalnych w Nowym Szpitalu oceniono jako dobrą.

Stan sanitarno-techniczny ocenianych obiektów ambulatoryjnych na terenie powiatu wschowskiego jest dobry.

Kontrole przeprowadzone w 2025 r. nie wykazały uchybień w zakresie postępowania z odpadami medycznym.

We wszystkich ocenianych podmiotach wykonujących działalność medyczną opracowano, zaktualizowano i wdrożono procedury higieniczne zapobiegające szerzeniu się chorób zakaźnych i zakażeń.

Działalność Inspekcji Sanitarnej w zakresie kompetencji pionu epidemiologii przyczynia się do zwiększenia

Rozdział 2. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą sporządziła: Elżbieta Raszczyk.

3. Realizacja szczepień ochronnych obowiązkowych i zalecanych w powiecie wschowskim

W powiecie wschowskim znajduje się 7 poradni podstawowej opieki zdrowotnej i szpital.

Analizę stanu uodpornienia dzieci i młodzieży przeprowadzono na podstawie sprawozdania rocznego z druku MZ-54 za 2025 rok. Łączna ilość dzieci i młodzieży do 19 roku życia wykazana w sprawozdaniu wynosi 74680 osób, z czego 1603 podlegało szczepieniom obowiązkowym w 2025 roku.

Osiągnięcie w tej populacji tzw. odporności zbiorowskiej jest możliwe zwykle przy zaszczepieniu powyżej 95% populacji.

3.1. Szczepienia obowiązkowe

Stan uodpornienia na 31 grudnia 2025r. w rocznikach przewidzianych do uodpornienia w 2024 i 2025r. kształtował się następująco:

Rodzaj szczepień	Rocznik	%
p/wirusowemu zapaleniu wątroby typu B(pełne szczepienie)	2024	96,56
p/wirusowemu zapaleniu wątroby typu B(pełne szczepienie)	2023	98,54

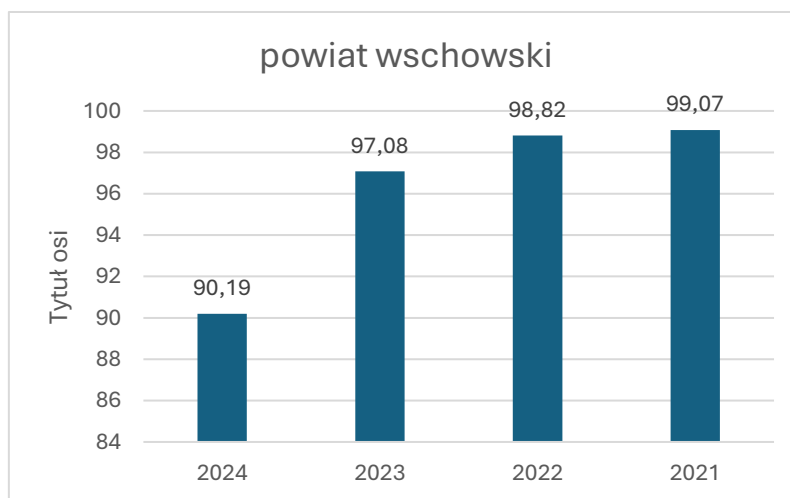
Rodzaj szczepień	Rocznik	%
p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis haemophilus influenzae typu b(szczepienia pierwotne i uzupełniające)	2024	98,03
p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis haemophilus influenzae typu b(szczepienia uzupełniające)	2023	94,16
p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis (I dawka przypominająca 6 r.ż.)	2020*	88,13
p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis (I dawka przypominająca 7 r.ż.)	2019	95,31
p/błonicy, tężcowi, krztuścowi (II dawka przypominająca 14 r.ż.)	2012*	91,78
p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, (II dawka przypominająca 15 r.ż.)	2011	90,78
p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, (III dawka przypominająca 18 r.ż.)	2007*	88,96

p/błonicy, tężcowi ,krztuścowi, (III dawka przypominająca 19 r.ż.)	2006	93,05
---	------	-------

*opóźnienia w realizacji szczepień ze względu na wiek

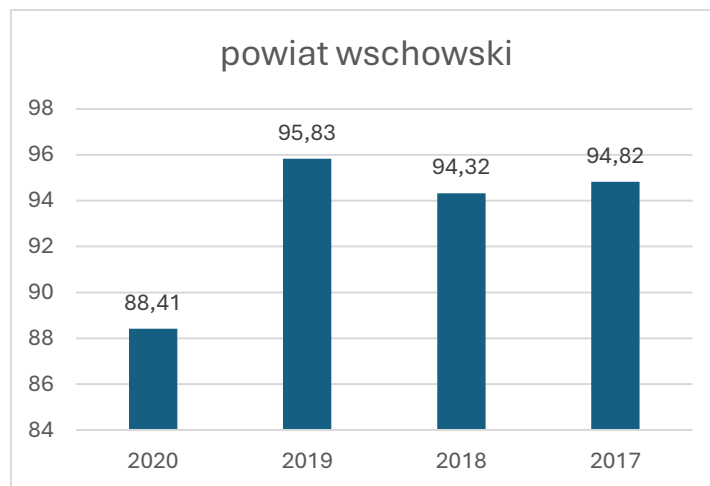
Rodzaj szczepień	Rocznik	%
p/odrze, śwince, różyczce (szczepienia podstawowe)	2024	90,19
p/odrze, śwince, różyczce (szczepienia podstawowe)	2023	97,08
p/odrze, śwince, różyczce (szczepienia przypominające 6 r.ż.)	2020	88,41
p/odrze, śwince, różyczce (szczepienia przypominające 7 r.ż.)	2019	95,83

Stan uodpornienia I dawką szczepionki przeciwko odrze śwince i różyczce dzieci do 5 roku życia

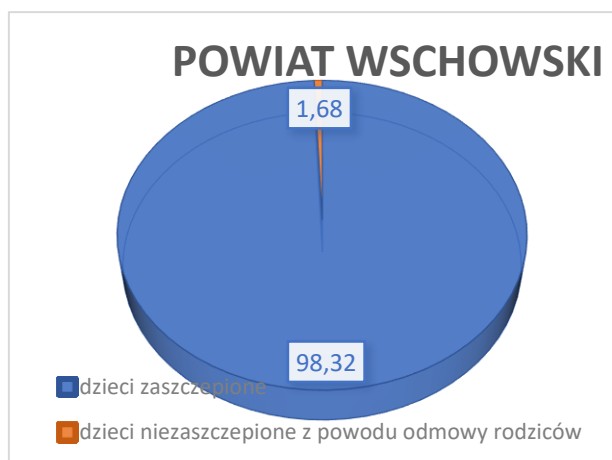
*opóźnienia w realizacji szczepień ze względu na wiek (dzieci za młode na szczepienie-dotyczy 2024r)

Stan uodpornienia II dawką szczepionki przeciwko odrze, śwince i różyczce dzieci od 6 do 9 r. życia

*opóźnienia w realizacji szczepień ze względu na wiek (dzieci za młode na szczepienie -dotyczy 2020r.)

Na koniec IV kwartału 2025 roku na terenie powiatu wschowskiego zgłoszono przez platformę elektroniczną e-sanepid 90 rodziców nie realizujących obowiązkowych szczepień ochronnych, w wyniku czego nie zaszczepiono 126 dzieci. Stanowi to 1,68% dzieci niezaszczepionych.

W 2025 roku w powiecie wschowskim nie zgłoszono Niepożądanego Odczynu Poszczepiennego.

Wszystkie placówki Podstawowej Opieki Zdrowotnej posiadają w chłodziarkach z preparatami szczepionkowymi elektroniczne rejestratory pomiaru temperatury z funkcją powiadamiania sms. Zawiadomienie o przekroczeniach zadanych parametrów wysyłane jest do kierownika placówki i bezpośrednio do osoby odpowiedzialnej za magazyn szczepionek.

3.2. Szczepienia zalecane

W 2025 roku spośród szczepień zalecanych wykonano szczepienia przeciwko następującym chorobom:

- wirusowemu zapaleniu wątroby typu B - 3
- inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* -2
- ospie wietrznej – 59
- tężcowi- po zranieniu -159

Program szczepień przeciwko ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV) dla dzieci w wieku 9-14 lat jest nadal realizowany. W ramach tego programu zaszczepiono 650 dzieci.

3.3. Kontrole przeprowadzone w związku z Narodowym Programem Kontroli kart uodpornienia

Kontrole w ramach w/w programu przeprowadzone były z inicjatywy Głównego Inspektora Sanitarnego i obejmowały 2 etapy kontroli.

W powiecie wschowskim pod nadzorem PSSE w Nowej Soli znajduje się 7 Praktyk Lekarzy Rodzinnych. We wszystkich tych podmiotach przeprowadzono spis kart uodpornienia. Dokonano spisu 7398 kart uodpornienia.

W I etapie kontroli trwającym od kwietnia do czerwca 2025r. sporządzono spis wszystkich kart uodpornienia dzieci urodzonych od 2006r. do 2025r.

W II etapie kontroli trwającym od listopada do grudnia 2025r. dokonano weryfikacji kart uodpornienia dzieci nie zaszczepionych.

W spisie z 1 i 2 etapu uwzględniono:

- karty uodpornienia dzieci, które zapisane są do lekarza rodzinnego;
- karty uodpornienia dzieci, które przebywają za granicą;
- karty uodpornienia obcokrajowców.

3.4. Podsumowanie

Źródłem powyższych danych są karty uodpornienia w placówkach ochrony zdrowia.

Dane zawarte w drukach sprawozdawczych MZ-54, są weryfikowane każdorazowo podczas kontroli w POZ.

Stan uodpornienia dzieci i młodzieży od urodzenia do 19r.ż jest nieco niższy w stosunku do lat ubiegłych, ponieważ decyzją GIS w sprawozdaniu uwzględniono wszystkie karty uodpornienia znajdujące się w placówkach POZ.

W sprawozdaniu MZ-54 wzięto pod uwagę karty uodpornienia dzieci, które przebywają za granicą jak również karty szczepień obcokrajowców.

W stosunku do rodziców odmawiających poddania szczepieniom dzieci szczególną rolę powinna odgrywać profesjonalna edukacja prowadzona przez kompetentny personel medyczny, szczególnie lekarzy i pielęgniarki obdarzonych zaufaniem społeczeństwa.

Szczepienia ochronne są nadal najskuteczniejszą metodą zapobiegania chorobom.

Rozdział 3. Realizacja szczepień ochronnych obowiązkowych i zalecanych w powiecie wschowskim sporządziła: Kazimiera Mirowicz

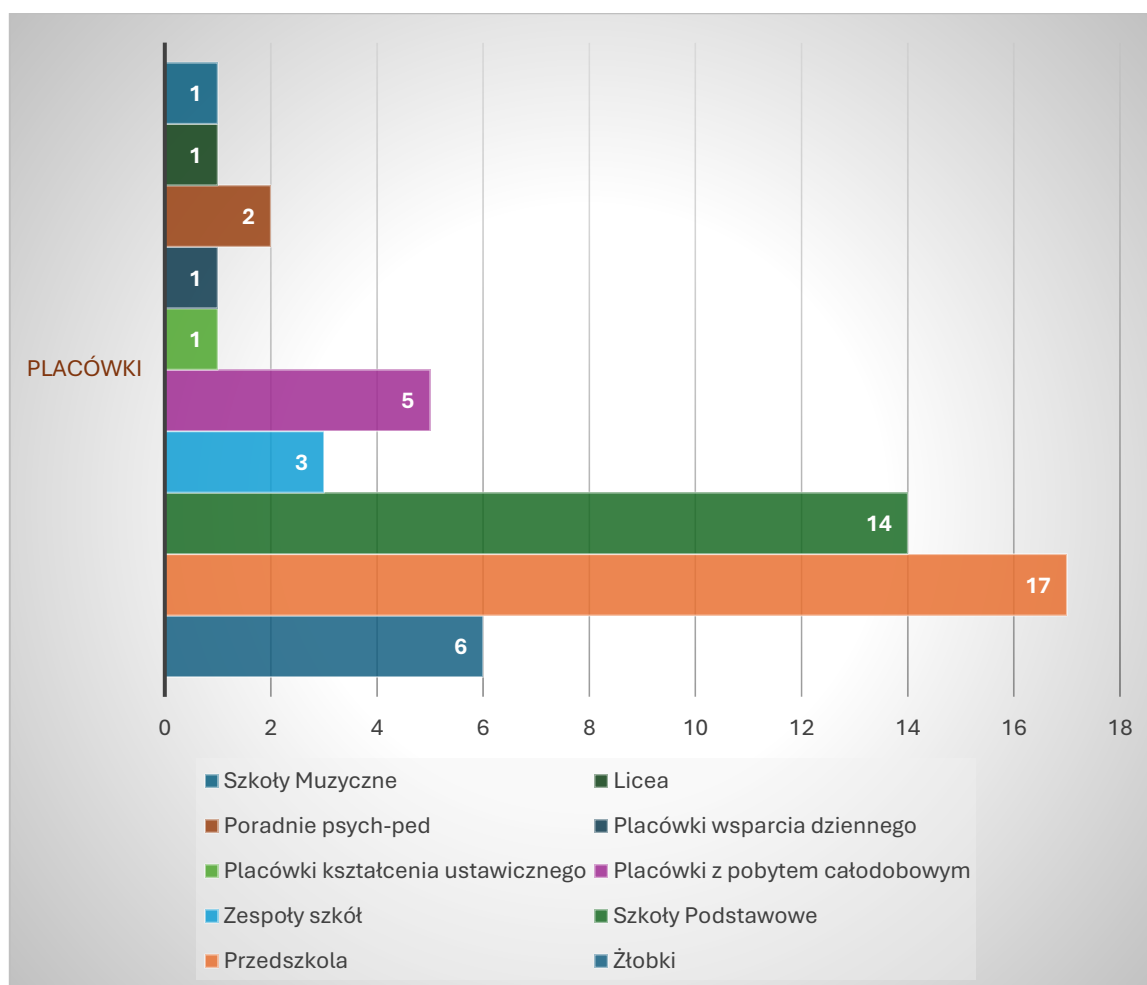
4. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:

- higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz ośrodkach wypoczynku,
- higieny procesów nauczania.

Informacje ogólne

Liczba placówek nauczania i wychowania objętych nadzorem Inspekcji Sanitarnej w 2025 r.- 51 obiektów, w tym:

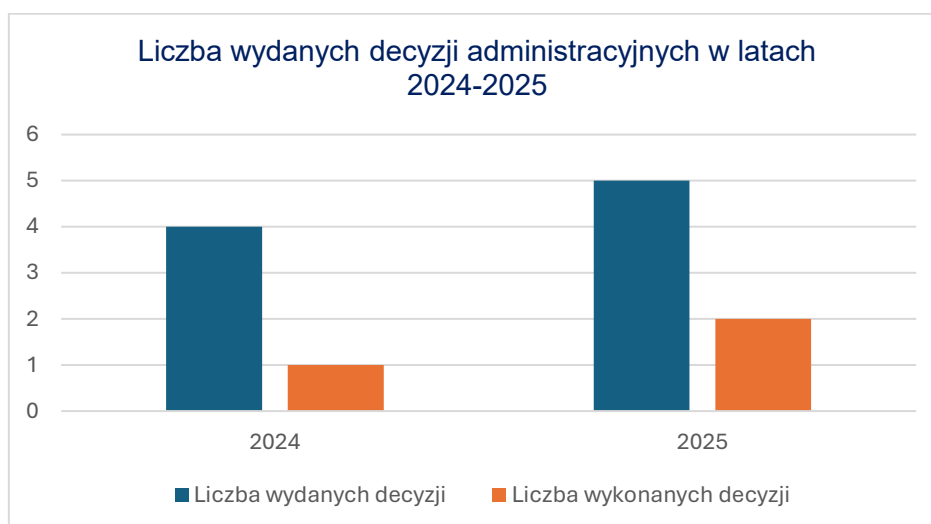
W 2025r. przeprowadzono 62 kontrole sanitarne w 41 obiektach, w których łącznie kształciło się 5525 dzieci (porów. w 2024r.- 54 kontrole, 5415 dzieci).

4.1. Stan sanitarno-techniczny budynków

W 2025r. w ramach przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości w 5 obiektach. Dotyczyły one m.in.:

- zacieków, ubytków tynku na ścianach i sufitach (w ciągach komunikacyjnych, szatniach, salach lekcyjnych);
- niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń sanitarnych.

W odniesieniu do uchybień sanitarnych nakładano obowiązek usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w drodze decyzji administracyjnych.

W 3 decyzjach wydanych w 2025r. określono termin realizacji obowiązków na 2026r.

4.2. Warunki do utrzymania higieny osobistej

We wszystkich skontrolowanych placówkach nie stwierdzono uchybień w zakresie warunków do utrzymania higieny osobistej. Wszystkie placówki zapewniły dostęp do bieżącej wody oraz wyposażenie w środki do higieny osobistej (mydło, papier toaletowy, ręczniki jednorazowe lub suszarki do rąk).

Spośród 44 skontrolowanych placówek pod kątem gospodarki wodno-ściekowej:

100% było podłączonych do wodociągu miejskiego/gminnego

82% było podłączonych do sieci kanalizacyjnej centralnej (miejskiej/gminnej)

18% posiadało zbiornik bezodpływowy (szambo).

W 6 placówkach nie zapewniono zgodnego z przepisami standardu dostępności do urządzeń sanitarnych (zbyt wielu uczniów w obiekcie w odniesieniu do liczby urządzeń sanitarnych), co stanowi 13% skontrolowanych placówek.

4.3. Higiena procesu nauczania

Nadzór Inspekcji Sanitarnej nad prawidłowymi warunkami i odpowiednią organizacją pracy ucznia obejmował: działania prozdrowotne w zakresie profilaktyki wad postawy i wad wzroku, monitoring organizacji procesu nauczania (ocena rozkładu zajęć lekcyjnych, odpoczynki w czasie przerw międzylekcyjnych), promowanie dobrych praktyk w odniesieniu do zapewnienia w placówce dostępu do wody przeznaczonej do spożycia.

➤ Ocena obciążenia uczniów plecakami

Badaniami objęto 142 uczniów klas I-VIII szkoły podstawowej i oddziału filialnego. Przekroczenie wagi plecaka stwierdzono u 56% uczniów. Dokonując pomiarów kierowano się zasadą, że ciężar tornistra nie powinien przekraczać 10% masy ciała.

Liczba uczniów	142
Norma	76
Przekroczenia	66 (46%)

Problem stanowi nadmierne obciążenie plecaków uczniów dodatkowymi przyborami szkolnymi (zabawki, dodatkowe piórniki, termosy) oraz niepozostawianie podręczników w szkołach, pomimo zapewnienia przez wszystkie placówki indywidualnych zamykanych szafek szkolnych lub wyznaczonych miejsc w klasach.

➤ Badania natężenia oświetlenia w placówkach

W badanych placówkach stwierdzono, że wszystkie lampy były czyste i miały właściwe osłony. W salach zapewniono segmentowe rozmieszczenie rzędów świetlówek, równoległe do ściany z oknami, możliwość włączania i wyłączania rzędów świetlówek (segmentowo), zapewniono również doświetlenie tablic.

Ponadto w większości skontrolowanych placówek zaobserwowano wymianę oświetlenia na nowe- ledowe.

- Ocena dostosowania mebli do warunków antropometrycznych uczniów i przedszkolaków

Podczas kontroli placówek oceniano ergonomię stanowisk pracy ucznia/przedszkolaka. Dokonywano pomiarów wzrostu ucznia, wysokości ławki oraz wysokości krzesła.

Nie stwierdzono nieprawidłowości- stanowiska pracy ucznia/przedszkolaka były zgodne z wytycznymi.

Rodzaj placówki	Liczba placówek	Liczba oddziałów	Liczba badań
Przedszkole	3	10	192
Szkoła podstawowa	1	3	24

96% skontrolowanych placówek posiadała 100% certyfikowanych mebli.

- *Ocena właściwej organizacji rozkładów zajęć*

Podczas czynności kontrolnych zwracano uwagę na stałą porę rozpoczynania zajęć lekcyjnych, z nie większą od 1 godziny różnicą czasu rozpoczynania zajęć w poszczególnych dniach tygodnia, jak również różnicę liczby godzin lekcyjnych w kolejnych dniach tygodnia- nie większą od 1 godziny.

Dokonano oceny rozkładów zajęć we wszystkich placówkach szkolnych, nie stwierdzono nieprawidłowości.

- *Ocena odpoczynku w czasie trwania przerw międzylekcyjnych*

W skontrolowanych placówkach zapewniono przerwy 10 min, z co najmniej jedną przerwą 15-20 minutową.

Wszystkie placówki umożliwiają spędzanie przerw na świeżym powietrzu.

- *Ocena dostępu do wody pitnej*

W celu zaspokojenia potrzeb uczniów dyrektorzy placówek umożliwiają uczniom skorzystanie z dystrybutorów wody przeznaczonej do spożycia (źródłka, poidelka, woda w dzbankach).

W 2025r. było to 85% skontrolowanych szkół.

4.4. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pobytu dzieci i młodzieży w szkołach, kontrolami objęto również warunki sanitarno-higieniczne prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W 2025r. 57% skontrolowanych placówek zapewniło optymalne warunki do prowadzenia zajęć sportowych. Placówki te dysponują pełnym kompleksem sportowym w skład którego wchodzi: sala gimnastyczna, boisko i zaplecze sanitarne wraz z szatniami.

50% szkół umożliwia uczniom korzystanie z natrysków po zajęciach sportowych.

Korzystanie z infrastruktury poza placówką odbywa się w 3 placówkach (korzystanie z sali gimnastycznej lub boiska sportowego znajdującego się poza placówką).

W przypadku urządzeń i sprzętu sportowego- 84% skontrolowanych placówek posiadało certyfikowany sprzęt w 100%.

Użytkowany przez szkoły sprzęt jest w dobrym stanie technicznym, poddawany ciągłym przeglądom oraz konserwacji.

4.5. Opieka medyczna

W 50% skontrolowanych szkół funkcjonują gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Wszystkie gabinety są w dobrym stanie sanitarno-technicznym. W żadnej ze skontrolowanych placówek opieka medyczna nie jest zapewniona codziennie. Pielęgniarki szkolne są obecne w wybrane dni tygodnia- najczęściej 1-2 razy w tygodniu.

W szkołach, które nie posiadają gabinetów podstawowa opieka zdrowotna nad uczniami była zorganizowana:

- w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówki - 42%

- była świadczona poza terenem placówki – 1%.

Opiekę stomatologiczną zapewniło 42% skontrolowanych szkół:

- w gabinecie stomatologicznym poza szkołą- 6 placówek.

4.6. Dożywianie uczniów

78% skontrolowanych placówek prowadziło dożywianie uczniów oferując ciepłe posiłki (obiady).

93% szkół prowadziło wydawanie śniadań w ramach programów: „Owoce i warzywa w szkole”, „Szkłanka Mleka” dofinansowywanych przez Agencję Rynku Rolnego.

W 14% szkół funkcjonują sklepiki szkolne.

W 71% szkół umieszczone są automaty z żywnością i/lub napojami.

CIEPŁE POSIŁKI		ŚNIADANIE	
jednodaniowe	dwudaniowe	owoce/ warzywa	napój-mleko
3 placówek	8 placówek	13 placówek	13 placówek
149 dzieci	224 dzieci	1461 dzieci	1461 dzieci

Ciepłe posiłki były przygotowywane na miejscu w szkole, poza placówką lub dowożone (catering).

4.7. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2025r. skontrolowano 24 turnusy wypoczynku dzieci i młodzieży w trakcie letniego (23) i zimowego (1) wypoczynku (tj. 42% zarejestrowanych w bazie wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej).

W trakcie wypoczynku zimowego i letniego przeprowadzono kontrole wspólnie z pionem Promocji Zdrowia. Prowadzono wspólne akcje profilaktyczne z zakresu edukacji zdrowotnej podczas letniego wypoczynku. Umożliwiło to zwiększenie bezpieczeństwa wypoczywających dzieci i młodzieży.

LICZBY	WYPOCZYNEK LETNI	WYPOCZYNEK ZIMOWY
Liczba turnusów zgłoszonych w bazie MEN	56	1
Liczba skontrolowanych turnusów kontroli	23	1
Liczba dzieci	1190	12

Kontrole nie wykazały uchybień w zakresie warunków sanitarno-higienicznych wypoczynku.

Zgłoszono 1 interwencję dotyczącą wypoczynku organizowanego na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Janówka” w Sławie ul. Nowosolska 2c. Interwencja została zgłoszona przez rodziców dziecka przebywającego na jednym z turnusów odbywających się w powyższym ośrodku. Dotyczyła niewłaściwych warunków sanitarno-technicznych i higienicznych wyposażenia ośrodka, w tym domków, łazienek, świetlicy. Rodzice wnosili również uwagi co do jakości podawanych posiłków oraz ilości serwowanych napojów.

W wyniku kontroli interwencja okazała się bezzasadna.

4.8. Podsumowanie

W roku 2025 w większości skontrolowanych placówek zapewniono bezpieczne i higieniczne warunki pobytu dzieci i młodzieży.

Stan nadzorowanych obiektów oraz panujące w nich warunki higieniczne poprawiają się, co ma wpływ na stan bezpieczeństwa sanitarnego placówek oświatowych

i opiekuńczo-wychowawczych. Terminy 3 decyzji administracyjnych określono na 2026r.

We wszystkich skontrolowanych placówkach zapewniono uczniom dostęp do bieżącej ciepłej wody, środków do dezynfekcji rąk i higieny osobistej.

Poprawie ulegają higieniczne warunki pracy ucznia w zakresie rozkładów zajęć oraz dostosowania stanowiska pracy ucznia. Sukcesywnie wymieniane są meble na nowe posiadające certyfikaty.

Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży nie budziły zastrzeżeń. Organizatorzy zapewniali uczestnikom wypoczynku bezpieczne i higieniczne warunki pobytu, opracowali regulaminy i wdrożyli procedury zawierające zasady bezpieczeństwa. Podejmowano również działania profilaktyczne aby zapewnić bezpieczeństwo i prawidłowy przebieg wypoczynku dzieci i młodzieży.

W dalszym ciągu opieka medyczna w placówkach nauczania i wychowania jest niewystarczająca ze względu na brak stałej, codziennej opieki pielęgniarskiej.

Dostępność do opieki stomatologicznej jest utrzymywana poprzez zawieranie umów z gabinetami stomatologicznymi poza placówką.

Problem stanowi nadmierne obciążenie plecaków uczniów dodatkowymi przyborami szkolnymi (zabawki, dodatkowe piórniki, termosy) oraz niepozostawianie podręczników w szkołach, pomimo zapewnienia przez placówki indywidualnych zamkniętych szafek szkolnych.

W I kwartale z uwagi na upowszechnianie praktyki organizowania wizyt zwierząt parzystokopytnych - alpak wewnątrz placówek oświatowych, w szczególności przedszkoli i żłobków, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli wydał Stanowisko w tej sprawie rekomendujące zaprzestanie wprowadzania tych zwierząt do wnętrza placówek (w tym do sal zabaw i szatni). Działanie to zostało również poparte wypracowanym Stanowiskiem Głównego Inspektora Sanitarnego i zaleceniami, które wydał. Stanowisko to zawiera warunki, jakie powinny zostać spełnione dla właściwej organizacji spotkań ze zwierzętami (zachowanie obszarów, w których przebywają zwierzęta w czystości, dezynfekcja przedmiotów używanych podczas zajęć, mycie rąk po kontakcie ze zwierzętami, nie spożywanie posiłków oraz napojów podczas spotkań). Kluczowa jest każdorazowa indywidualna analiza i ocena

wystąpienia potencjalnych zagrożeń związanych z bezpośrednim kontaktem ucznia ze zwierzętami w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi. Należy mieć na uwadze, że to dyrektor placówki oświatowej podejmuje ostateczną decyzję o zorganizowaniu zajęć z alpakami uwzględniając warunki lokalowo przestrzenne odpowiednio dostosowane do tego typu zajęć.

Rozdział 4. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych sporządziła:
Magdalena Sawicka, Magdalena Karpińska

5. Nadzór nad jakością wody do spożycia, wody w kąpieliskach i basenach

5.1. Wstęp - jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

PPIS w Nowej Soli sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Jakość wody przeznaczonej do spożycia regulowana jest wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 2294), które są zgodne z przepisami europejskimi. Woda jest w pełni bezpieczna dla zdrowia, jeśli spełnia określone w rozporządzeniu wymagania. Bezpieczeństwo zdrowotne wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi jest zagadnieniem złożonym, uzależnionym od wielu czynników wpływających na jakość wody w całym łańcuchu dostaw – od ujmowania wody surowej, jej uzdatniania, magazynowania, aż po dystrybucję do punktu zgodności, czyli do kranu odbiorcy.

zdjęcie z banku obrazów Microsoft Office.

Podstawę zapewnienia konsumentom bezpiecznej wody do spożycia stanowią zarówno badania wykonywane przez producentów/dostawców wody w ramach kontroli wewnętrznej, jak również badania realizowane w ramach kontroli urzędowej tutejszego organu inspekcji. Na nadzorowanym terenie powiatu wschowskiego producenci wody prowadzili badania jakości wody na podstawie uzgodnionych z PPIS w Nowej Soli harmonogramów pobierania próbek wody, zgodnie z częstotliwością i zakresem określonymi w ww. rozporządzeniu. Badania jakości wody do spożycia wykonywały laboratoria PIS funkcjonujące w WSSE w Gorzowie Wlkp. oraz przy PSSE w Zielonej Górze oraz zewnętrzne, komercyjne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości badań zatwierdzonym przez właściwe terenowo organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zakres badań próbek wody obejmował zarówno badania mikrobiologiczne, fizykochemiczne, jak i organoleptyczne.

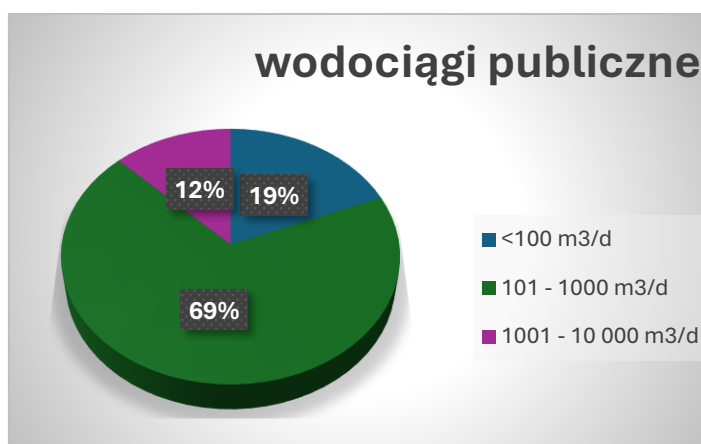

zdjęcie z banku obrazów Microsoft Office

Podstawą nadzoru nad jakością wody przeznaczoną do spożycia przez ludzi jest ocena zgodności z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w aspekcie zagrożeń zdrowotnych, w celu określenia, czy spożywana woda jest czysta i bezpieczna dla zdrowia. W przypadku, gdy woda nie odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia, PPIS w Nowej Soli monitorował wywiązywanie się dostawców wody z realizacji działań naprawczych. Każdorazowo po stwierdzeniu, że jakość wody nie spełnia wymagań rozporządzenia, PPIS w Nowej Soli wydawał komunikat o jakości wody i możliwościach jej użytkowania. Komunikaty rozpowszechniane były przez zarządców wodociągów w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi konsumentów z obszaru, dla którego wydano dany komunikat. Komunikaty umieszczane były również na stronie internetowej tutejszej stacji, stronach administratorów ujęć wody oraz na stronach właściwych samorządów.

5.2. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia

Podstawę zaopatrzenia ludności w wodę do picia w na terenie powiatu wschowskiego stanowią wodociągi publiczne. Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi ujmowana jest z ujęć podziemnych. W 2025 r. w ewidencji PPIS w Nowej Soli na terenie powiatu wschowskiego znajdowało się łącznie **16** wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, a także **23** czynnych indywidualnych ujęć wody. Z wody wodociągowej korzystało 36293 osób, czyli ok. 98% mieszkańców powiatu. Pozostali mieszkańcy powiatu korzystają z przydomowych indywidualnych ujęć wody.

Liczba wodociągów publicznych z podziałem na dobową produkcję wody, bez udziału wodociągów lokalnych.

W skali powiatu najwyższy odsetek urządzeń do zaopatrzenia ludność w wodę stanowią wodociągi o produkcji od 101 do 1000 m³/na dobę. Są to wodociągi, które charakteryzują się ogólnie dobrym stanem sanitarno-technicznym stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury wodnej w odniesieniu do sieci dystrybucyjnej. Zaopatrują ludzi zamieszkujących głównie tereny wiejskie gminy Sława, gminy Wschowa i gminy Szlichtyngowa wraz z samą miejscowością Szlichtyngowa.

W powiecie wschowskim w większości gmin stopień zwodociągowania jest wysoki i sięga 98-99%. Gmina Sława przoduje w rozbudowie sieci wodociągowej, gdyż w ostatnich latach zwodociągowano Tarnów Jezierny, Lubiatów, Radzyń, Myszyniec, Tarnówek, Kuźnicę Głogowską i Głuchów.

Na terenie gminy Szlichtyngowa oraz gminy Wschowa brak zwodociągowania dotyczy pojedynczych osad i przysiółków. Niemniej jednak realizowane są pojedyncze inwestycje zwiększające udział sieci wodociągowych, czego przykładem jest wykonanie nowego odcinka sieci wodociągowej w miejscowość Buczyzna na terenie gminy Wschowa.

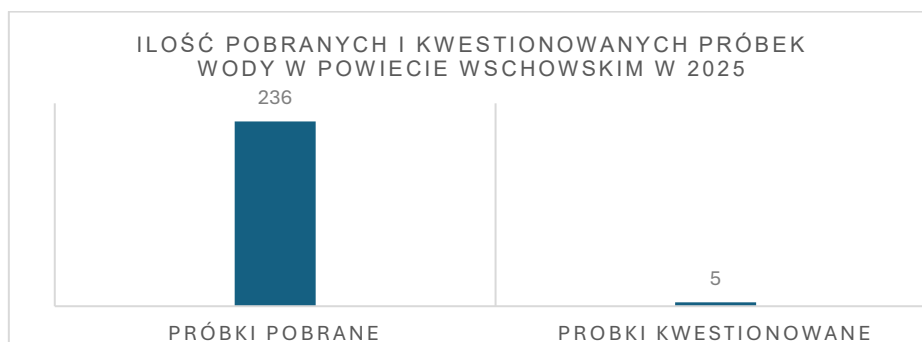
5.3. Monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

PPIS w Nowej Soli w ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczoną do spożycia przez ludzi w 2025 r. na obszarze powiatu wschowskiego pobrał łącznie 96 próbek wody z punktów zgodności zlokalizowanych na sieciach dystrybucyjnych oraz instalacjach wodnych wychodzących ze stacji uzdatniania wody. Producenci wody w ramach kontroli wewnętrznej również prowadzili badania jakości wody i terminowo przekazywali wyniki badań.

zdjęcie z banku obrazów Microsoft Office

Na łączną ilość 96 próbek wody pobranych w ramach nadzoru sanitarnego oraz 140 próbek z kontroli wewnętrznej dla wszystkich grup wodociągów kwestionowano 5 próbek – powyższe obrazuje tym samym stabilną, dobrą jakość wody. Przekroczenia dotyczyły parametrów mikrobiologicznych. W pojedynczych próbkach stwierdzano podwyższone wartości mętności, żelaza oraz manganu, ale natychmiastowe działania zarządców polegające na płukaniu sieci wykazywały poprawę jakości wody i zgodność z wymaganiami rozporządzenia, tym samym brak konieczności prowadzenia postępowań administracyjnych w tym zakresie

W grupie wodociągów zbiorowego zaopatrzenia produkujących wodę w ilości **od 1001 do 10000 m³/dobę** w analizowanym okresie sprawozdawczym znajdowały się

2 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, tj. wodociąg publiczny we Wschowie oraz wodociąg publiczny Lubogoszcz, zaopatrujące łącznie 18 467 osób. W roku 2025 w ramach nadzoru sanitarnego nad jakością wody pobrano łącznie 16 próbek wody. Równolegle prowadzona była kontrola wewnętrzna jakości wody, w ramach której pobrano 24 próbek wody. Jakość wody w zakresie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych w ciągu całego roku odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 2294).

W grupie wodociągów publicznych produkujących wodę w ilości od **101 do 1000 m³/dobę** zewidencjonowano **11** obiektów. Stacje uzdatniania wody zlokalizowane w Szlichtyngowej, Starych Drzewcach, Osowej Sieni, Przyczynie Górnej, Kandlewie, Lginiu, Krążkowie, Starym Strączu, Łupicach, Kuźnicy Głogowskiej oraz Dębowej Łęce.

W tej grupie obiektów w ramach nadzoru sanitarnego nad jakością wody pobrano łącznie 53 próbki wody, a administratorzy w ramach kontroli wewnętrznej 58 próbek. W ciągu roku kwestionowano 2 próbki wody z uwagi na przekroczenia parametrów mikrobiologicznych, tj. bakterii grupy coli w ilości <10 jtk/100 ml i ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C >300 jtk/1 ml wody i dotyczyło to wodociągu publicznego w Kandlewie Woda nadawała się do spożycia po przegotowaniu, natychmiastowe działania zarządcy ujęcia przyniosły poprawę jakości wody.

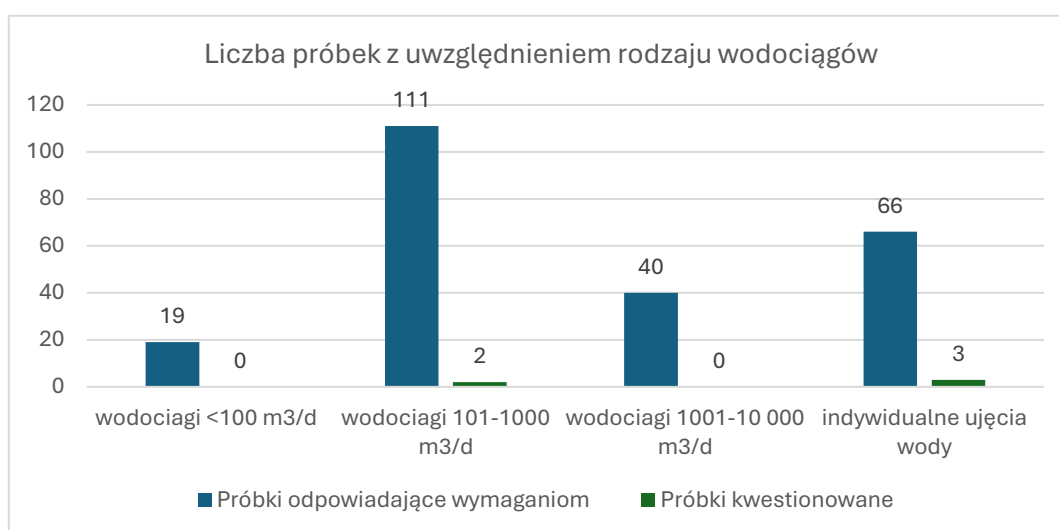
W ewidencji wodociągów publicznych o produkcji wody **≤100m³/d** w roku 2025 znajdowały się **3** wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia – Olbrachcice, Siedlnica oraz Wygnańczyce. Wszystkie wodociągi z tej grupy zostały skontrolowane, pobrano łącznie 19 próbek wody. Nie odnotowano przekroczeń mikrobiologicznych dla tych ujęć. Odnotowano pojedyncze przekroczenie mętności. Kolejne pobrane próbki wody wykazały zgodność z rozporządzeniem.

Na terenie powiatu wschowskiego, w grupie **innych podmiotów zaopatrujących w wodę** w ramach prowadzonej działalności gospodarczej bądź w obiektach użyteczności publicznej zewidencjonowano 26 czynnych obiektów. Są to ujęcia związane w głównej mierze z ośrodkami wypoczynkowymi, polami namiotowymi położonymi nad Jeziorem Sławskim, jak również indywidualne ujęcia wody związane z zakładami pracy z branży spożywczej.

W tej grupie obiektów następuje sukcesywne podłączanie się ośrodków wczasowych do ujęć publicznych, w wyniku rozbudowy sieci wodociągowej na terenie miasta i gminy Sława. W wyniku tych działań na koniec 2025 wykreślono z ewidencji tutejszego organu 4 ujęcia, które podłączyły się do wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

W tej grupie w ciągu roku pobrano łącznie 66 próbek wody (19 z nadzoru i 47 z kontroli wewnętrznej). Kwestionowano 3 próbki z uwagi na przekroczenia parametrów mikrobiologicznych.

5.3.1. Braki przydatności wody – zanieczyszczenia mikrobiologiczne

W roku 2025 na analizowanym obszarze w odniesieniu do 16 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia nie wydawano decyzji o braku przydatności wody.

Brak przydatności wody do spożycia stwierdzono w indywidualnym ujęciu wody w obiekcie oferującym usługi sportowe w miejscowości Sława, w którym kwestionowano jakość wody z uwagi na stwierdzenie ponadnormatywnej wartości bakterii grupy coli w ilości >80 j.t.k/100 ml. Ujęcie to nie zaopatruje stałych odbiorców wody, woda z ujęcia wykorzystywana jest do celów socjalno-bytowych użytkowników siłowni. Właścicielka ujęcia zobowiązana została do niezwłocznego wdrożenia działań naprawczych w celu poprawy jakości wody. Dla użytkowników siłowni zabezpieczono wodę konfekcjonowaną, przeprowadzono dezynfekcję studni i instalacji wodociągowej. Działania naprawcze przyniosły poprawę jakości wody. Sytuacja ta miała incydentalny, krótkotrwały charakter.

Najczęstsze przyczyny pogorszenia się jakości wody pod względem mikrobiologicznym m.in.:

- awarie urządzeń związanych z ujmowaniem/ uzdatnianiem czy dystrybucją wody
- mały rozbiór wody
- niewłaściwa dezynfekcja po dokonanych pracach konserwacji/naprawy urządzeń
- niewłaściwa gospodarka wodno-ściekowa
- inne czynniki środowiskowe np. wysoki stan wód gruntowych związany z intensywnymi opadami deszczu/śniegu

Główne, najczęstsze działania naprawcze:

- dezynfekcja chemiczna wody
- płukanie sieci oraz urządzeń uzdatniających wodę.
- modernizacje stacji uzdatniania wody, przepompowni, sieci wodociągowych, studni głębinowych
- wymiana źródeł filtracyjnych
- montaż lamp UV w obrębie stacji uzdatniania wody, przepompowni wody

5.3.2. Warunkowa przydatność wody do spożycia

Warunkowa przydatność wody w roku 2025 stwierdzana była na podstawie analizy zagrożenia dla zdrowia przede wszystkim w odniesieniu dla tzw. mikrobiologicznych parametrów wskaźnikowych, charakteryzujących w głównej mierze prawidłowość przebiegu procesów technologicznych, jak również niedostatki w sieci dystrybucyjnej związane z osadzaniem się biofilmu w przewodach wodociągowych i zrywaniem się osadów. Stwierdzenie w badanych próbkach bakterii grupy coli na poziomie >10 jtk/100 ml wody czy podwyższonej wartości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22 °C w ocenie PPIS nie stanowiło bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia mieszkańców, niemniej jednak w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego wrażliwych grup odbiorców, w szczególności małych dzieci, osób starszych czy osób z obniżoną odpornością, wydawane były warunkowe oceny jakości wody i komunikaty dotyczące możliwości korzystania z wody. W ciągu 2025 roku przypadki związane z obecnością w wodzie pojedynczych bakterii z grupy coli bądź podwyższoną wartością ogólnej liczby mikroorganizmów dotyczyły wodociągu publicznego w Kandlewie oraz dwóch indywidualnych ujęć wody. Sytuacje miały krótkotrwały charakter, działania naprawcze polegające na dezynfekcji i płukaniu sieci przyniosły poprawę jakości wody.

Warunkowa przydatność wody = woda bez przegotowania

- codzienne mycie
- prania odzieży,
- prace porządkowe (np. mycia podłóg)
- spłukiwania toalet.

Warunkowa przydatność wody = woda wyłącznie po przegotowaniu

- do picia,
- do przygotowywania posiłków i potraw,
- do mycia i płukania warzyw i owoców
- do produkcji żywności, a także do mycia zębów, kąpieli noworodków i małych dzieci

5.3.3. Monitoring substancji promieniotwórczych w wodzie

Na podstawie przekazanych przez dostawców wody sprawozdań z badań w kierunku stężenia:

- trytu,
- izotopów promieniotwórczych Radu: Ra-226 i Ra-228,
- radonu Rn-222

nie stwierdzono przekroczeń wartości parametrycznych.

5.3.4. Stan infrastruktury wodociągowej

W roku 2025 w obrębie zewidencjonowanych ujęć wody stan infrastruktury wodociągowej był ogólnie dobry, nie prowadzono postępowań administracyjnych związanych z poprawą stanu technicznego urządzeń stacji uzdatniania wody i pozostałych obiektach wodnych - studni głębinowych, pompowni wody czy studzienek służących do poboru próbek wody.

Dostawcy wody na bieżąco realizowali doraźnie działania konserwacyjno-naprawcze w obrębie stacji uzdatniania wody oraz na sieciach wodociągowych polegające m.in. na czyszczeniu i dezynfekcji zbiorników wody czystej, wymianie pomp głębinowych, czyszczeniu aeratora, montażu lamp UV, wymianie zasuw i hydrantów na sieci, rozbudowie sieci wodociągowej, jak i montażu nowych punktów monitoringowych. Wykonane zostało zalecenie dotyczące wyczyszczenia zewnętrznej powłoki zbiornika i instalacji wodnej aeratora na suw we Wschowie.

5.3.5. Nadzór nad ciepłą wodą.

Bakterie Legionella to bakterie wywołujące groźne infekcje dróg oddechowych (legionellozę), przenoszone są drogą wziewną przez aerozol wodny (prysznic, klimatyzacja, fontanny). Mikroorganizmy te nie przenoszą się między ludźmi ani przez picie wody. Największe zagrożenie stanowi dla osób starszych i z obniżoną odpornością, wywołując ciężkie zapalenie płuc.

Mogą namnażać się w instalacjach ciepłej wody w związku z przestojem/ograniczoną eksploatacją budynków, a także przy małym przepływie wody lub jej stagnacji.

W celu ograniczenia namnażania się bakterii Legionella w instalacjach niezbędne jest utrzymywanie właściwej temperatury wody (powyżej 50-55°C, okresowo >70°C). Oprócz dezynfekcji termicznej możliwe jest również przeprowadzanie okresowej dezynfekcji chemicznej instalacji wodnych.

W roku 2025 względem nadzoru nad jakością ciepłej wody użytkowej w kierunku wykrywania bakterii *Legionella sp.* przeprowadzono badania w następujących obiektach związanych z wytwarzaniem aerozolu wodno-powietrznego, zarówno w ramach kontroli urzędowej, jak i w ramach kontroli wewnętrznej zarządców następujących obiektów.

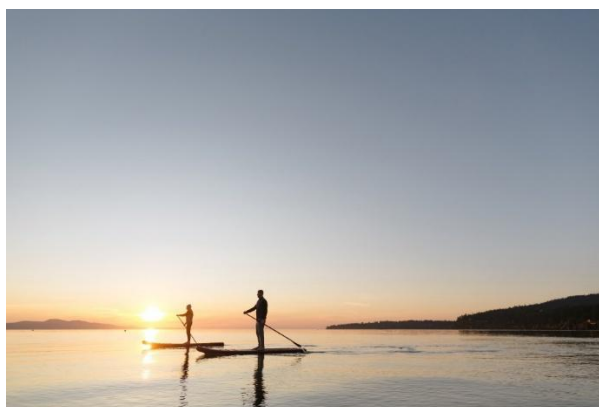
zdjęcie z banku obrazów Microsoft Office

Rodzaj obiektu	Liczba skontrolowanych obiektów	Łączna liczba pobranych próbek ciepłej wody (nadzór + KW)	Wyniki badania
Podmioty wykonujące działalność leczniczą stacjonarną i całodobową opiekę (szpitale)	1	12	Pozytywny
Podmioty wykonujące działalność leczniczą (zakłady rehabilitacyjne)	1	3	Pozytywny

Domy pomocy społecznej	1	6	Pozytywny
Placówki opiekuńczo-wychowawcze (dom dziecka)	3	11	Pozytywny
Placówki oświatowe (internat)	2	9	Pozytywny

We wszystkich obiektach w ciągu całego roku jakość ciepłej wody użytkowej zgodna była z wymaganiami rozporządzenia. W oparciu o uzyskane wyniki badań każdorazowo wydawano oceny jakości wody.

5.4. Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli

zdjęcie z banku obrazów Microsoft Office.

Zagadnienia związane z funkcjonowaniem oraz nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej nad jakością wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli regulują krajowe akty prawne, implementujące dyrektywę 2006/7/WE dotyczącą zarządzania jakością wody w kąpieliskach.

Na terenie powiatu wschowskiego w analizowanym okresie sprawozdawczym funkcjonowały 3 kąpieliska oraz 3 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, które zorganizowane były przy obozach harcerskich.

Na ocenę jakości wody w kąpieliskach i miejscach składają się następujące elementy:

- oznaczenie wskaźników mikrobiologicznych (Escherichia coli, enterokoki),
- ocena wizualna (zakwity sinic, rozmnażanie się makroalg lub fitoplanktonu),
- obecność w wodzie zanieczyszczeń, tj.: materiały smoliste, szkło, guma oraz inne zanieczyszczenia nie dające się natychmiast usunąć).

Skontrolowano stan techniczno-sanitarny wszystkich obiektów. Organizatorzy kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli realizowali kontrolę wewnętrzną jakości wody zgodnie z harmonogramami, zatwierdzonymi przez

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowej Soli. Obiekty były właściwie zorganizowane i przygotowane do sezonu letniego. Zapewniono dostateczną ilość koszy na odpady komunalne, dostęp do sanitariatów, zarówno stacjonarnych, jak i w postaci toalet typu TOI-TOI.

W sanitariatach stacjonarnych kabiny ustępowe, umywalki, jak również kabiny prysznicowe w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Tablice informacyjne z regulaminem oraz aktualne oceny jakości wody umieszczane były w czytelnym dla użytkowników miejscu. W każdym z nadzorowanych miejsc zapewniano opiekę ratowników.

W analizowanym okresie z uwagi na przekroczenie liczby bakterii *Escherichia coli* oraz enterokoków kałowych w próbce wody pobranej w trakcie sezonu kąpielowego w jednym z nadzorowanych mowdk przy obozie harcerskim na wodach jeziora Lgińsko Małe oraz w próbce wody pobranej tego samego dnia z kąpieliska na wodach Jeziora Lgińsko Duże wydane były 2 oceny o braku przydatności wody do kąpielii i tymczasowym zakazie kąpielii w ww. obiektach. Prowadzone postępowanie wykazało, iż z uwagi na dużo większe wartości przekroczenia w próbce pochodzącej z mowdk ewentualne źródło zanieczyszczenia mogło znajdować się w granicach Jeziora Lgińsko Małe. Oba jeziora mają charakter przepływowy i są połączone kanałem, a zanieczyszczenie mikrobiologiczne odnotowano również w kąpielisku w Lginiu po tej samej stronie linii brzegowej jeziora, jak w przypadku Jeziora Lgińsko Małe. Obie sytuacje miały krótkotrwały, kilkudniowy charakter - po pobraniu kolejnych próbek w ramach nadzoru sanitarnego uzyskano pozytywne wyniki badań, wydane były oceny o przywróceniu przydatności wody. W trakcie obowiązywania zakazu kąpielii przeprowadzono dodatkowe kontrole które wykazały, iż zarówno kąpielisko, jak i mowdk oznakowane były czerwoną flagą, w obrębie tych obiektów rozdysponowane były stosowne komunikaty informujące o zakazie kąpielii, a dodatkowo powyższego pilnowali ratownicy zatrudnieni w obrębie tych obiektów. Plaże były czyste, bez zanieczyszczeń, podobnie toń wodna – nie stwierdzono żadnych wizualnych zanieczyszczeń w wodzie. Tutejszy organ powiadomił o wynikach badań wody Gminę Wschowa, jak również skierował stosowne pismo do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Organizator kąpieliska jako najbardziej prawdopodobną przyczynę zanieczyszczenia mikrobiologicznego w jeziorze wskazał zewnętrzne działanie czynnika ludzkiego. W związku z podejrzeniem zanieczyszczenia wody

w jeziorze przez osobę lub podmiot zewnętrzny organizator kąpieliska podjął współpracę z Gminą Wschowa w celu zidentyfikowania źródła skażenia. Kolejne wyniki z kontroli wewnętrznej dla kąpieliska w Lginiu do momentu jego zamknięcia były zgodne z wymaganiami, natomiast mowdk zakończyło swoje funkcjonowanie z dniem zakończenia obozów harcerskich.

Jakość wody w trakcie analizowanego sezonu kąpielowego dla pozostałych kontrolowanych obiektów w tej grupie **zgodna była** z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli.

Wydano 15 bieżących ocen o przydatności wody do kąpeli dla kąpielisk, 1 bieżącą ocenę o braku przydatności wody do kąpeli w kąpielisku oraz 7 bieżących ocen przydatności wody dla mowdk oraz 1 bieżącą ocenę o braku przydatności wody do kąpeli dla mowdk.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny po zakończeniu sezonu kąpielowego w 2025 r. przeprowadził również klasyfikację jakości wody dla 3 nadzorowanych kąpielisk, zlokalizowanych w miejscowości Sława oraz w Lginiu. Klasyfikacja kąpieliska jest dokonywana zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia, a kąpieliska klasyfikowane otrzymują status: doskonale, dobre, dostateczne lub niedostateczne. Do oceny niezbędny jest odpowiedni zestaw wyników badań mikrobiologicznych, minimum 16 próbek z 4 sezonów kąpielowych. Nadzorowane kąpieliska w Sławie uzyskały, podobnie jak w latach poprzednich status jakości wody na poziomie doskonałym, natomiast kąpielisko w Lginiu na poziomie dobrym.

Informacje na temat kąpielisk były systematycznie umieszczane na stronie internetowej Serwisu Kąpieliskowego <https://sk.gis.gov.pl/index.php/kapieliska> oraz na stronie tutejszej Stacji, a także na tablicach informacyjnych umieszczonych na terenach kąpielisk.

5.5. Nadzór nad pływalniami

Pływalnia, zgodnie z definicją zawartą w Ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, to obiekt kryty lub odkryty, z wodą przepływową, przeznaczony do pływania lub kąpeli, posiadający co najmniej jedną nieckę basenową, z trwałym brzegiem i dnem, wyposażony w urządzenia sanitarne, szatnie i natryski. Zagadnienia związane z funkcjonowaniem

i nadzorem nad pływalniami w zakresie ich bezpieczeństwa zdrowotnego wody regulują krajowe akty prawne.

Na terenie powiatu wschowskiego nie ma czynnego obiektu spełniającego ww. kryteria. Brak jest pływalni krytych, zaś odkryty basen we Wschowie od wielu lat pozostaje nieczynny z uwagi na nieodpowiedni stan sanitarno-techniczny niecki, jak i zaplecza sanitarno-szatniowego, w związku z czym został wykreślony z ewidencji obiektów kontrolowanych. Zgodnie z posiadanymi informacjami ze strony Gminy Wschowa jako zarządcy obiektu brak jest środków finansowych na kompleksowy remont ww. obiektu.

zdjęcie z banku obrazów Microsoft Office.

5.6. Podmioty działalności leczniczej

Na terenie powiatu wschowskiego funkcjonuje 1 obiekt wykonujący działalność leczniczą, polegającą na udzielaniu całodobowych, stacjonarnych świadczeń zdrowotnych, tj. Nowy Szpital we Wschowie Sp. z o.o., ul. Ks. A. Kostki 33, 67-400 Wschowa.

Kontrole przeprowadzone przez pracowników pionu Higieny Komunalnej zaplecza szpitalnego nie wykazały uchybień w kontrolowanym zakresie, tj. stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, postępowania z odpadami medycznymi oraz komunalnymi, postępowania ze zwłokami osób zmarłych w szpitalu, postępowania z bielizną pościelową a także zaopatrzenia obiektu w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

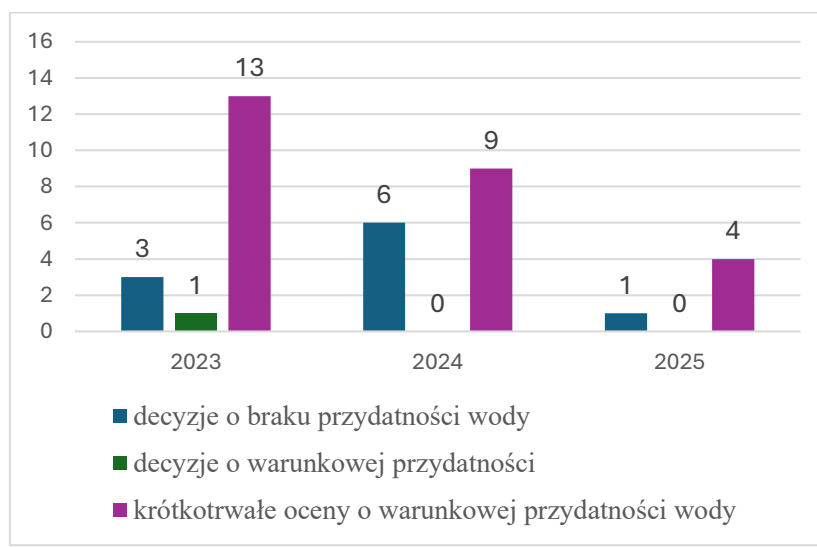
5.7. Podsumowanie

➤ Jakość wody przeznaczonej do spożycia

Biorąc pod uwagę dane tutejszego organu za 2025 r. oraz lata poprzednie, obserwuje się tendencję do poprawy jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w kontekście zapewnienia konsumentom wody bezpiecznej dla zdrowia. Wzrost

świadomości konsumentów na temat wymagań, jakie powinna spełniać bezpieczna i „zdrowa” woda do spożycia oraz odpowiedzialność dostawców wody za oferowany produkt powoduje, iż przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne starają się podnosić jakość świadczonych usług poprzez zapewnienie dostarczanie wody o jak najwyższej jakości. W tym celu, w odniesieniu do lat ubiegłych sukcesywnie realizowane są działania zmierzające do poprawy stanu technicznego infrastruktury wodociągowej. Dostawcy wody wraz organy samorządowe w miarę własnych możliwości finansowych oraz w oparciu o środki pozyskiwane z funduszy europejskich od kilku lat starają się więc modernizować istniejącą infrastrukturę wodociągową budowaną zazwyczaj w latach 80-90 oraz realizują nowe inwestycje, które mają na celu poprawę sytuacji w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę. W takie działania wpisuje się rozbudowa sieci wodociągowych, budowa nowych ujęć wody - studni, budowa nowych czy modernizacja dotychczasowych obiektów wodnych – stacji uzdatniania wody, pompowni wody, jak również doraźne działania konserwatorskie: serwis urządzeń, czyszczenie zbiorników wody czystej, płukanie sieci wodociągowych. Stan sanitarny urządzeń do zaopatrywania w wodę w 2025r. nie obligował tym samym do prowadzenia postępowań administracyjnych.

Jakość wody na 16 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia oraz 23 czynne ujęcia wody kwestionowana była jedynie w 4 podmiotach, dla których wydane były oceny o warunkowej przydatności wody. Wydana była również 1 ocena o braku przydatności wody dla indywidualnego ujęcia wody. Świadczy to o wysokiej jakości dostarczanej wody dla konsumentów.

Liczba stwierdzonych przekroczeń z określeniem działań, podjętych przez PPIS w Nowej Soli.

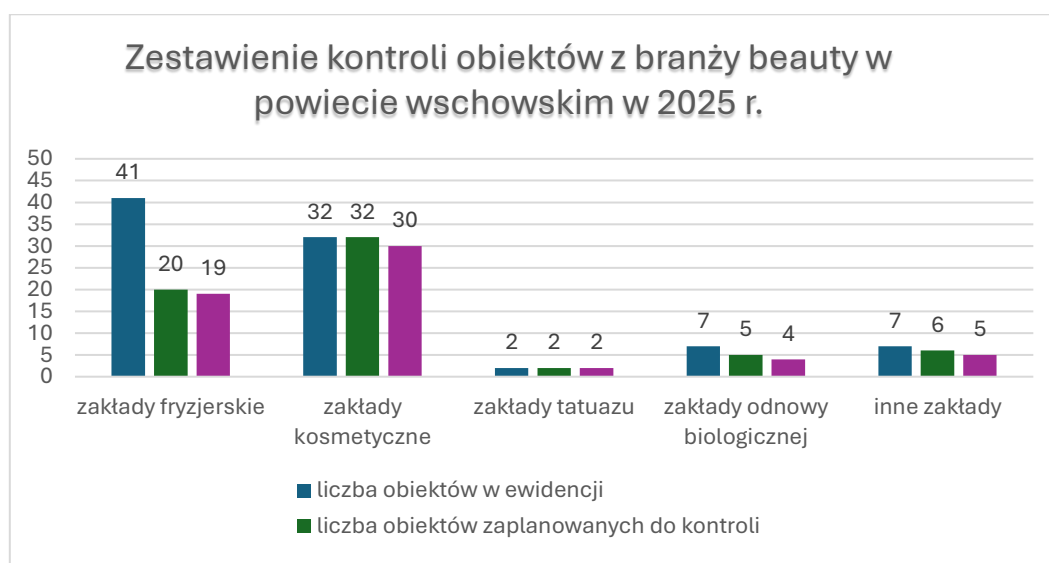
6. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

W ewidencji PSSE w Nowej Soli znajduje się **161** obiektów użyteczności publicznej, takich jak obiekty w branży beauty, obiekty hotelarskie i noclegowe, sportowe, kulturalne oraz cmentarze i zakłady pogrzebowe. W 2025 r. wykonano **84** kontrole obiektów na zaplanowane **92**. Działania kontrolne prowadzono zgodnie z harmonogramem kontroli zatwierdzonym przez WSSE w Gorzowie Wlkp., uwzględniającym klasyfikację obiektów pod kątem oszacowanego ryzyka wystąpienia zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi.

6.1. Stan sanitarny zakładów: fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej oraz innych zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej

W ewidencji znajduje się łącznie **89** obiektów z branży beauty, w 2025 r. skontrolowano **60** [67%]. Część obiektów, zaplanowanych do kontroli zawiesiła lub całkowicie zlikwidowała swoją działalność. Grupę tę cechuje dość duża zmienność, zewidencjonowane obiekty często zawieszają działalność lub ulegają likwidacji a równocześnie powstają nowe zakłady i gabinety.

Rys. Zestawienie liczby obiektów zewidencjonowanych do liczby obiektów skontrolowanych z branży beauty na terenie powiatu wschowskiego.

Branża beauty to jedna z najliczniejszych grupa wśród obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych przez tutejszy organ. Zakres świadczonych w niej usług jest

Elementy oceny obiektów branży beauty

- stan techniczno-sanitarny pomieszczeń usługowych, sanitarnych, zaplecza i wyposażenia gabinetów,
- stan sanitarno-techniczny narzędzi używanych w trakcie świadczenia usług,
- sposób prowadzenia procesów dezynfekcji i sterylizacji narzędzi wielorazowego użytku oraz ich przechowywanie;
- procedury higieniczne zapobiegające zakażeniom w trakcie wykonywania zabiegów naruszających ciągłość tkanki w poszczególnych rodzajach obiektów;
- postępowanie z odpadami niebezpiecznymi i komunalnymi;
- postępowanie z bielizną jednorazową i wielokrotnego użytku,
- sposób przechowywania kosmetyków oraz narzędzi,
- postępowanie z odzieżą osobistą i ochronną personelu,
- postępowanie ze sprzętem i środkami do utrzymywania czystości bieżącej w zakładach,
- dokumentację zdrowotną personelu.

bardzo zróżnicowany – od niewielkich obiektów obsługiwanych przez jedną osobę poprzez duże salony fryzjersko kosmetyczne, jak również gabinety tatuażu, masażu, siłownie, solaria. Właściciele tych działalności sukcesywnie podwyższają standard swoich zakładów wykonując remonty, wymianę wyposażenia i wystroju.

W obiektach tych na systematycznie podnosi się poziom świadomości personelu odnośnie bezpieczeństwa świadczonych usług. Przedstawiciele PPIS w Nowej Soli każdorazowo w trakcie kontroli prowadzili działania edukacyjne w zakresie prawidłowej dezynfekcji i sterylizacji narzędzi kosmetycznych wielorazowego użytku oraz utrzymania czystości bieżącej w gabinecie a także w gabinetach wytwarzających odpady o kodzie 18 01 03 instruktażu w zakresie postępowania z tymi odpadami. Działania te mają na celu ochronę osoby wykonującej usługi kosmetyczne, jak i klienta przed zakażeniami chorobami zakaźnymi i ich późniejszymi następstwami. Ponadto w ramach działań edukacyjnych w gabinetach w których używane są lakiery hybrydowe przekazywano informacje z komunikatu Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczące zmiany rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 dot. produktów kosmetycznych w zakresie stosowania w kosmetykach substancji TPO: trimetylobenzoyl diphenylophosphine oxide. Od 1 września 2025 r. substancja ta została umieszczona w wykazie substancji zakazanych w kosmetykach. W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych wyrywkowo kontrolowano skład znajdujących się na stanie lakierów hybrydowych, nie stwierdzano wystąpienia TPO w ich składzie.

Wyniki kontroli:

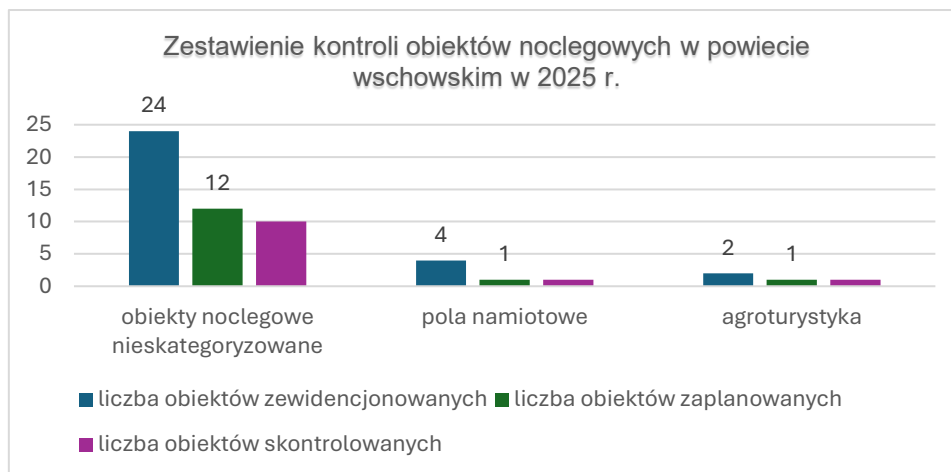
- stan sanitarno-techniczny kontrolowanych pomieszczeń oraz wyposażenia obiektów nie budził zastrzeżeń,
- w obiektach prowadzona jest dezynfekcja narzędzi wielokrotnego użycia przy zastosowaniu środków dezynfekcyjnych o szerokim spektrum działania oraz sterylizacja w autoklawach parowo-ciśnieniowych. W części obiektów stosowane są wyłącznie narzędzia kosmetyczne naruszające ciągłość tkanek jednorazowe,
- obiekty solaryjne posiadają niezbędne środki ochronne oraz umieszczają w widocznym miejscu informację o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18. roku życia;
- nałożono trzy mandaty karne, w tym dwa za brak przestrzegania zapisów obowiązującej procedury higienicznej i jeden za brak czystości w gabinecie fryzjerskim,
- w grupie gabinetów odnowy biologicznej w trakcie kontroli siłowni stwierdzono zły stan sanitarno-techniczny sufitu i ścian w części pomieszczeń. Wszczęto postępowanie administracyjne oraz wydano decyzję nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości z terminem wykonania do 31 grudnia 2025 r.,
- wydano doraźne zalecenia, dotyczące aktualizacji procedur higienicznych, uaktualnienia badań lekarskich, przeorganizowania stanowisk pracy, jak również zwiększenia częstotliwości wykonywania atestacji biologicznej realizowanych procesów sterylizacji,
- nie odnotowano zgłoszeń interwencyjnych w tej grupie obiektów,
- podczas kontroli prowadzono działania edukacyjne w zakresie wytycznych i rekomendacji Głównego Inspektoratu Sanitarnego, mające na celu poprawę bezpieczeństwa świadczonych usług, poprzez właściwą dekontaminację narzędzi oraz prawidłowe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi o kodzie 180103.

6.2. Stan sanitarny obiektów, w których świadczone były usługi hotelarskie (hotele, motele, pensjonaty, kempingi, domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe i pola biwakowe oraz inne obiekty)

Na terenie powiatu wschowskiego w 2025 r. pod nadzorem znajdowało się 30 obiektów, świadczących usługi hotelarskie oraz usługi krótkotrwałego zakwaterowania. Wykonano 12 kontroli z 14 zaplanowanych (84,2%) – 2 obiekty wykreślono z ewidencji.

zdjęcie z banku obrazów Microsoft Office

W 2025 r. wykonano dwie kontrole pozaplanowe, w tym jedną na wniosek właściciela pola namiotowego, w celu wydania opinii na potrzeby skategoryzowania obiektu. Ponadto w jednym z sezonowych ośrodków wypoczynkowych przeprowadzono kontrolę sprawdzającą wykonanie obowiązków decyzji administracyjnej PPIS w Nowej Soli z 2024 r. – kontrola wykazała, że doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego wyposażenie kuchni ogólnodostępnej, ogólnodostępnych sanitariatów oraz sali konferencyjnej, obowiązki decyzji uznano za wykonane w całości.

Elementy oceny obiektów noclegowych

- stan techniczno-sanitarny pomieszczeń obiektu i ich wyposażenia,
- zaopatrzenie obiektu w środki sanitarne i dezynfekcyjne oraz sprzęt do utrzymania czystości bieżącej a także sposób ich przechowywania,
- postępowanie z bielizną pościelową,
- zaopatrzenie obiektu w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi
- postępowanie z nieczystościami stałymi i płynnym
- dbałość o stan bieżącej czystości i higieny pomieszczeń, a także terenu wokół obiektu;
- działania edukacyjne, związane z przeciwdziałaniem namnażania się bakterii z rodzaju Legionella w ciepłej wodzie użytkowej.

W 2025 r. wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzję, zobowiązującą właściciela ośrodka sezonowego w Sławie do doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego sufitu i ścian w pawilonie sanitarnym na terenie ośrodka, tak aby ściany były czyste, bez ubytków i spękania tynku, bez łuszczącej się farby. Termin usunięcia nieprawidłowości ustalono do dnia 31 grudnia 2026 r. W związku ze stwierdzonymi w trakcie kontroli uchybieniami wydano również decyzję opłatową za przeprowadzone czynności kontrolne.

W minionym roku usunięto z ewidencji dwa zaplanowane do kontroli ośrodki wypoczynkowe, jeden z nich przekształcił się w ośrodek wypoczynkowy wyłącznie dla grup zorganizowanych a drugi udostępnia pomieszczenia wyłącznie na wynajem długoterminowy.

Pozostałe przeprowadzone kontrole nie wykazały uchybień w zakresie stanu sanitarno-technicznego obiektów, postępowania z bielizną pościelową, gospodarowania odpadami komunalnymi oraz utrzymywania czystości bieżącej pomieszczeń i ich wyposażenia.

6.3. Stan sanitarny obiektów pomocy społecznej (domy pomocy społecznej, noclegownie oraz placówki zapewniające całodobową opiekę)

Na analizowanym terenie w ewidencji tutejszego organu funkcjonuje 1 DPS zapewniający opiekę dla dzieci o różnym stopniu niepełnosprawności. W 2025 r. obiekt został skontrolowany.

Stan sanitarno-techniczny i porządkowy obiektu nie budził zastrzeżeń. Dom Pomocy Społecznej był wyposażony w wystarczającą ilość środków higienicznych, czystości oraz środków do dezynfekcji. Teren wokół obiektu jest ogrodzony i utrzymany w należyтым porządku. Nie odnotowano nieprawidłowości w zakresie postępowania z bielizną, jak i w zakresie gospodarki odpadami medycznymi. W trakcie kontroli prowadzono działania informacyjno-edukacyjne dotyczące profilaktyki związanej z zapobieganiem namnażania się bakterii Legionella w ciepłej wodzie użytkowej.

6.4. Stan sanitarno-techniczny dworców autobusowych, dworców i stacji kolejowych oraz środków transportu publicznego

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowej Soli w roku 2025 na terenie powiatu wschowskiego znajdowały się łącznie 2 obiekty w tej grupie – dworzec autobusowy oraz przewoźnik realizujący drogowy transport publiczny.

W 2025 r. nie planowano kontroli w tej grupie obiektów. Są to podmioty, które po analizie prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej zaszeregowano do grupy niskiego ryzyka i planowe kontrole są w nich z częstotliwością co trzy lata.

zdjęcie z banku obrazów Microsoft Office

6.5. Stan sanitarno-techniczny cmentarzy, domów przedpogrzebowych

Na terenie powiatu wschowskiego zewidencjonowanych jest 21 cmentarzy, w tym 15 cmentarzy wyznaniowych i 6 komunalnych. W roku 2025 skontrolowano 3 zaplanowane do kontroli cmentarze. Przeprowadzone kontrole nie wykazały uchybień sanitarno-technicznych – na cmentarzach zapewniono dostęp do wody, teren cmentarzy jest wygradzony, gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona jest prawidłowo, zapewniono kontenery/pojemniki do zbiórki odpadów.

W 2025 r. w tej grupie dokonano zmian w ewidencji; usunięto z tej grupy dom przedpogrzebowy na terenie dwóch z cmentarzy komunalnych – administratorami tych domów i cmentarzy są w jednym przypadku właściciel zewidencjonowanego zakładu pogrzebowego, który korzysta z pomieszczeń domu przy wykonywanych przez siebie usługach w zakresie przechowywania zwłok i przygotowywania ich do pochówku. Drugi z usuniętych z ewidencji obiektów jest administrowany przez gminną spółkę prowadzącą usługi pogrzebowe, w tym przechowywanie zwłok i przygotowywanie ich do pochówku w pomieszczeniach tego domu przedpogrzebowego. Wykreślono

również z ewidencji dom przedpogrzebowy, zlokalizowany w obrębie zewidencjonowanego zakładu pogrzebowego. Pomieszczenia chłodni do przechowywania zwłok oraz pomieszczenia przygotowania zwłok do pochówku są kontrolowane każdorazowo w trakcie kontroli tych zakładów. Poprzedni sposób ewidencjonowania obiektów powodował nakładanie się kontroli i powielanie zapisów, dotyczących tych samych pomieszczeń w różnych w protokołach kontroli.

W 2025 r. skontrolowano wszystkie zaplanowane w harmonogramie objekty oraz wykonano jedną kontrolę pozaplanową. Kontrola sprawdzająca wykonanie obowiązków decyzji administracyjnej z 2024 r. w Domu Przedpogrzebowym w Sławie, ul. Długa wykazała, że wszystkie uchybienia zostały usunięte w całości a stan sanitarno-techniczny obiektu nie budzi zastrzeżeń. Kontrole wykonane zgodnie z harmonogramem kontroli nie wykazały uchybień; stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i ich wyposażenia nie budził zastrzeżeń, samochody do przewozu zwłok posiadały wyposażenie i oznakowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, asortyment preparatów dezynfekcyjnych do powierzchni i skóry był wystarczający i znajdował się w terminie przydatności do użycia. Każdorazowo kontrolowano postępowanie z odpadami wytwarzanymi podczas przygotowania zwłok do pochówku oraz w trakcie ekshumacji – wszystkie zakłady posiada umowy podpisane z firmami, zajmującymi się transportem i utylizacją odpadów o kodze 18 01 03. Zewidencjonowane zakłady posiadają numery, umożliwiające kontrolowanie częstotliwości wywożenia odpadów w bazie BDO – nie stwierdzono uchybień w zakresie gospodarowania tymi odpadami. Wszystkie zakłady zapewniają również odpowiednie warunki do wstępnego magazynowania odpadów, tj. urządzenia bądź pomieszczenia chłodnicze, a czas ich wstępnego magazynowania nie przekracza 30 dni.

6.6. Stan sanitarno-techniczny terenów rekreacyjnych

zdjęcie z banku obrazów Microsoft Office

W ewidencji PIS w Nowej Soli na terenie powiatu wschowskiego zewidencjonowanych jest **4** administratorów terenów rekreacyjnych, takich jak place zabaw dla dzieci oraz miejsca przeznaczone do aktywności fizycznej i kreatywnego spędzania czasu przez osoby dorosłe.

Według obecnego stanu prawnego, urządzenia na placach zabaw, takie jak: huśtawki, drabinki, piaskownice, ale również np. urządzenia zorganizowane w ramach tzw. napowietrznych siłowni skwalifikowane są jako obiekty małej infrastruktury i w związku z tym podlegają obowiązkowej kontroli okresowej w zakresie stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu, jego estetyki oraz otoczenia. Przedmiotem kontroli sanitarnej jest stan sanitarno-techniczny piaskownic, a także czystości piasku sprawdzany pod kątem obecności widocznych zanieczyszczeń a także zewnętrzny stan sanitarno-techniczny urządzeń rekreacyjnych, gospodarowanie odpadami komunalnymi, obecność regulaminów korzystania z obiektów i urządzeń.

W 2025 r. przeprowadzono kontrolę **1** administratora terenów rekreacyjnych obejmując nadzorem **22** obiekty małej infrastruktury. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości, wydano zalecenie, dotyczące zapewnienia regulaminu korzystania z obiektu na terenie dwóch placów zabaw oraz doprowadzić do właściwego stanu sanitarno-technicznego drewniane elementy urządzeń rekreacyjnych dla dzieci (drewniane elementy) na terenie kolejnego placu.

Na terenie powiatu wschowskiego zewidencjonowano również 3 obiekty sportowe – dwa z nich zaplanowano do kontroli w 2025 r. W związku z informacją o przebudowie i modernizacji jednego ze stadionów odstąpiono od kontroli i zaplanowano ją na 2026 r.

W przypadku kontroli hali sportowej stwierdzono szereg nieprawidłowości, związanych z licznymi ubytkami tynku, pęknięciami i łuszczącą się farbą zarówno na ścianach jak i na suficie w większości pomieszczeń oraz brakiem wydzielonego miejsca lub magazynu na sprzęt i środki do utrzymania czystości. W związku z powyższym wszczęto z urzędu postępowanie administracyjne mające na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. W odpowiedzi na zawiadomienie strona poinformowała o braku zabezpieczenia finansowego na usunięcie wskazanych w protokole kontroli nieprawidłowości oraz o podjęciu decyzji o wyłączeniu

z użytkowania przedmiotowego obiektu z użytkowania do odwołania. Zapewniono,

Wyniki kontroli obiektów związanych z terenami rekreacyjnymi:

- nie stwierdzono nieprawidłowości w stanie sanitarno-technicznym skontrolowanych obiektów skutkujących potrzebą wszczęcia postępowania administracyjnego - urzędnicy na placach zabaw, siłowniach są sprawne, tereny wokół nich zadbane
- zarządcy terenów rekreacyjnych przeprowadzają również regularne, wewnętrzne przeglądy urządzeń zabawowych/sportowych, urządzenia posiadają niezbędne atesty.
- piasek w piaskownicach wymieniany jest przed rozpoczęciem sezonu, uzupełniany według potrzeb.
- przeprowadzono działania informacyjno-edukacyjne związane z obowiązkiem wymiany piasku w piaskownicach w celu minimalizowania zagrożenia chorobami pasożytniczymi, odzwierzęcymi, zakaźnymi, takimi jak glistnica, toksoplazmoza czy też toksokaroza

że na terenie obiektu nie będą odbywać się żadne zajęcia ani inne formy aktywności. Mając na uwadze powyższe umorzono wszczęte postępowanie. W związku z informacją o zamknięciu obiektu do odwołania halę sportową wykreślono z ewidencji PPIS w Nowej Soli.

6.7. Stan sanitarno-techniczny innych obiektów użyteczności publicznej

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowej Soli znajdują się również inne obiekty użyteczności publicznej, takie jak przystań jednostek rekreacyjnych

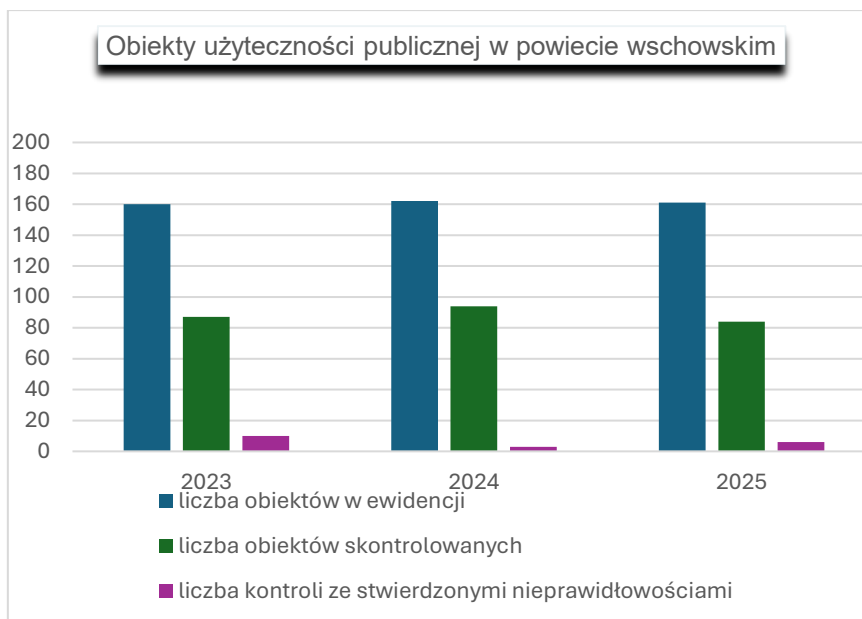
i sportowych i dwa ustępy publiczne. W 2025 r. do kontroli zaplanowano jeden z szaletów publicznych. Przeprowadzona kontrola nie wykazała uchybień. Ponadto w ewidencji PPIS w Nowej Soli na terenie powiatu wschowskiego znajdują się obiekty takie jak targowiska i domy kultury, które zgodnie z wytycznymi GIS są zakwalifikowane do tzw. IV grupy ryzyka i nie są uwzględniane w harmonogramach kontroli.

6.8. Działania kontrolne związane z interwencjami

W 2025 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nowej Soli z terenu powiatu wschowskiego w ramach działalności Sekcji Higieny Komunalnej nie wpływały interwencje mieszkańców.

6.9. Podsumowanie

- Stan sanitarno-techniczny obiektów użyteczności publicznej

Rysunek 1 Obiekty użyteczności publicznej w powiecie wschowskim.

W roku 2025 skontrolowano 21 obiektów więcej w stosunku do roku poprzedniego. Liczba obiektów objętych nadzorem na przestrzeni lat jest zbliżona. Biorąc pod uwagę udział procentowy obiektów z nieodpowiednim stanem sanitarno-higienicznym lub technicznym, ogólny stan obiektów użyteczności publicznej należy uznać za dobry. Obiekty z nieprawidłowościami stanowią niewielki odsetek do łącznej liczby obiektów skontrolowanych.

Rozdział 6. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej sporządziła:

Agnieszka Długosz

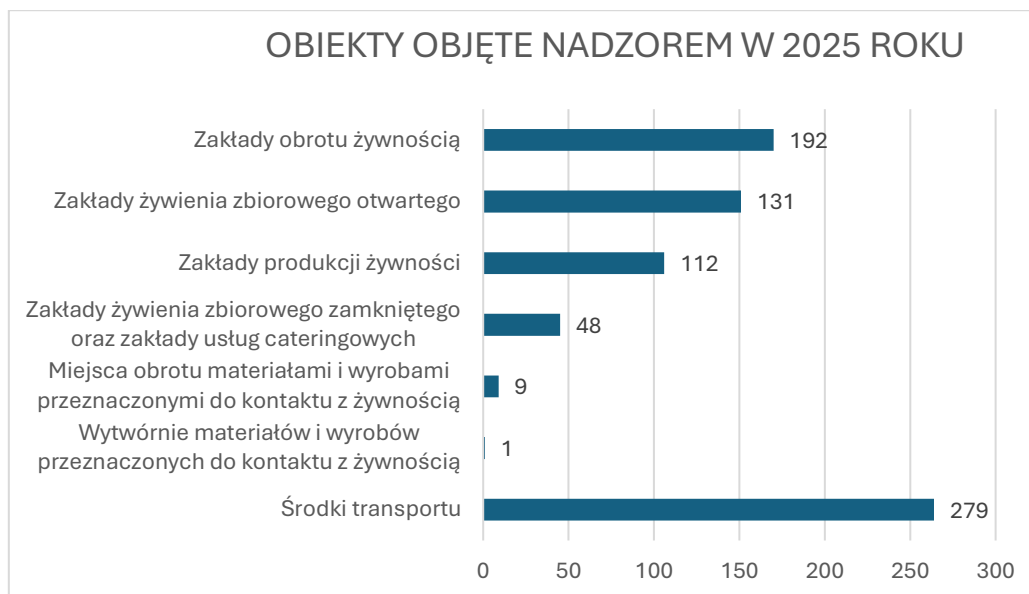
7. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia

Zakres bieżącego nadzoru sanitarnego sprawowanego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej obejmował kontrolę przestrzegania w zakładach produkcji i obrotu żywnością, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przepisów określających wymagania sanitarno-higieniczne, w tym przepisów prawa żywnościowego, dotyczących warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz żywienia zbiorowego. W 2025 roku pion bezpieczeństwa żywności i żywienia nadzorował 762 obiekty żywnościowo-żywieniowych (w 2024 roku 736 obiektów) oraz 10 zakładów prowadzących

działalność związaną z produkcją lub obrotem materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością (niezmiennie do roku 2024).

Wykres nr 1. Liczba nadzorowanych obiektów zwiększyła się o 26 w odniesieniu do 2024 roku, wynikało to głównie z wystawienia znacznej ilości decyzji zatwierdzających zakłady (głównie środki transportu).

7.1. Obiekty objęte nadzorem w 2025 roku

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, uwzględniającymi przepisy prawa żywnościowego w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Kontrole podmiotów działających na rynku spożywczym były prowadzone z częstotliwością wyznaczoną na podstawie analizy ryzyka zidentyfikowanych zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi, obejmującej w szczególności stan faktyczny, klasyfikację obiektów i zakładów do kategorii niskiego, średniego lub wysokiego ryzyka na podstawie kryteriów oceny sanitarnej. Przy ocenie warunków sanitarnych kontrolowanych zakładów brano pod uwagę m.in. stan higieniczny obiektu, stan techniczny i porządkowy pomieszczeń, wyposażenie oraz otoczenie zakładu, jakość i identyfikowalność surowców wykorzystywanych do produkcji, jakość wody stosowanej do przygotowywania żywności, stan zdrowia personelu pracującego w kontakcie z żywnością, gospodarkę odpadami, wdrożenie i stosowanie zasad oraz systemów kontroli wewnętrznej odpowiednio do rodzaju działalności: dobrej praktyki

higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) lub systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP).

W 2025 roku skontrolowano 290 zakładów, co stanowiło 37,6% wszystkich nadzorowanych obiektów (w roku 2024 skontrolowano 257 zakładów co stanowiło 34,5% wszystkich nadzorowanych obiektów). Kontrole były przeprowadzane pod kątem oceny stanu sanitarno-higienicznego i sanitarno-technicznego zakładu oraz w związku z otrzymanymi zgłoszeniami klientów i powiadomieniami z systemu RASFF, poborem próbek, jak również kontrolami akcyjnymi, np. „akcja lato”.

W 2025 roku przeprowadzono 22 kontrole interwencyjne z czego 7 okazało się być zasadnych i dotyczyły zaniedbań sanitarno-higienicznych w obiektach obrotu żywnością (w 2024 r. – 14 kontroli z czego 2 okazały się zasadne). Za stwierdzone w czasie tych kontroli zaniedbania natury sanitarno-higienicznej nałożono 7 mandatów karnych na łączną kwotę 2700 zł (w 2024 r. – 2 mandaty karne na łączną kwotę 600 zł). Ogółem (w ramach kontroli sanitarnych i interwencyjnych) nałożono 16 mandatów karnych na łączną kwotę 5600 zł. (w 2024 roku nałożono łącznie 9 mandatów na kwotę 2300 zł.)

Do najczęściej występujących niezgodności należały:

- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości,
- nieodpowiednia segregacja żywności oraz niezachowanie właściwych warunków sanitarnych przy przechowywaniu artykułów spożywczych lub wyrobów gotowych,
- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń oraz sprzętu i wyposażenia mającego kontakt z żywnością,
- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń zakładów,
- nieprzestrzeganie w zakładzie zasad systemu GHP/GMP i HACCP, brak zapisów wynikających z dokumentacji gwarantującej jakość żywności.

W 2025 roku wydano łącznie 3 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych w czasie kontroli nieprawidłowości celem poprawy stanu sanitarno-technicznego (w 2024 r. wydano 4 decyzje).

W 2025 roku do WSSE został skierowany 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej w związku z prowadzeniem działalności w zakresie magazynowania i sprzedaży

artykułów spożywczych „na odległość” (sprzedaży wysyłkowej) w tym sprzedaży przez Internet bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów.

7.2. System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt RASFF, pomocy administracyjnej AAC oraz na rzecz przeciwdziałania fałszowaniu żywności.

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (ang. Rapid Alert System for Food and Feed, w skrócie RASFF) służy do wymiany informacji pomiędzy organami urzędowej kontroli w Europie będącymi członkami tego systemu. Do systemu wprowadzane są informacje o żywności, paszach i materiałach do kontaktu z żywnością, potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia ludzi, zwierząt lub środowiska i działaniach następczych w wyniku zidentyfikowania takich produktów

Do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w 2025 r. wpłynęło 3 powiadomienia alarmowe (powiadomień o zagrożeniu) oraz 18 powiadomień informacyjnych (powiadomień w celu zwrócenia uwagi lub celem podjęcia działań) dotyczących produktów (w 2024 roku odpowiednio 2 powiadomienia alarmowe i 9 powiadomień informacyjnych).

Powiadomienia alarmowe i informacyjne dotyczyły, m.in.:

- przekroczenia NDP cyjanków w siemieniu lnianym,
- stwierdzenia niedeklarowanego alergenu (białka soi) w przyprawie do wietnamskiej zupy,
- przekroczenia NDP estrów glicydowych, olejów mineralnych oraz 3-MCPD w oleju sezamowym,
- stwierdzenia obecności ditlenku tytanu w barwnikach spożywczych,
- stwierdzenia zmian organoleptycznych wody mineralnej,
- przekroczenia zawartości pozostałości pestycydu fluazinamu w pieczarkach świeżych,
- przekroczenia kadmu w ostropestcie plamistym mielonym,
- przekroczenia NDP pozostałości leków weterynaryjnych w mięsie wołowym,
- stwierdzenia obecności Enterobacteriaceae w lodach z automatu na bazie mleka,
- wykrycie bakterii z rodzaju Salmonella w metce cebulowej, w mrożonym mięsie z indyka, w herbacie ziołowej Morwa Biała, w błonniku, w mięsie garmażeryjnym
- stwierdzenie chloranów w wodzie mineralnej,

- przekroczenie NDP pestycydów w boczniaku ostrygowatym,
- przekroczenia migracji metali ciężkich w kubkach szklanych,
- przekroczenia kadmu w orzeszkach pinii;

Organy PIS prowadziły czynności zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawodawstwem, weryfikując działania podejmowane przez podmioty sektora spożywczego, ponieważ to one odpowiadają za bezpieczeństwo produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych. Podejmowano również działania wyjaśniające i zaradcze stosowane do stanu faktycznego.

7.3. Jakość zdrowotna żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Państwowa Inspekcja Sanitarna corocznie opracowuje jednolity ramowy plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu. Zgodnie z kompetencjami PIS obejmuje on urzędową kontrolę i monitoring żywności pochodzenia niezwierzęcego, produkowanej i wprowadzanej do obrotu, oraz produktów pochodzenia zwierzęcego znajdującego się w handlu detalicznym. „Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu” jest opracowywany w Głównym Inspektoracie Sanitarnym corocznie we współpracy z laboratoriami referencyjnymi Ministra Zdrowia i innymi podmiotami współpracującymi z GIS. Do badań pobierane są próbki produktów krajowych, produktów pochodzących z terenu Unii Europejskiej oraz próbki produktów z krajów trzecich (spoza Unii Europejskiej). Próbki pobierane są z obrotu detalicznego i hurtowego, produkcji pierwotnej, w zakładach przemysłu spożywczego i zakładach żywienia zbiorowego, a w przypadku produktów z importu również na granicy.

W 2025 r. do badań laboratoryjnych pobrano 31 prób (w 2024 r. – 46 prób). Próbki badano w głównej mierze w laboratorium WSSE w Gorzowie Wlkp. oraz w laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej spoza województwa jak również

laboratoriach zewnętrznych, tj. laboratorium Instytutu Ogrodnictwa – Państwowego Instytutu Badawczego w Skierniewicach.

Spośród zbadanych prób 6 (19,3%) nie spełniało wymagań prawa żywnościowego. (w 2024 r. odpowiednio 5 prób (10,9%)). Przyczyną dyskwalifikacji próbek żywności było stwierdzenie przekroczenie pestycydu - tiametoksamu w bocznaku ostrygowatym oraz przekroczenie bakterii Enterobacteriaceae we wszystkich 5 zbadanych próbach lodów z automatu.

7.4. Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością.

Nadzór sanitarny nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością obejmuje zarówno sanitarno-higieniczne warunki produkcji lub sprzedaży, jak i bezpieczeństwo zdrowotne tych produktów. W czasie kontroli zwracano uwagę na oznakowanie wyrobu i materiału przeznaczonego do kontaktu z żywnością pod kątem przestrzegania wymagań obowiązujących przepisów dotyczących prawidłowego znakowania tego typu produktów.

W 2025 r. pod nadzorem znajdowało się 10 zakładów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością (w 2024 r. 9 zakładów) a także 1 wytwórnia materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (niezmiennie do roku 2024), która specjalizuje się w produkcji worków do żywności dla branży owocowo-warzywnej, grzybowej i mięsnej. Skontrolowano 5 obiektów obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

7.5. Produkcja pierwotna, sprzedaż bezpośrednia i rolniczy handel detaliczny.

Nadzorowane są 82 obiekty zajmujące się produkcją pierwotną (uprawą roślin) i/lub dostawami bezpośrednimi (w 2024 – 83 obiekty). Na terenie powiatu wschowskiego znajdują się 2 gospodarstwa rolne prowadzące działalność w ramach rolniczego handlu detalicznego, które specjalizują się w produkcji przetworów owocowo-warzywnych z własnych upraw oraz w produkcji pieczarki marynowanej z pieczarek

z własnej uprawy. Wzorem lat ubiegłych wraz z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa przeprowadzono 3 kontrole gospodarstw rolnych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Do badań laboratoryjnych pobrano z produkcji pierwotnej 4 próby, tj. truskawki, czereśnie i gruszki w kierunku pozostałości pestycydów oraz borówkę w kierunku WZWA i NoV

7.6. Nadzór nad wprowadzaną do obrotu żywnością prozdrowotną.

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi nadzór, m.in. nad oznakowaniem środków spożywczych zaliczanych do żywności prozdrowotnej, tj. suplementów diety, żywności wzbogaconej czy żywności specjalnego przeznaczenia medycznego. Ocena znakowania obejmuje, m. in. prezentację i reklamę produktów dostępnych w sklepach jak również w sprzedaży internetowej. W rejestrze zakładów w 2025 roku odnotowano rejestrację zakładu w zakresie sprzedaży żywności prozdrowotnej za pomocą środków porozumiewania się na odległość.

7.7. Ocena sposobu żywienia.

Żywnie zbiorowe zamknięte to żywienie określonych grup żywności (pacjentów szpitali, pensjonariuszy domów pomocy społecznej, dzieci w przedszkolach i szkołach oraz żłobkach, wychowanków domów dziecka, itp.). Zasady racjonalnego żywienia oraz zalecane racje pokarmowe dla różnych grup ludności nie są uregulowane prawnie, a opracowują je jednostki badawczo-rozwojowe podległe i nadzorowane przez Ministra Zdrowia, w tym głównie Instytut Żywności i Żywienia. Państwowy

Powiatowy Inspektor Sanitarny dokonuje analizy jadłospisów w celu sprawdzenia, czy osobom żywionym zapewniane są posiłki odpowiadające ich potrzebom żywieniowym. Ocena sposobu żywienia w 2025 roku została przeprowadzona w 30 zakładach (w 2024 – w 32 zakładach) i obejmowała swym zakresem jakość jadłospisów okresowych, regularność, częstotliwość oraz pory spożywania posiłków, uwzględnianie produktów pochodzących z różnych grup środków spożywczych, wykorzystywanie produktów sezonowych, dobór technik kulinarnych przygotowywanych potraw (np. używanie do przygotowywania sosów, zup i potraw jedynie naturalnych składników bez użycia koncentratów spożywczych), częstotliwość serwowania potraw smażonych, rodzaju stosowanego oleju, zawartości cukru w napojach, prawidłowości zestawienia produktów pod względem smakowym i kolorystycznym a także zróżnicowanie pod względem konsystencji i strawności poszczególnych składników posiłków. Analizy dla jednostek systemu oświaty przeprowadzane były na podstawie obowiązującego prawa żywnościowego, natomiast do oceny jadłospisów domów pomocy społecznej na podstawie Wytucznych Głównego Inspektora Sanitarnego.

Stwierdzone nieprawidłowości w żywieniu zarówno w placówkach oświatowych, szpitalach bądź domach pomocy społecznej są omawiane z dyrekcją w trakcie kontroli i wydawane są stosowne zalecenia pokontrolne, które zapisuje się w protokołach kontroli sanitarnych.

W 2025 roku w Nowym Szpitalu we Wschowie, ul. ks. A. Kostki 33, 67-400 Wschowa, pobrano posiłek całodzienny do badań w kierunku zawartości białka, tłuszczu, węglowodanów ogółem, wartości energetycznej oraz zawartości soli. Próba była kwestionowana. Na podstawie wyników badań stwierdzono, że wartość energetyczna badanej próbki wynosi 2084 ± 221 kcal, zawartość białka wynosi 83 ± 11 g, tłuszczu 70 ± 6 g, węglowodanów ogółem 280 ± 29 g, soli 11 ± 1 g. Zadeklarowana przez producenta posiłków wartość odżywcza posiłku wynosi: wartość energetyczna - 2248 kcal, zawartość białka - 82,64 g, tłuszczu - 81,12 g, węglowodanów ogółem - 308,52 g, soli - 5,78 g. Powyższe świadczy o nieznacznej zaniżonej wartości energetycznej diety podstawowej oraz zaniżonym udziale tłuszczu i węglowodanów ogółem w stosunku do wartości zadeklarowanych przez producenta posiłków. Ponadto ze sprawozdania wynika, że zawyżona została zawartość soli, tj. 11 ± 1 g, gdzie według zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dzienne spożycie soli nie

powinno przekraczać 5 g na dobę. O stwierdzonych nieprawidłowościach poinformowano: Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp., Wydział Zdrowia Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., Starostwo Powiatowe we Wschowie, Lubuski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Zielonej Górze, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kościanie oraz producenta posiłków.

7.8. Podsumowanie

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów jest zróżnicowany. Przedsiębiorstwa działające na rynku spożywczym stanowią obszerną i różnorodną grupę zakładów produkcyjnych, usługowych, handlowych, transportowych, żywienia zbiorowego oraz związanych z funkcjonowaniem obiektów użyteczności publicznej (szpitale, żłobki, przedszkola, szkoły, domy opieki). W ewidencji PSSE znajdują się zarówno obiekty nowoczesne, jak i starsze, małe sklepiki, a także duże wielkopowierzchniowe sklepy typu supermarkety. Niezależnie od powyższego przedstawiciele inspekcji sanitarnej w trakcie czynności kontrolnych oceniają spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych w zakresie bezpieczeństwa żywności.

Zakres kontroli w nadzorowanych obiektach obejmował ocenę:

- stanu sanitarno-technicznego obiektów;
- warunków magazynowania i sprzedaży środków spożywczych;
- prowadzenia procesów mycia i dezynfekcji;
- znakowania wyrobów gotowych;
- kontroli surowców i wyrobów przez producentów, w tym określenie częstotliwości badań właścicielskich;
- przestrzegania zasad higieny osobistej personelu oraz stanu zdrowia osób mających kontakt z żywnością;
- właściwych kwalifikacji pracowników zajmujących się system jakości i ich szkoleń;
- zapewnienia możliwości śledzenia pochodzenia produktów;
- zapewnienia ciągłości monitoringu zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami;
- skutecznego stosowania przez przedsiębiorców w obiektach żywności i żywienia systemów kontroli wewnętrznej – zasad Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP), Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP.

Współpraca z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa przebiegła prawidłowo.

Na bieżąco podejmowano działania monitorujące obecność w obrocie i wycofywanie z rynku produktów niezgodnych z wymogami prawa żywnościowego, zgłoszonych do Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt – RASFF.

W 2025 roku skontrolowano o 33 obiekty więcej niż w 2024 r. Zwiększeniu uległa również liczba kontroli interwencyjnych (w 2025 roku przeprowadzono 22 kontrole interwencyjne z czego 7 okazało się być zasadnych, a w 2024 roku przeprowadzono 14 kontroli z czego 2 były zasadne).

Liczba powiadomień w systemie RASFF zwiększyła się dwukrotnie (w 2025 r. wpłynęły 3 powiadomienia alarmowe oraz 18 powiadomień informacyjnych a w 2024 roku odpowiednio 2 powiadomienia alarmowe i 9 powiadomień informacyjnych).

W 2025 roku pobrano 31 prób a w roku 2024 - 46 prób). Liczba próbek kwestionowanych nie uległa znaczącej zmianie w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Nieznacznie zmalała liczba wydanych decyzji administracyjnych na poprawę stanu sanitarno-technicznego zakładu (w 2024 roku wydano 4 decyzje a w 2025 roku 3 decyzje). Wydane decyzje dotyczyły poprawy stanu sanitarno-technicznego obiektów.

Rozdział 7. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia sporządziła: Magdalena Grobelna

8. Warunki higieniczno-sanitarne środowiska pracy

8.1. Charakterystyka nadzorowanych zakładów pracy

Główne kierunki działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie prowadzonego nadzoru sanitarnego w celu poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących na stanowiskach pracy określone były w *Wytocznych Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2025 r.* Bieżący nadzór sanitarny sprawowany przez pion higieny pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej obejmował w 2025 r. kontrole dotyczące:

- przestrzegania przepisów m.in. z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy,
- wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich u zatrudnionych pracowników,
- występowania substancji chemicznych i ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy,
- występowania szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy,
- oceny ryzyka zawodowego,
- działań edukacyjno – informacyjnych w zakresie higieny pracy.

W ewidencji powiatu wschowskiego znajdowało się 78 zakładów (77 w 2024 roku), które zatrudniały łącznie 3782 pracowników (3578 w 2024 roku). W roku 2025 przeprowadzono 82 kontrole (70 w 2024 roku) w 44 zakładach (56,41 %). Nadzorem objętych zostało 56 % zewidencjonowanych podmiotów.

Zakres przeprowadzonych kontroli obejmował m.in.

- nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami – 41 kontroli,
- nadzór nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy – 30 kontroli,
- nadzór nad produktami biobójczymi – 22 kontrole,
- nadzór w zakresie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy – 7 kontroli,
- nadzór nad prekursorami kategorii 2 i 3 – 6 kontroli,
- nadzór nad detergentami – 3 kontrole.

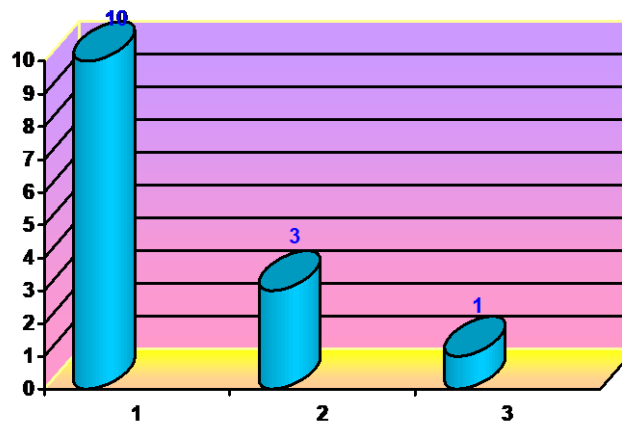
8.2. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

Ogółem przeprowadzono 82 kontrole z zakresu zagrożeń w środowisku pracy i wydano 9 decyzji administracyjnych (8 merytorycznych oraz 1 zmieniającą termin

wykonania decyzji) zawierających 14 nakazów zobowiązujących pracodawców do usunięcia stwierdzonych uchybień.

Najwięcej nakazów w powyższych decyzjach dotyczyło uchybień w zakresie obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy.

Wykres nr 1: Udział poszczególnych nakazów przedstawia się następująco:

Legenda:

1. Dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych - 10 nakazów,
2. Zaprzestania wprowadzania i wycofania z obrotu produktu biobójczego - 3 nakazy,
3. Przeprowadzenie badań i pomiarów czynników szkodliwych -1 nakaz.

Obowiązki obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych nałożono na zakład produkujący meble, tartak oraz zakład branży rolniczej.

Dodatkowo nałożono decyzję administracyjną na przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy w zakładzie produkującym aparaturę rozdzielczą.

Natomiast obowiązek zaprzestania wprowadzania i wycofania z obrotu produktu biobójczego nałożono na zakład produkujący produkty biobójcze.

Ponadto w roku 2025 wystawiono 4 decyzje opłatowe na kwotę 1090 zł oraz 7 postanowień, które dotyczyły zmiany terminu załatwienia sprawy.

Na terenie powiatu wschowskiego przekroczenia czynników szkodliwych występują w 16 zakładach pracy, w których w przekroczeniach norm higienicznych pracuje łącznie 151 pracowników (niektóre osoby są równocześnie narażone na kilka czynników).

Najwięcej osób narażonych jest w środowisku pracy na czynniki fizyczne - 151 osób, w tym: na działanie ponadnormatywnego hałasu - 148 pracowników, w przekroczeniach poziomu wibracji – 8 pracowników (część pracowników jest równocześnie narażonych na hałas i wibrację). Ponadto stwierdza się przekroczenie stężenia pyłu - narażonych jest 12 osób.

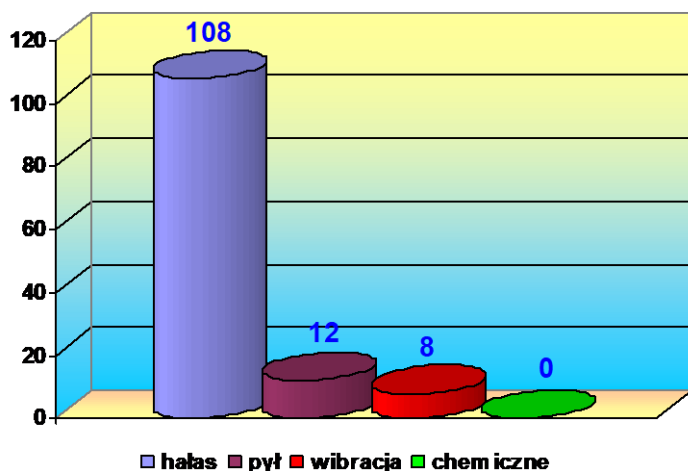
Tabela nr 2: Narażenie zawodowe w środowisku pracy w latach 2022-2025

Rok	Liczba zakładów, w których stwierdzono przekroczenia NDS/NDN	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach dopuszczalnych norm			
		ogółem	czynniki chemiczne	pyły	czynniki fizyczne
2022	20	184	0	8	184
2023	20	179	0	1	167
2024	19	175	0	1	174
2025	16	151	0	12	151

W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba osób narażonych na stężenia pyłów znacznie wzrosła, natomiast liczba osób narażonych na czynniki fizyczne (hałas, wibracja) zmniejszyła się.

W roku 2025 skontrolowano 12 zakładów, w których występują przekroczenia czynników szkodliwych. W skontrolowanych zakładach narażonych było łącznie 111 pracowników, w tym 108 osób na hałas, 12 osób na ponadnormatywne zapylenie oraz 8 osób na wibrację.

Wykres nr 2: Udział poszczególnych czynników w narażeniu zawodowym w zakładach skontrolowanych w 2025r.

Liczba osób pracujących w przekroczeniach

W celu zmniejszenia narażenia pracowników na ponadnormatywny hałas i wibrację Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli w trakcie czynności kontrolnych egzekwuje realizację działań ujętych w opracowywanych przez zakład pracy programach ograniczenia narażenia na hałas lub wibrację, w tym przeprowadzanie okresowych badań audiometrycznych dla pracowników narażonych na ponadnormatywny hałas, przeprowadzanie doboru ochron słuchu odpowiednio do zagrażającego widma hałasu, dopilnowanie stosowania przez pracowników ochron słuchu i rękawic antywibracyjnych, oznakowanie miejsc zagrożenia informacją o występującym przekroczeniu dopuszczalnych normatywów higienicznych oraz znakami nakazującymi stosowanie ochron indywidualnych.

Natomiast wyeliminowanie nadmiernego zapylenia oraz przekroczonych stężeń czynników chemicznych jest egzekwowane poprzez nakładanie na przedsiębiorstwa w drodze decyzji administracyjnych obowiązków w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

W roku 2025 wydano 5 decyzji zawierających 11 nakazów dotyczących obniżenia przekroczonych normatywów higienicznych.

W wyniku prowadzonych działań w 2025 r. poprawiono warunki pracy w zakresie przekroczeń normatywów higienicznych w 7 zakładach dla 23 pracowników (obniżono

do wartości dopuszczalnych: stężenie pyłu dla 13 osób, natężenie hałasu dla 8 osób oraz poziomu wibracji dla 2 osób).

8.3. Nadzór nad czynnikami biologicznymi

Pod nadzorem Sekcji Higieny Pracy są stanowiska pracy, na których występuje narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne w środowisku pracy.

W ewidencji powiatu wschowskiego znajduje się 47 zakładów, w których 2351 pracowników jest narażonych na czynniki biologiczne.

W roku 2025 pod kątem narażenia na czynniki biologiczne skontrolowano 30 zakładów pracy.

W skontrolowanych zakładach na czynniki biologiczne narażonych było ogółem 1725 osób (czynniki zakwalifikowane do 2 i 3 grupy zagrożenia). Nie stwierdzono narażenia na czynniki biologiczne zaklasyfikowane do 4 grupy zagrożenia.

Czynniki biologiczne występują przede wszystkim w podmiotach leczniczych, laboratoriach diagnostycznych, zakładach gospodarki odpadami, oczyszczalniach ścieków, rolnictwie oraz w branży spożywczej. Narażenie pracowników dotyczy głównie mikroorganizmów zaliczanych do 2 i 3 grupy zagrożenia.

Czynniki biologiczne 2 grupy zagrożenia występują w większości nadzorowanych przez organ zakładów. Do czynników tych zalicza się głównie: wirusy grypy, krętki Borreli, bakterie Pseudomonas. Natomiast czynniki biologiczne zaliczane do 3 grupy zagrożenia, m.in.: Salmonella typhi, Bruceloza, Escherichia coli, Tasiemiec uzbrojony,

wirus HBV, wirus kleszczowego zapalenia mózgu i występują głównie w zakładach przemysłu spożywczego, placówkach medycznych oraz w branży usług leśnych.

Skontrolowane zakłady posiadały prawidłowo opracowaną ocenę ryzyka zawodowego, która pozwala określić poziom zagrożenia oraz dobrać odpowiednie środki ochrony. W zakładach wdrożono do stosowania przez pracowników procedury ograniczające narażenie, takie jak hermetyzacja procesów, odpowiednia wentylacja oraz systemy filtracji powietrza. Ważnym elementem są także środki ochrony indywidualnej, np. rękawice, maski filtrujące czy odzież ochronna. W przypadku występowania czynników biologicznych zaliczanych do 3 grupy zagrożenia w zakładach sporządzono rejestry prac i pracowników narażonych na te czynniki. Rejestry te są na bieżąco aktualizowane. W wyniku wieloletniego i systematycznego nadzoru nad działalnością zakładów stwierdza się, iż w zakresie postępowania z czynnikami biologicznymi nie występują uchybienia, a obowiązujące przepisy oraz procedury bezpieczeństwa są przestrzegane w sposób prawidłowy.

8.4. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi, mutagennymi i reprotoksycznymi w środowisku pracy

W roku 2025 sekcja Higieny Pracy realizowała działania kontrolne oraz edukacyjne w zakresie warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i substancjami reprotoksycznymi był prowadzony w celu zapewnienia ochrony zdrowia pracowników poprzez identyfikację i ograniczenie narażenia na substancje o działaniu kancerogennym oraz szkodliwym na płodność. Działania te miały na celu weryfikację przestrzegania obowiązujących przepisów, wdrażanie odpowiednich środków profilaktycznych oraz minimalizację ryzyka wystąpienia chorób zawodowych, w szczególności nowotworów związanych z ekspozycją w środowisku pracy.

Podczas działań kontrolnych sprawdzano warunki pracy, wypełnianie przez pracodawców ogólnych wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz obowiązków wynikających z zatrudniania pracowników w warunkach narażenia na czynniki rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne uwalniane podczas procesów technologicznych, które wymienione są w złączniku do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1126).

W roku 2025 pod kątem narażenia na czynniki rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne skontrolowano 7 zakładów pracy, w których 59 pracowników narażonych było na pył drewna, a 17 pracowników miało kontakt z formaldehydem.

Występowanie ww. czynników związane jest głównie z działalnością zakładów z branży drzewnej, budowlanej, chemicznej, metalurgicznej, transportowej oraz ochrony zdrowia. Najczęściej identyfikowane zagrożenia obejmują pył drewna, krystaliczną krzemionkę, formaldehyd, benzen, związki metali oraz tlenek węgla.

Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień z zakresu nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi, mutagennymi lub reprotoksycznymi w środowisku pracy.

W roku 2025 przeprowadzano również kontrole w zakładach pod kątem narażenia zawodowego pracowników produkcyjnych / magazynowych oraz obsługi wózków widłowych w zakresie oceny narażenia na tlenek węgla. W wyniku tych działań podczas kontroli nie stwierdzono uchybień.

Na podstawie przeprowadzonych w 2025 roku działań kontrolnych w zakładach pracy, w których występują czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym

i reprotoksycznym, stwierdza się, iż nadzór w tym zakresie realizowany jest prawidłowo i skutecznie.

Nie odnotowano uchybień w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów prawa dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony zdrowia pracowników narażonych na czynniki szkodliwe. Kontrolowane podmioty właściwie identyfikują zagrożenia, prowadzą ocenę ryzyka zawodowego oraz wdrażają adekwatne środki profilaktyczne ograniczające narażenie.

Dokumentacja dotycząca czynników rakotwórczych, mutagennych i reprotoksycznych, w tym rejestry oraz ewidencja pracowników narażonych, prowadzona jest w sposób kompletny i zgodny z obowiązującymi wymaganiami.

Wieloletni nadzór nad zakładami pracy oraz działania edukacyjne przyczyniły się do utrzymania wysokiego poziomu świadomości pracodawców w zakresie zagrożeń zawodowych oraz obowiązków wynikających z przepisów prawa.

8.5. Choroby zawodowe w powiecie wschowskim

W 2025 roku postępowania administracyjne sprawie chorób zawodowych prowadzone były na podstawie przepisów określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1836, z póź. zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób (Dz. U. z 2024 r. poz. 1542).

Do PSSE w Nowej Soli w 2025 roku wpłynęło 1 zgłoszenie podejrzenia w sprawie chorób zawodowych (w 2024 r. były to 2 przypadki).

W wyniku przeprowadzonych postępowań wyjaśniających i administracyjnych organ w 2025 roku wydał 1 decyzję stwierdzającą chorobę zawodową – przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych poz. 15 pkt. 2 (w 2024 r. – 1).

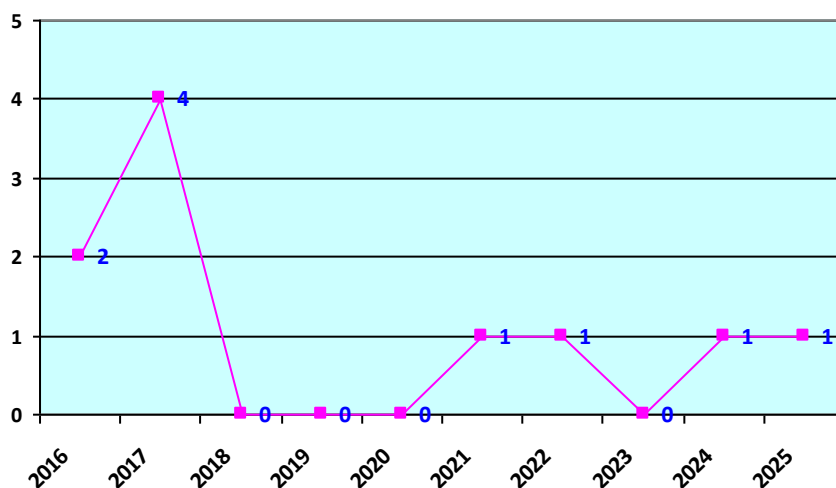

Wydano również 3 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (w 2024 roku – 0).

Decyzje negatywne dotyczyły:

- przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych poz. 15 pkt. 2 – 1 przypadek;
- przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią poz. 15 pkt. 3 – 1 przypadek;
- zapalenia obrzękowego krtani o podłożu alergicznym poz. 13 – 1 przypadek.

Wykres nr 3: Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w powiecie wschowskim w latach 2016 – 2025.

Liczba stwierdzanych chorób zawodowych w ciągu ostatnich 10 lat w powiecie wschowskim ulega wahaniom, najwięcej chorób stwierdzono w 2017 roku - 4 przypadki.

Okres trwania postępowania administracyjnego w przedmiocie podejrzenia choroby zawodowej w znacznej mierze zależy od czasu oczekiwania na wydanie orzeczenia lekarskiego przez uprawnioną jednostkę orzeczniczą.

Szczegółowe dane dotyczące stwierdzonych chorób zawodowych opracowywane są przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi w ramach Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych. Celem rejestru jest zbieranie i przetwarzanie danych dotyczących stwierdzonych chorób zawodowych i opracowywanie analiz kształtowania się zapadalności na te choroby.

8.6. Nadzór nad chemikaliami

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przez podmioty produkujące, importujące, eksportujące, wprowadzające do obrotu, udostępniające na rynku i stosujące, obowiązków prawnych dotyczących substancji chemicznych, ich mieszanin lub wyrobów, produktów kosmetycznych i biobójczych, wyrobów poddanych działaniu produktów biobójczych oraz prekursorów kat. 2 i 3. W zakresie kompetencji również prowadzi nadzór nad zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zstępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

Kontrole w zakresie nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi, produktami biobójczymi, prekursorami, detergentami oraz produktami kosmetycznymi miały na celu sprawdzanie czy podmioty odpowiedzialne dostosowały się do wymagań:

- Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, poprzez kontrolę przepisów dotyczących rejestracji substancji, oceny informacji dotyczących substancji lub dokumentacji rejestracyjnej oraz wprowadzania ograniczeń produkcji, obrotu i stosowania niektórych substancji chemicznych;
- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania przed wprowadzeniem do obrotu przez producentów, importerów i dalszych użytkowników substancji oraz mieszanin stwarzających zagrożenie.

Kontrole nad przestrzeganiem przepisów rozporządzeń REACH oraz CLP prowadzone były zgodnie z ustawą z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach.

8.7. Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Nowej Soli znajduje się 2 dalszych użytkowników, 5 dystrybutorów i 46 stosujących substancje i mieszaniny w działalności zawodowej.

W roku 2025 przeprowadzono 1 kontrole u producenta, 2 kontrole u dalszych użytkowników, 4 kontrole u dystrybutorów oraz 32 kontrole u stosujących substancje i mieszaniny chemiczne.

W 2025 roku podczas kontroli nie stwierdzono uchybień z zakresu nadzoru nad substancjami chemicznymi i mieszaninami.

Uczestniczono również w zakresie realizacji zharmonizowanego projektu REF – 13 dotyczącego kontroli obowiązków określonych w rozporządzeniu CLP i REACH, związanych z substancjami, mieszaninami i wyrobami sprzedawanymi przez internet.

8.8. Nadzór nad produktami biobójczymi

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów w zakresie udostępniania na rynku i stosowaniu produktów biobójczych, wprowadzania do obrotu wyrobów poddanych działaniu produktów biobójczych w działalności zawodowej, sprawowany jest zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi, tj.:

- Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o produktach biobójczych;
- rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych.

Produkty biobójcze stanowią substancję lub mieszaninę, składającą się z jednej lub kilku substancji czynnych, której przeznaczeniem jest niszczenie, unieszkodliwianie organizmów szkodliwych, zapobieganiu ich działaniu lub zwalczanie ich w jakikolwiek sposób inny niż działanie czysto fizyczne lub mechaniczne. Substancja czynna oznacza substancję działającą na organizmy szkodliwe lub przeciwko nim, lub mikroorganizm działający na organizmy szkodliwe lub przeciwko nim.

Zadania kontrolne obejmowały m.in. sprawdzanie:

- posiadania i ważności stosownego pozwolenia na wprowadzanie do obrotu produktu biobójczego, wydanego przez Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych,
- dostępności karty charakterystyki produktu biobójczego, sporządzonej na zasadach określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, poprzez kontrolę przepisów dotyczących rejestracji substancji, oceny informacji dotyczących substancji lub dokumentacji rejestracyjnej oraz wprowadzania ograniczeń produkcji, obrotu i stosowania niektórych substancji chemicznych;
- obecności i statusu prawnego substancji czynnej;

- zawartości substancji niebędących substancjami czynnymi, ale wymagających rejestracji (jako składniki mieszanin w rozporządzeniu REACH);
- zgodności przeznaczenia i rodzaju produktu biobójczego z danymi figurującymi w pozwoleniu na obrót;
- stosowania produktów biobójczych w działalności zawodowej;
- prawidłowości oznakowania opakowania produktu biobójczego.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Nowej Soli znajduje się 1 dalszy użytkownik – formulator, 9 dystrybutorów i 30 stosujących produkty biobójcze w działalności zawodowej.

W roku 2025 przeprowadzono 2 kontrole u dalszego użytkownika – formuratora, 5 kontroli u dystrybutorów oraz 16 kontroli u stosujących produkty biobójcze w działalności zawodowej.

W wyniku przeprowadzonych kontroli skontrolowano 2 produkty biobójcze kategorii 3 i 1 produkt kategorii 2 u wprowadzającego do obrotu produkty biobójcze (pierwsze udostępnianie), 7 produktów 3 kategorii, 4 produkty 2 kategorii, 2 produkty 1 kategorii u udostępniających produkty biobójcze (kolejne udostępnianie) oraz 19 produktów kategorii 1 u stosujących produkty biobójcze w działalności zawodowej.

Podczas kontroli produktów biobójczych stwierdzono uchybienia u 1 podmiotu wprowadzającego do obrotu produkty biobójcze (pierwsze udostępnianie). W związku z powyższym została nałożona na podmiot 1 decyzja nakazująca zaprzestanie wprowadzania do obrotu produktu biobójczego oraz jego wycofanie z obrotu. Nałożono również 1 mandat na kwotę 400 złotych.

Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna w Nowej Soli zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi w 2025 roku prowadziła kontrole:

- w zakresie realizacji warunków pozwolenia przez udostępniających na rynku produkty biobójcze przeznaczone wyłącznie dla użytkowników profesjonalnych, z uwzględnieniem podmiotów prowadzących sprzedaż stacjonarną i internetową;
- w zakresie produktów biobójczych przeznaczonych do konserwacji drewna oraz materiałów budowlanych (grupy produktowe PT8 i PT10), z uwzględnieniem zarówno produktów do zastosowań profesjonalnych, jak i nieprofesjonalnych, dostępnych w sprzedaży stacjonarnej i internetowej;
- w zakresie produktów biobójczych stosowanych w higienie weterynaryjnej (grupa produktowa PT3) z uwzględnieniem zarówno produktów przeznaczonych dla zwierząt domowych, jak i hodowlanych dostępnych w sprzedaży stacjonarnej i internetowej.

Uczestniczono również w realizacji wspólnotowego Projektu BPR – ENFORCE – 3 (BEF – 3), dotyczącego kontroli charakterystyki produktu biobójczego (SPC) i powiązanych informacji na etykietach oraz w kartach charakterystyki (SDS) produktów biobójczych. Przeprowadzone w powyższym zakresie nie wykazały niezgodności ocenianych produktów.

8.9. Nadzór nad detergentami

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów w zakresie detergentów w roku 2025 prowadzony był poprzez kontrolę spełniania wymagań oraz oznakowania detergentów przez podmioty wprowadzające do obrotu zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 648/2004 z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006.

Detergent oznacza jakąkolwiek substancję lub mieszaninę zawierającą mydło i/lub inną substancję powierzchniowo czynną, przeznaczoną do procesów prania, mycia i czyszczenia. Detergenty wprowadzane są do obrotu w celu używania ich w gospodarstwie domowym, obiektach użyteczności publicznej lub do celów przemysłowych.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Nowej Soli znajduje się 6 dystrybutorów wprowadzających do obrotu detergenty i 2 stosujących detergenty w działalności zawodowej.

W ramach nadzoru nad detergentami zostały przeprowadzone 3 kontrole u podmiotów wprowadzających do obrotu detergenty.

W roku 2025 podczas kontroli nie stwierdzono uchybień z zakresy nadzoru nad detergentami.

8.10. Nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3

Nadzór nad obrotem prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 sprawowany jest poprzez kontrolę przepisów:

- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- rozporządzenia (WE) nr 273/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych;
- rozporządzenia Rady (WE) nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi;

- rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1013 z dnia 25 czerwca 2015 r. ustanawiającego przepisy dotyczące rozporządzenia (WE) nr 273/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prekursorów narkotykowych i rozporządzenia Rady (WE) nr 111/2005 określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Unią a państwami trzecimi;
- rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/1011 z dnia 24 kwietnia 2015 r. uzupełniającego rozporządzenie (WE) nr 273/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prekursorów narkotykowych i rozporządzenie Rady (WE) nr 111/2005 określające zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Unią a państwami trzecimi oraz uchylającego rozporządzenie Komisji (WE) nr 1277/2005;
- rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2020/1737 z dnia 14 lipca 2020 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 273/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie Rady (WE) nr 111/2005 w odniesieniu do włączenia niektórych prekursorów narkotyków do wykazu substancji sklasyfikowanych.

Prekursory narkotyków to substancje chemiczne, które mogą być wykorzystywane do nielegalnego wytwarzania środków odurzających i substancji psychotropowych.

Prekursory narkotyków zostały podzielone na cztery kategorie w zależności od wielkości ryzyka związanego z wytworzeniem z nich substancji psychoaktywnej. Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad obrotem prekursorami kategorii 2 i 3. Do kategorii 2 należą: bezwodnik octowy, czerwony fosfor, kwas fenylooctowy, kwas antranilowy, piperydyna i nadmanganian potasu, przy czym bezwodnik octowy oraz czerwony fosfor należą do podkategorii 2A, a pozostałe do podkategorii 2B. Do

kategori 3 należą: kwas chlorowodorowy, kwas siarkowy, toluen, eter etylu, aceton i keton metyloowo-etylowy.

Zgodnie z art. 44 ust. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii nadzór nad prekursorami kat. 2 i 3 sprawuje państwowy powiatowy inspektor sanitarny właściwy ze względu na siedzibę wytwórcy, importera lub innego podmiotu wprowadzającego do obrotu, poprzez:

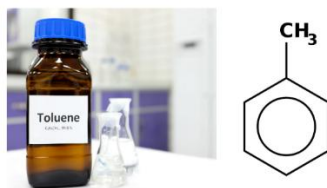
- kontrolę realizacji obowiązków nałożonych na producenta, importera lub inny podmiot wprowadzający do obrotu wynikających z ustawy, rozporządzenia 273/2004 i rozporządzenia 111/2005,
- wydawanie pozwoleń – na zasadach i w trybie określonych w przepisach o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, rozporządzenia 273/2004 i rozporządzenia 111/2005.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Nowej Soli znajduje się 3 wprowadzający do obrotu prekursorzy narkotyczne i 6 stosujących prekursorzy narkotyczne w działalności zawodowej.

W ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 przeprowadził 7 kontroli, w tym skontrolowano 3 podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy narkotyczne, a także 4 podmioty stosujące te substancje w działalności zawodowej.

Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie prekursorów narkotyków.

8.11. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów w zakresie produktów kosmetycznych sprawowany jest zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi, tj.:

- ustawą z dnia 4 października 2018 r. o produktach kosmetycznych;
- rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 30 listopada 2009 r. nr 1223/2009 dotyczącym produktów kosmetycznych.

Produkt kosmetyczny to każda substancja lub mieszanina przeznaczona do kontaktu z zewnętrznymi częściami ciała ludzkiego (naskórkiem, owłosieniem, paznokciami, wargami oraz zewnętrznymi narządami płciowymi) lub z zębami oraz błonami śluzowymi jamy ustnej, której wyłącznym lub głównym celem jest utrzymywanie ich w czystości, perfumowanie, zmiana ich wyglądu, ochrona, utrzymywanie w dobrej kondycji lub korygowanie zapachu ciała.

Nadzór obejmuje w szczególności kontrole dokumentacji produktów kosmetycznych w aspekcie oceny bezpieczeństwa oraz warunków wytwarzania produktów kosmetycznych i wprowadzenia zasad dobrej praktyki produkcji.

Organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzi działania związane z naruszaniem przepisów rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 dotyczących produktów kosmetycznych, np. uchybień w znakowaniu lub niespełnienia wymagań w zakresie składu oraz kontrole warunków wytwarzania.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Nowej Soli znajduje się 5 dystrybutorów wprowadzający do obrotu produkty kosmetyczne. Na terenie powiatu wschowskiego nie występują zakłady wytwarzające i konfekcjonujące produkty kosmetyczne.

W 2025 roku nie przeprowadzono kontroli u dystrybutorów zajmujących się wprowadzaniem do obrotu produktów kosmetycznych.

W roku 2025 uczestniczono w realizacji zadań w obszarze produktów kosmetycznych stosowanych do wykonywania tzw. tatuaży z henny. Przeprowadzono w tym zakresie 1 kontrolę tematyczną w wyniku której nie stwierdzono żadnych uchybień.

8.12. Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne

Kompetencje Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego obejmują kontrole przestrzegania przepisów o zakazie wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych (ŚZ) lub nowych substancji psychoaktywnych (NSP) w rozumieniu Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Ponadto do zadań inspekcji należy również ograniczanie zagrożeń oraz przeciwdziałanie zagrożeniom, jakie powodują środki zastępcze, w tym podejmowanie działań w zakresie wczesnego ostrzegania o zagrożeniach.

Środek zastępczy (ŚZ) to produkt zawierający substancję o działaniu na ośrodkowy układ nerwowy, który może być użyty w takich samych celach jak środek odurzający,

substancja psychotropowa lub nowa substancja psychoaktywna, którego wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu nie jest regulowane na podstawie przepisów odrębnych.

Realizowane działania w 2025 roku polegały m.in. na:

- monitorowaniu rynku w zakresie pojawienia się środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych,
- podejmowaniu działań zapobiegawczych poprzez prowadzenie kontroli w punktach sprzedaży,
- monitorowaniu sytuacji epidemiologicznej w zakresie zatruc i zgonów, prowadzenie rejestru zatruc środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi,
- ostrzeganiu przed zagrożeniem, jakie mogą stwarzać środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.

Na terenie powiatu nowosolskiego nie funkcjonują przedsiębiorcy posiadający zezwolenie Prezesa Biura do Spraw Substancji Chemicznych na prowadzenie działalności w zakresie wytwarzania oraz wprowadzania do obrotu nowych substancji psychoaktywnych.

W ostatnich latach, dzięki działaniom Państwowej Inspekcji Sanitarnej, dostęp do środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych na terenie Polski został bardzo ograniczony. Kolejne nowelizacje ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz działania kontrolne prowadzone przez organy PIS spowodowały zniknięcie z przestrzeni publicznej tzw. miejsc sprzedaży produktów kolekcjonerskich, czyli nowych narkotyków. Ponadto dzięki kolejnym nowelizacjom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu substancji psychotropowych, środków odurzających oraz nowych substancji psychoaktywnych większość środków zastępczych została uregulowana w postaci nowych substancji psychoaktywnych, w związku z czym wszelka nielegalna działalność związana m.in. z ich wytwarzaniem, przetwarzaniem, wprowadzaniem do obrotu czy udzielaniem osobie trzeciej podlega przepisom karnym i działaniom Policji.

W 2025 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nowej Soli nie przeprowadzali kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych.

Nie wszczynano postępowań administracyjnych w zakresie środków zastępczych, a także nie niszczone środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

W celu ograniczenia zagrożeń, jakie mogą powodować środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne, prowadzony jest rejestr zatruc. Obowiązki związane z procedurą zgłaszania zatruc określone zostały w art. 30a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zgodnie z § 1 pkt 10 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 października 2014 r. w sprawie systemów wymiany informacji w zakresie dotyczącym zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U z 2014 r. poz. 416), rejestr prowadzony jest w formie elektronicznej jako System Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych (SMIOD).

Podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz podmioty przeprowadzające badanie pośmiertne zgłaszają państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu, właściwemu ze względu na siedzibę tego podmiotu, wystąpienie zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną albo podejrzenie wystąpienia takiego zatrucia albo zgonu, którego przyczyną mogło być albo było zatrucie środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną.

Zgłaszane dane gromadzone są w SMIOD i służą przygotowaniu corocznego Raportu Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczącego zatruc środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną w Polsce.

Jaką mogą mieć postać?

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli nie otrzymał żadnych zgłoszeń podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi ze Szpitali.

8.13. Podsumowanie

Na podstawie działań kontrolnych i nadzorczych przeprowadzonych w 2025 roku stwierdza się, iż stan higieny pracy na terenie powiatu pozostaje na dobrym poziomie i nie budzi zastrzeżeń.

Pracodawcy w kontrolowanych zakładach pracy prawidłowo realizują obowiązki wynikające z przepisów prawa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, w szczególności dotyczące identyfikacji zagrożeń, oceny ryzyka zawodowego oraz stosowania odpowiednich środków profilaktycznych. Dotyczy to zarówno czynników chemicznych, biologicznych, jak i fizycznych, w tym czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym i reprotoksycznym.

Podobnie jak w roku ubiegłym, największą liczbę narażonych pracowników stanowią pracujący w warunkach przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu. Występuje on szczególnie w zakładach branży metalurgicznej, meblarskiej oraz drzewnej z uwagi na trudności z wyciszeniem maszyn. W celu zmniejszenia narażenia pracowników na ponadnormatywny hałas, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli w trakcie działań kontrolnych egzekwuje realizację opracowanych przez zakłady pracy programów ograniczenia narażenia na hałas pracowników, w tym wykonywanie okresowych badań audiometrycznych dla pracowników narażonych na ponadnormatywny hałas, właściwy dobór ochron słuchu, nadzór nad stosowaniem przez pracowników ochron słuchu, właściwe oznakowanie miejsca zagrożenia, i umieszczanie znaków nakazujących stosowanie ochron indywidualnych przez pracowników. Wskazuje się również pracodawcom na konieczność podejmowania działań profilaktycznych w celu zapobiegania chorobom zawodowym narządu słuchu.

W wyniku prowadzonych działań w 2025 r. poprawiono warunki pracy w zakresie przekroczeń normatywów higienicznych w 7 zakładach pracy dla 23 pracowników (obniżono do wartości dopuszczalnych stężenia pyłu dla 13 osób, natężenie hałasu dla 8 osób oraz poziomu wibracji dla 2 osób). Porównując do roku 2024 warunki pracy poprawiono w 5 zakładach dla 19 pracowników).

W zakresie czynników biologicznych przeprowadzone kontrole wykazały, iż pracodawcy prawidłowo realizują obowiązki w zakresie identyfikacji zagrożeń biologicznych, oceny ryzyka zawodowego oraz wdrażania odpowiednich środków zapobiegawczych, w tym procedur higienicznych, dezynfekcji, stosowania środków

ochrony indywidualnej oraz zabezpieczeń technicznych. Nie stwierdzono uchybień w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w odniesieniu do czynników biologicznych. Dokumentacja, w tym oceny ryzyka zawodowego oraz procedury postępowania, prowadzona jest w sposób prawidłowy i zgodny z obowiązującymi wymaganiami.

Na podstawie przeprowadzonych w 2025 roku działań kontrolnych stwierdza się, iż sytuacja w powiecie w zakresie narażenia pracowników na czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym i reprotoksycznym jest stabilna i pozostaje pod skutecznym nadzorem organu. Wieloletni nadzór oraz działania informacyjno-edukacyjne prowadzone przez Państwową Inspekcję Sanitarną przyczyniły się do utrzymania wysokiego poziomu świadomości zagrożeń oraz właściwego stosowania przepisów prawa przez podmioty gospodarcze. Podsumowując, stan bezpieczeństwa sanitarnego w powiecie w zakresie narażenia na czynniki rakotwórcze, mutagenne i reprotoksyczne należy ocenić jako dobry i niebudzący zastrzeżeń.

W wyniku przeprowadzonych postępowań wyjaśniających w sprawie chorób zawodowych kluczowym aspektem było podnoszenie świadomości wśród pracodawców w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego zatrudnionych, w szczególności w kontekście nowych czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. W porównaniu z latami ubiegłymi znacznie wzrosła liczba zgłoszeń podejrzenia chorób zawodowych pod postacią przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka określonego w poz. 20 pkt. 1 wykazu chorób zawodowych.

W 2025 roku w porównaniu z rokiem ubiegłym zwiększono liczbę kontroli w zakresie nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi, produktami biobójczymi, prekursorami, detergentami oraz produktami kosmetycznymi. Najczęściej stwierdzane w ich wyniku nieprawidłowości dotyczyły oznakowania substancji i mieszanin chemicznych. Poziom przestrzegania przepisów w zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi wykazuje jeszcze pewne braki i wymaga dalszej edukacji oraz monitorowania w celu eliminacji uchybień. W wyniku działań kontrolnych osoby udostępniające na rynku substancje i mieszaniny chemiczne, produkty biobójcze, prekursory, detergenty oraz produkty kosmetyczne zyskały większą wiedzę dotyczącą wymagań prawnych, jakie muszą spełnić oferowane przez nich produkty.

Biorąc powyższe pod uwagę można stwierdzić, że realizacja zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie higieny pracy przyczyniła się do zwiększenia poziomu świadomości pracodawców w zakresie zagrożeń zawodowych i konieczności ich ograniczania, oraz znajomości ich praw i obowiązków. Właściciele zakładów podejmują działania zmniejszające narażenie pracowników na działanie szkodliwych czynników dla zdrowia w miejscu pracy. do utrzymania wysokiego poziomu świadomości pracodawców w zakresie zagrożeń zawodowych i konieczności ich ograniczania.

Rozdział 8. Warunki higieniczno-sanitarne środowiska pracy sporządziła:

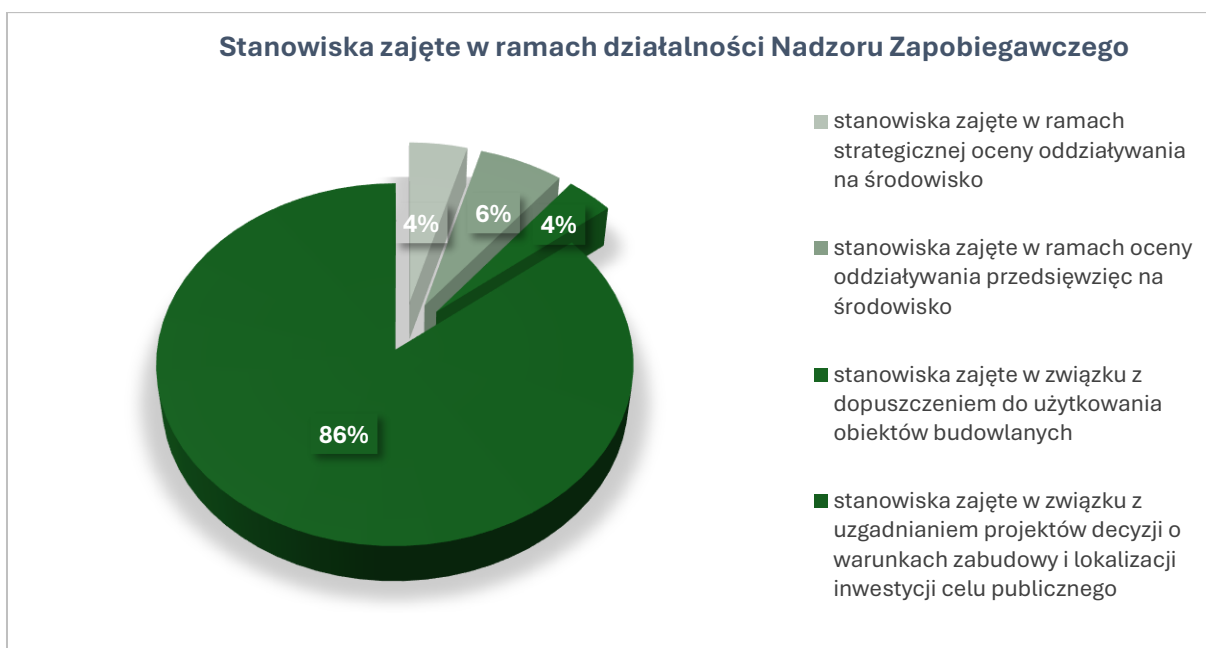
Izabela Grządko

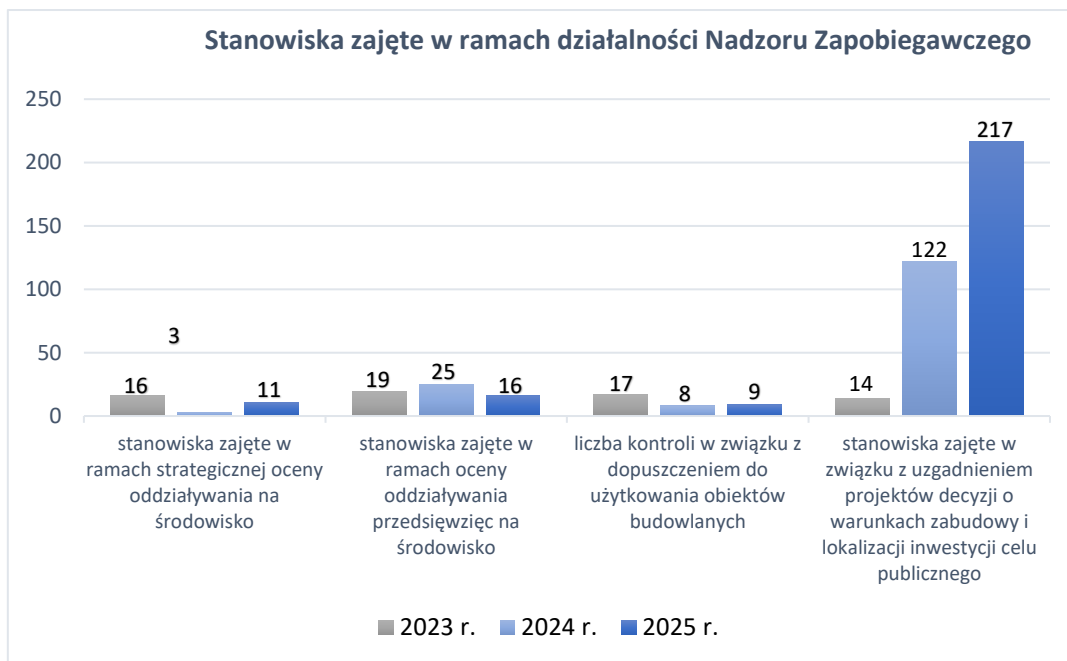
9. Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

9.1. Zakres wykonywanych zadań

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny w ramach swojej działalności wykonuje zadania pod kątem spełnienia warunków higienicznych i zdrowotnych na etapie planowania, lokalizowania

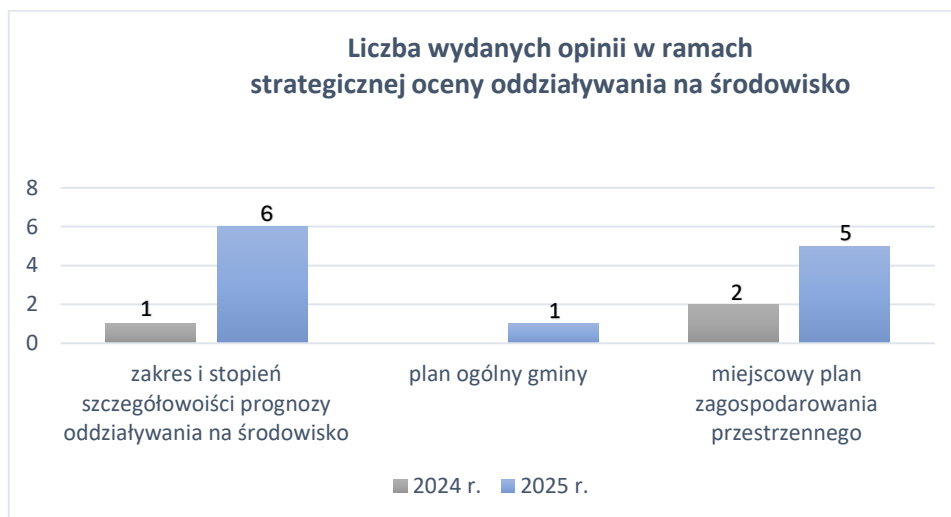
i realizacji inwestycji, a także na etapie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych. Duże znaczenie w powyższym zakresie ma udział w procedurach przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, poprzez kompleksową ocenę dokumentów o charakterze planistycznym pod kątem wpływu planowanych zamierzeń na zdrowie i życie ludzi. Czynności prowadzone w ramach Nadzoru Zapobiegawczego wynikają z obowiązujących przepisów prawa i podejmowane są na wniosek Inwestorów lub w związku z wystąpieniami właściwych organów prowadzących ww. postępowania. W ramach Nadzoru Zapobiegawczego w 2025 r. zajęto łącznie 253 stanowiska. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta wzrosła ponad 60% (w 2024 r. zajęto 158 stanowiska). Tak duży wzrost zajętych stanowisk wynika m.in. ze zmiany ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którą Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny uzgadnia projekty decyzji o warunkach zabudowy.

9.2. Stanowiska zajęte w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

W ramach Nadzoru Zapobiegawczego wydawane są opinie związane ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko.

W 2025 r. zostały wydane następujące opinie:

- **6** opinii dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, które miały zostać sporządzone dla planu ogólnego gminy (gmina Wschowa oraz gmina Sława) oraz dla

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (dla terenów położonych w obrębach miejscowości: Wschowa - cz. południowa, cz. wschodnia i cz. zachodnia, Bagno i Łupice). **W stosunku do roku poprzedniego liczba wydanych uzgodnień wzrosła sześciokrotnie.**

- 1 opinię w zakresie planu ogólnego dla gminy Sława.
- 5 opinii dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Opinie dotyczyły głównie terenów przeznaczonych pod zabudowę produkcyjno-usługową.

W stosunku do roku poprzedniego zaopiniowano ponad dwukrotnie więcej projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W roku 2025 dla powiatu wschowskiego nie wydano opinii dotyczących odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

9.3. Stanowiska zajęte w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko

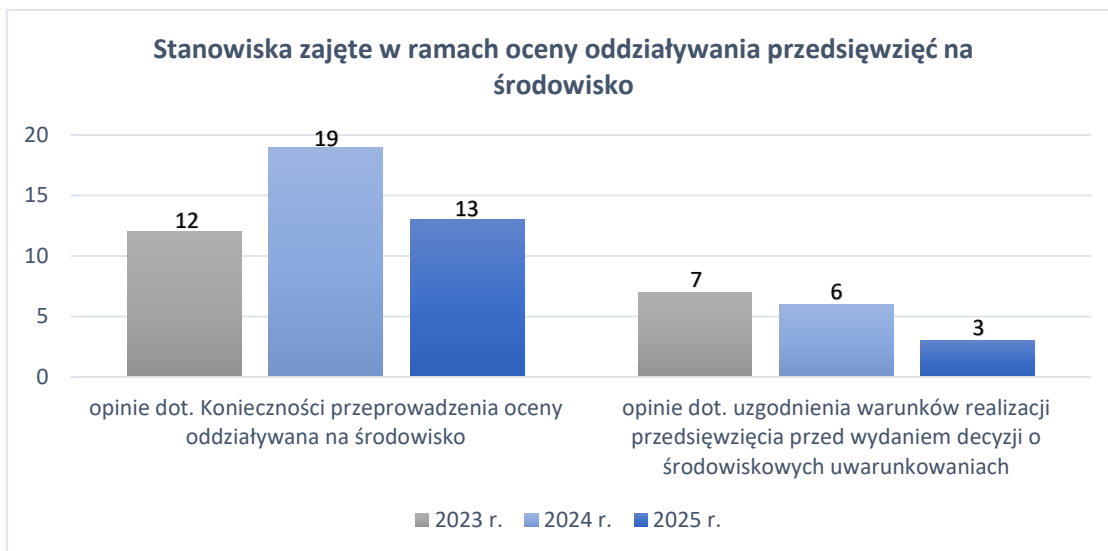
W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko wydano **13** opinii dotyczących konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. W tym **4** opinie o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko z określeniem zakresu raportu. Opinie dotyczące konieczności przeprowadzenia oceny dotyczyły:

- budowy i eksploatacji biogazowni rolniczej o łącznej mocy do 2,5MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą w obrębie ewidencyjnym Nowe Drzewce na dz. nr 72/1, gm. Szlichtyngowa,
- rozbudowy instalacji termicznego przekształcania odpadów ITPO prowadzonej przez Promarol – Plus Sp . z o.o. w Ciepiałówku,
- lokalizacji instalacji do przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne oraz punktu zbierania odpadów w m. Osowa Sień na działce nr 158/7,
- budowy obory dla bydła mlecznego w obsadzie 116,5 DJP na działce nr 344 i 345 w Siedlnicy,

W ramach opinii dotyczących przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko zwracano się o uzupełnienia kart informacyjnych przedsięwzięć, a także wydano **3** postanowienia o przedłużeniu terminu wydania opinii.

W 2025 r. wydano **3** opinie dotyczące uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których raport o oddziaływaniu na środowisko jest obligatoryjny bądź może być wymagany. Opinie dotyczyły:

- Budowy budynku produkcyjno – magazynowego z częścią biurowo – socjalną i niezbędną infrastrukturą techniczną na działce ewid. 2045/1 w obrębie ewid.0001 Wschowa, gmina Wschowa rozbudowy gospodarstwa rolnego we Wróblowie prowadzącego hodowlę trzody chlewnej i bydła;
- Rozbudowy Fermy Indyków w Nowych Drzewcach na dz. ewid. nr 53/3 obręb 0006, polegająca na zmianie sposobu użytkowania istniejącego budynku gospodarczego na budynek inwentarski do odchowu indyka na dz. nr ewid. 53/3 w obrębie Nowe Drzewce (**opinia negatywna** ze względu na to, że planowana inwestycja poprzez swój wpływ na środowisko, w tym wody podziemne, naruszała zapisy § 3 pkt 4 rozporządzenia Wojewody Lubuskiego i Wojewody Dolnośląskiego z dnia 14 września 2021 r. w sprawie ustanowienia obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 306 Zbiornik Wschowa (Dz. Urz. Woj. Lubus. z 2021 r. poz. 1981 ze zm., Dz. Urz. Woj. Doln. z 2021 r. poz. 4455 ze zm.);
- rozbudowy instalacji termicznego przekształcania odpadów na terenie Promarol-Plus Sp. z o.o. w Ciepiałówku, na działkach o nr ewid. 803/10 oraz 803/11, obręb Krzepielów;

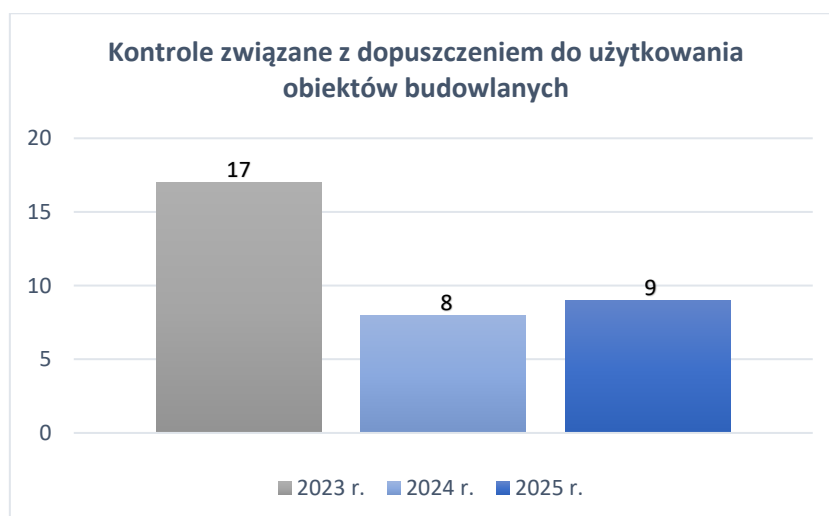
W ramach ww. opinii zwracano się o uzupełnienia Raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, a także wydano 6 postanowień o przedłużeniu terminu wydania opinii.

9.4. Opinie dot. projektów

W 2025 r. nie wydano opinii dot. uzgodnienia dokumentacji projektowej.

9.5. Liczba kontroli

Do sekcji nadzoru Zapobiegawczego w 2025 r. wpłynęło **23** zawiadomienia o zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania. Dla **14** zawiadomień zajęto stanowisko w formie „milczącej zgody”, natomiast dla **9** przeprowadzono kontrole, w następstwie których wydano opinie.

Podczas kontroli dokonywano oględzin zrealizowanych obiektów budowlanych. Oceniano przede wszystkim zgodność wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym oraz wymogami higieniczno-sanitarnymi.

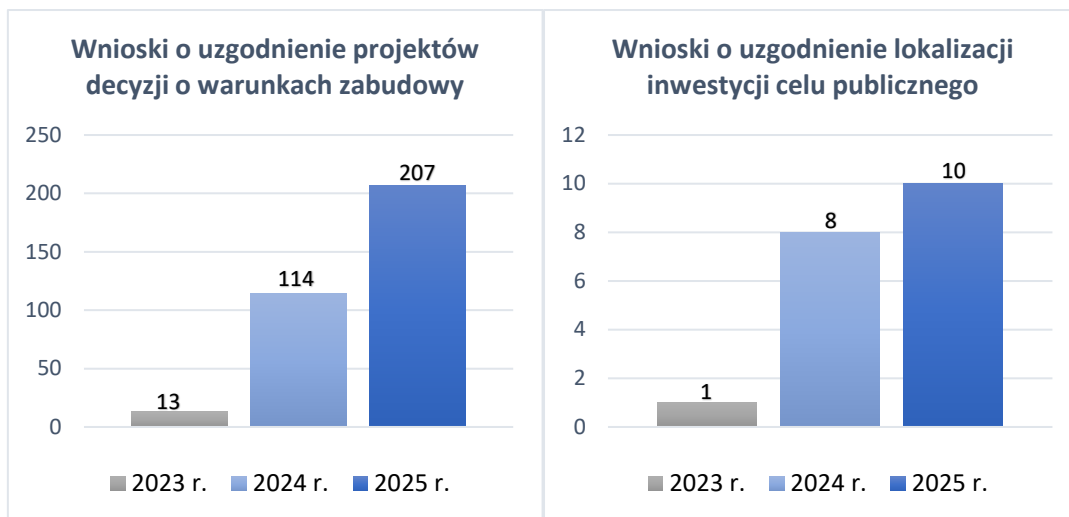
Przedmiotem odbiorów były obiekty o zróżnicowanym charakterze, m.in.:

- budynek inwentarski do chowu bydła opasowego,
- budynek okręgowej stacji kontroli pojazdów z zapleczem socjalno-biurowym,
- budynek sali wraz z zapleczem kuchennym i socjalnym,
- świetlica wiejska,
- hotel pracowniczy,
- budynek zamieszkania zbiorowego,
- remiza strażacka,
- stadion miejski wraz z zapleczem szatniowo-sanitarnym oraz pozostałą infrastrukturą towarzyszącą.

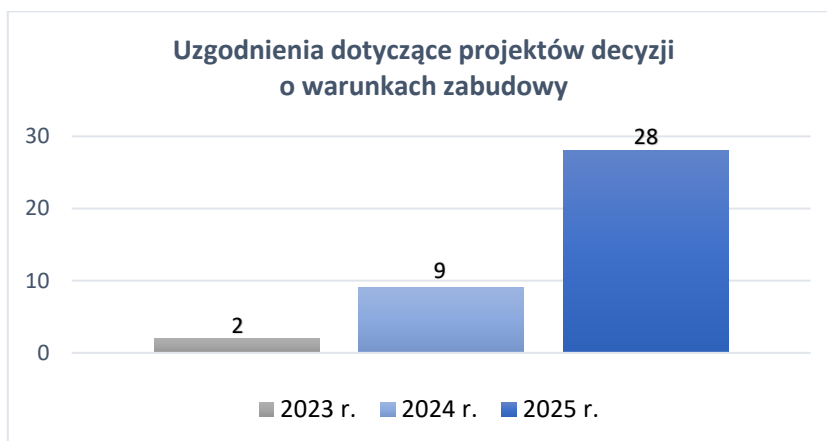
Stanowisko w formie milczącej zgody zajmowano głównie dla obiektów mieszkalnych jednorodzinnych, budynków gospodarczych, garaży, budynków magazynowych.

9.6. Uzgodnienia warunków zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego

Od września 2023 r. na podstawie art. 53 ust. 4 pkt 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, projekt decyzji o warunkach zabudowy oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego uzgadniany jest również z organami państwowej inspekcji sanitarnej. W 2025 r. przeanalizowano **207 wniosków** wpływających o uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy oraz **10 wniosków** o uzgodnienie projektu decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego. W stosunku do roku poprzedniego można zaobserwować prawie dwukrotny wzrost liczby wpływających wniosków, a co za tym idzie – wzrost liczby zajętych stanowisk.

Dla **28** projektów decyzji o warunkach zabudowy dokonano uzgodnień w formie postanowień, w tym **6** uzgodnień dotyczyło projektu decyzji o odmowie ustalenia warunków zabudowy.

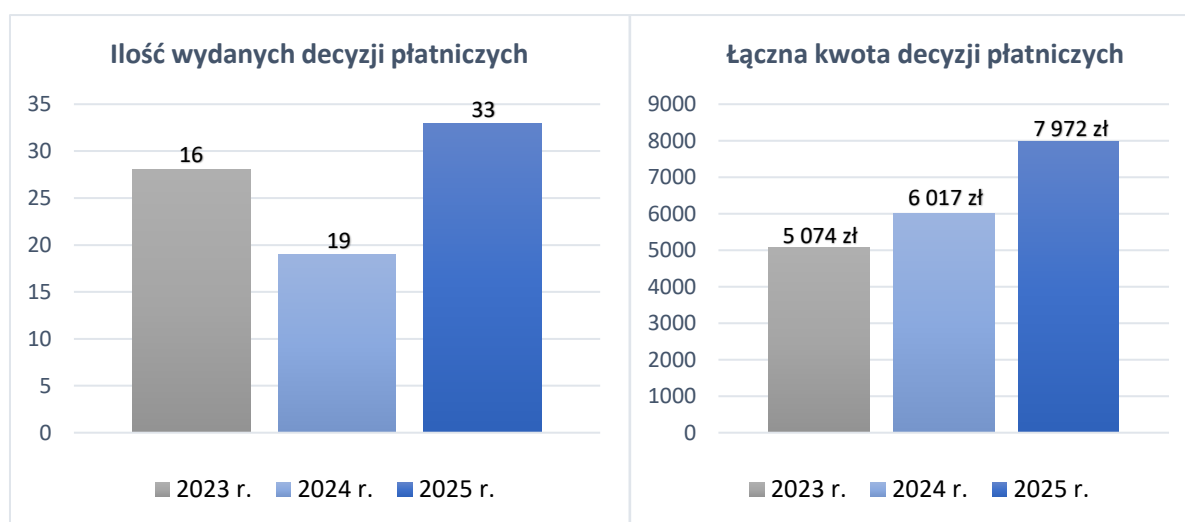
Każdorazowo analizowano m.in. położenie planowanej inwestycji, a także jej ewentualny wpływ na tereny sąsiednie. Analizie poddawano czy w pobliżu planowanych obiektów mieszkalnych znajdują się obiekty uciążliwe (m.in. budynki inwentarskie, przemysłowe), a także czy planowane obiekty przeznaczone na pobyt ludzi nie znajdują się w strefie ochrony sanitarnej cmentarza. Sprawdzeniu podlegało również czy decyzja zawiera zapisy dotyczące ochrony osób trzecich oraz czy obowiązujące przepisy odrębne nie uniemożliwiają realizacji planowanych przydomowych oczyszczalni ścieków lub zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe.

Projekty decyzji, dla których wydano postanowienia dotyczyły w większości budynków mieszkalnych jednorodzinnych lokalizowanych w okolicy obiektów mogących

powodować potencjalne uciążliwości dla przyszłych mieszkańców planowanych budynków.

9.7. Decyzje płatnicze

W ramach uzgadniania projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz przeprowadzanych kontroli pobierane są opłaty. W 2025 r. za czynności związane z działalnością nadzoru zapobiegawczego wystawiono **33** decyzje o płatności na łączną kwotę **7 972 zł**.

9.8. Inne zagadnienia

W ramach spraw różnych zajęto **10** stanowisk, które dotyczyły m.in.:

- prośby o wydanie opinii dot. dokumentacji projektowej dla zadania pn. „Budowa obwodnicy m. Sława w ciągu drogi wojewódzkiej nr 278 – Etap II w systemie «zaprojektuj i wybuduj»”;
- prośby o udzielenie informacji dotyczących wymagań higieniczno-sanitarnych w żłobkach;
- w odniesieniu do **1** zawiadomienia o zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania tutejszy organ wydał pismo, że przed przystąpieniem do użytkowania należy uzyskać wynik badania wody spełniający wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294);

- **2** krotnie poinformowano Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego we Wschowie o wycofaniu przez inwestora złożonego zawiadomienia o zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania obiektu budowlanego;
- w ramach wniosków o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia, dla **1** wniosku wezwano do uzupełnienia Raportu o oddziaływaniu na środowisko, wydano postanowienia o przedłużeniu terminów wydania opinii, lecz ze względu na wycofanie wniosków przez Inwestora, organ prowadzący postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przesłał do tutejszego organu informację o umorzeniu prowadzonego postępowania. W związku z powyższym tutejszy organ wydał pismo do organu prowadzącego postępowanie główne o niewydaniu opinii, o którą uprzednio się zwracał w związku z wnioskiem Inwestora;
- poinformowano Burmistrza Sławy, że ze względu na to, iż przedłożony do opiniowania projekt dokumentu planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie wyznaczał ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli nie może zająć stanowiska w żądanym zakresie;
- zwrócono **2** wnioski dotyczące konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, gdyż inwestycje nie kwalifikowały się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko bądź nie wymagały decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1–3a, 10–19 i 21–29, oraz uchwały, o której mowa w art. 72 ust. 1b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- wezwano do uzupełnienia braków formalnych wniosku dotyczącego konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, który z powodu braku uzupełnienia pozostawiono bez rozpoznania, w wyniku czego wydano pismo do organu prowadzącego postępowanie, że pozostawienie wniosku bez rozpoznania nie jest jednoznaczne z brakiem uwag.

Zgodnie z zaleceniami kontynuowana jest ścisła współpraca z organami administracji samorządowej w trakcie opiniowania projektów planów ogólnych gmin, projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i dokumentacji przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Kopie uzgodnień oraz opinii przekazuje się do wyżej wymienionych organów.

Rozdział 9. Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego sporządziła:

Katarzyna Majewska

10. Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej

Programy edukacyjne w powiecie wschowskim

10.1. Profilaktyka nadwagi i otyłości

Krajowy Program edukacyjny „Trzymaj Formę!

W ramach realizacji programu podejmowane były działania mające na celu edukację młodzieży w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków przez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

- przeprowadzono zajęcia profilaktyczno – edukacyjne połączone z warsztatami dla uczniów szkół podstawowych na terenie powiatu wschowskiego. Grupa odbiorców: uczniowie klas V-VIII szkół podstawowych oraz ich rodzice.

Wydarzenia przeprowadzone w ramach programu „Trzymaj Formę!”

10.2. Profilaktyka uzależnień

Uzależnienia stanowią niezwykle złożony problem, nałóg nikotynowy jest jednym z najmocniejszych uzależnień i z roku na rok zwiększa się oraz przybiera nowe formy. Szczególnie niepokojące jest to, że w grupie uzależnionych jest coraz więcej młodzieży, a nawet dzieci. Stąd też Państwowa Inspekcja Sanitarna podjęła działania mające na celu zwrócenie większej uwagi na ten problem. Nasze działania adresowaliśmy do różnych grup odbiorców, począwszy od dzieci i młodzieży a kończąc na dorosłych.

Kampania edukacyjna - „Nie odpalaj nowej fajki, wrzuc palenie między bajki”

Państwowa Inspekcja Sanitarna podejmowała działania, których celem było zwiększenie wśród uczniów poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie oraz wiedzy na temat zdrowotnych, społecznych skutków palenia papierosów, e – papierosów, snusów.

W ramach realizacji kampanii przeprowadzono:

- zajęcia profilaktyczne, edukacyjne z warsztatami w szkołach ponadpodstawowych, starszych klasach szkół podstawowych.

Zajęcia edukacyjne w szkołach

10.3. Wojewódzki program „Z higieną za Pan brat”

Celem podejmowanych działań było promowanie podstawowych zasad higieny osobistej wśród dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów klas I-III szkół podstawowych. Dbalność o higienę osobistą jako podstawowa rola w zapobieganiu rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych. W ramach programu prowadzone były ciekawe zajęcia, w trakcie których omawiano zasady higieny osobistej, ze szczególnym uwzględnieniem mycia rąk.

Zajęcia edukacyjne w przedszkolach

10.4. Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów

Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów (nowotwory piersi, jąder, prostaty).

Działania edukacyjne w zakresie zwiększenia świadomości ryzyka i czynników ryzyka nowotworów, zgłaszalności na badania profilaktyczne, adresowane do różnych grup społecznych, aby odwrócić ten negatywny trend. W ramach programu prowadzono

zajęcia edukacyjne, w trakcie których omawiano przyczyny, objawy oraz metody profilaktyki nowotworów. Przeprowadzono wykłady z warsztatami dla młodzieży w I LO we Wschowie,

I Zespole Szkół im. Stanisława Staszica we Wschowie oraz w Publicznej Szkole Podstawowej im. Franciszka Niewidziajły w Sławie, wykorzystano fantomy piersi, jąder.

Zajęcia edukacyjne w szkołach

10.5. Kampania edukacyjna „Bezpieczne i zdrowe wakacje”

Działania edukacyjne prowadzone przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej przypominały dzieciom i młodzieży o zasadach bezpiecznego spędzania czasu wolnego. W trakcie zajęć omawiano: jak unikać zagrożeń i bezpiecznie wypoczywać w czasie wakacji jakich zasad należy przestrzegać podczas uprawiania sportów wodnych, zabaw nad rzeką, wycieczek górskich i leśnych oraz innych form wypoczynku.

- Przeprowadzono spotkania profilaktyczno – edukacyjne z kadrą obozu harcerskiego w Lginiu i Wygnańczech.

W Ośrodku szkoleniowo wypoczynkowym PCK w Sławie przeprowadzono konkurs plastyczny pt. „Moje bezpieczne wakacje” z nagrodami ufundowanymi przez PSSE w Nowej Soli.

Promocja Zdrowia współpracowała z działem Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE Nowa Sól.

Uroczyste wręczenie nagród dla laureatów konkursu - Ośrodek PCK w Sławie

Obóz harcerski w Lginiu

10.6. Działania w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadziła akcje profilaktyczne dla ogółu społeczeństwa tj.: których celem jest kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również, w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym, szczepień i stanowi ważny element działań edukacyjnych dla mieszkańców powiatu wschowskiego.

Na bieżąco podejmowano również działania profilaktyczne mające na celu uświadomienie dzieciom i młodzieży jak ważna jest higiena rąk: odbyły się spotkania profilaktyczne dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczestników wypoczynku letniego. Podczas spotkań zwracano uwagę na dokładną higienę rąk.

10.7. Podsumowanie

Działania pionu Promocji Zdrowia dotyczyły aktualnych problemów zdrowotnych mieszkańców powiatu wschowskiego. Działania zmierzające do poprawy stanu zdrowia mieszkańców uwzględniały tematykę szeroko pojętego zdrowego stylu życia.

Jeśli chodzi o szkoły i przedszkola z powiatu wschowskiego to podejmowały one chętnie inicjatywę współpracy w realizacji programów. Poruszane zagadnienia na zajęciach profilaktycznych dotyczyły przede wszystkim profilaktyki nadwagi i otyłości, profilaktyki nowotworów, profilaktyki uzależnień e-papierosów oraz higieny osobistej.

Informacje udostępniano na stronie internetowej stacji, portalu Facebook, kierowane były do ogółu społeczeństwa. Media społecznościowe umożliwiały dotarcie do szerszej grupy osób w różnym wieku.

Rozdział 10. Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej sporządziła:

Małgorzata Superson, Mariola Poźniak